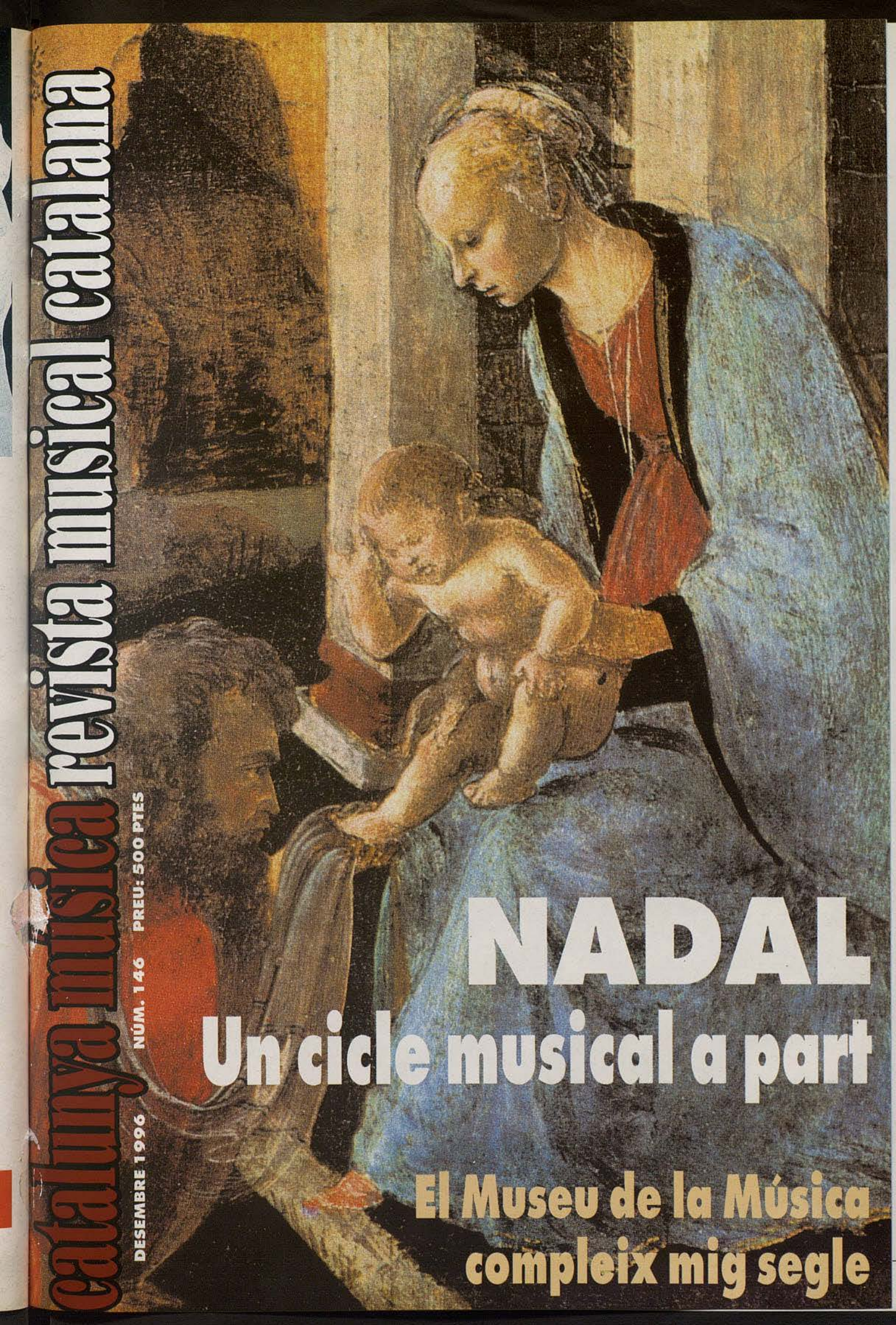
catalunya música revista musical catalana

DESEMBRE 1996 NÚM. 146 PREU: 500 PTES

NADAL
Un cicle musical a part

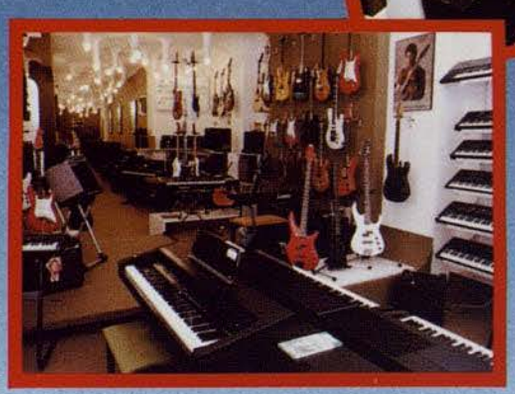
El Museu de la Música compleix mig segle

Adagio, la vostra botiga de música.

Pianos
Orgues electrònics
Instruments profesionals
Vent i corda
Informàtica musical
Partitures

indigo

BARCELONA
Muntaner, 300, Xanfrà Laforja
Tel. 200 81 00
CENTRE COMERCIAL GLORIES
Avda. Diagonal, 200, local B228
Tel. 486 01 87
BARBERÀ DEL VALLÈS
BARICENTRO - Tel. 718 97 51

MADRID
Hermosilla, 75, Esq. Gral. Pardiñas
Tel. 435 89 89
MADRID-2
LA VAGUADA - Tel. 730 48 82

146
catalunya música

3A ÈPOCA ANY XIII
NÚM. 146, DESEMBRE 1996

Consell de Direcció: **Pere Artís** (editor), **Pere Burés** (Coordinació amb Catalunya Música), **Jaume Comellas** (direcció periodística) i **Lluís Millet** (direcció musical)

Maquetatge: **F.S.**
Secretaria de redacció: **Teresa Martínez**
Fotografía: **Pau Barceló**

Publicitat: **Art-Co/ 2000**
Pg. de Sant Joan, 25, 3r 2a
Tel.: 245 21 11

Preimpressió: **Ormograf, S.A.**
Impressió: **Agpograf**
Distribució: **Distribarna, S.A.**
Dipòsit legal: B-34.432/83
ISSN: 1136-7458

Consell Editorial: **Fèlix Millet** (President), **Montserrat Albet, Josep Ma. Bricall, Josep Ma. Busquets, Josep Caminal, Oriol Carbó, Jordi Casas, Joan M. Clavaguera, Gregori Estrada, Gabriel Ferrer, Joan Guinjoan, Carles Guinovart, Joan Matabosch, Xavier Montsalvatge, Ramon Muntaner, Ramon Pla i Xavier Turull.**

Col·laboren en aquest número:
NONA AROLA I VERA, PERE ARTÍS, SALVADOR CARDÚS I ROS, XAVIER CASANOVAS-DANÉS, CESC, ÀLEX COLÀS, JAUME COMELLAS, JOAQUIM MAIDEU I PUIG, JORDI MALUQUER, JOSEP MARTÍ I PÉREZ, TERESA MARTÍNEZ, JOAN MOLL I MARQUÈS, AGUSTÍ MONTELLÀ, PERCUSSIONS DE BARCELONA, FRANCESC TAVERNA-BECH, LLUÍS TRULLÉN, JOAQUIM VILÀ I FOLCH I JOAN VIVES.

CATALUNYA MÚSICA
REVISTA MUSICAL CATALANA
Sant Francesc de Paula, 2
Tel 268 10 00
08003 BARCELONA

Els articles publicats a "Catalunya Música/Revista Musical Catalana" expressen només l'opinió dels seus autors.
© de les reproduccions autoritzades, VEGAP, Barcelona 1996.

Portada. *L'adoració dels mags* (detall), de Sandro Botticelli.

SUMARI

revista musical catalana

BIBLIOTECA

EDITORIAL

5 *Després de l'any Gerhard*

PANORAMA

6 *Centenari de Mn. Joan M. Thomàs. Un músic integral*
per Joan Moll i Marquès

Mn. Thomàs

10 *En la mort de Xavier Joaquín*
per Percussions de Barcelona i F. Taverna-Bech

12 *Antoni Pérez Simó. Cinquanta anys dirigint el Gracienc*
per Teresa Martínez

14 *Mikrokosmos. Pàgina viscuda*
per Pere Artís

15 *Tangents. Una bona notícia*
per Jordi Maluquer

16 *Del seu affm. Sra. Victòria dels Àngels*
per Jaume Comellas

Xavier Joaquin

19 *El* lied *recupera un lloc d'honor en la vida musical barcelonina*
per RRMC

20 *Comença el cicle Concerts Simfònics al Palau*
per RRMC

21 *Massa a la italiana*
per X. Casanovas-Danés

22 *Una orquestra modèlica*
per F. Taverna-Bech

24 *Presència orquestral al Festival d'Ordino*
per Nona Arola i Vera

25 Aïda *virtual*
per J.C.C.

26 *La Scala, més figures a la batuta que en escena*
per Àlex Colàs

TEMA

27 *Nadal: una música a part*

28 *Nadal ric, música pobra*
per Salvador Cardús i Ros

30 *La transmissió de la cançó nadalenca, avui*
per Joaquim Maideu i Puig

35 *Les nadales que el* Pare Noel *ens du en el seu trineu*
per Josep Martí i Pérez

37 *La nadala des del punt de vista infantil*
per RRMC

MUSICALIA

40 *Romà Escalas, guardià del patrimoni instrumental històric*
per Jaume Comellas

Yehudi Menuhin

46 *Eldar Nebolsin*
per Lluís Trullén

48 *Estrena del concert per a flauta i música de cambra de Gasull*
per F. Taverna-Bech

49 *L'última dansa de Lluís Trullàs i Ribas*
per Joaquim Vilà i Folch

SCHERZANDO

54 **per Cesc**

DISCOS

55

Joven Orquesta Nacional de España

CONVOCATÒRIA D'AUDICIONS PER A SOLISTES
PER A INTERPRETAR EL *RÈQUIEM* DE VERDI
(MARÇ DE 1997)

Hi poden optar els cantants de la Unió Europea residents o no a Espanya i cantants extracomunitaris residents a Espanya nascuts després del 30 de març de 1961.

Tessitures vocals: soprano, mezzo-soprano, tenor i baix.
Data límit d'inscripció: 30 de desembre de 1996

INFORMACIÓ:
"Joven Orquesta Nacional de España - Audiciones de Cantantes"
Auditorio Nacional de Música, C/. Príncipe de Vergara, 146
28002 Madrid - Tel. (91) 337 02 70/71

catalunya música / revista musical catalana

Ja en sou subscriptor?

INFORMACIÓ:
Sant Francesc de Paula, 2 – Tel. 268 10 00 – 08003 Barcelona

Després de l'any Gerhard

Quan aparegui aquest número ens trobarem a punt de cloure l'any en el curs del qual s'ha complert el centenari del naixement del compositor Robert Gerhard i Ottenwaelder.

Ha estat un any en el qual el món musical català haurà tingut oportunitat de viure una aproximació especialment atenta a la figura i obra de qui ha esdevingut referència cabdal de la creació musical catalana, i de promoure'n el coneixement, estudiar-la i divulgar-la.

Com sempre, o gairebé sempre, que es produeixen efemèrides d'un cert relleu, es posa en marxa una certa maquinària per tal d'aprofitar l'avinentesa per aconseguir els objectius que s'acaben d'esmentar. Aquest ha estat el cas i així, al llarg dels dotze mesos que ens disposem a tancar, Gerhard ha tingut un protagonisme molt més acusat del que era habitual a l'existència quotidiana. La darrera alenada ha vingut de la mà del neobatejat Festival de Músiques Contemporànies, que li ha dedicat una titulada "Setmana Gerhard" (sobre el paper, força interessant). Atès que, quan escrivim aquestes línies, encara no s'ha realitzat, no podem opinar del seu abast real.

Es fa força inevitable apuntar un balanç del que ha estat, o definitivament haurà estat, aquest Any Gerhard i fins a quin punt s'han complert uns objectius satisfactoris. Tasca difícil, perquè els components a analitzar són de naturalesa complexa i, a més, patim l'absència de la perspectiva més elemental.

D'antuvi, caldrà situar con a fet inicialment positiu l'afany de centralització de totes les iniciatives des del Departament de Cultura, fet que ha ajudat a evitar la dispersió d'energies i ha donat una coherència i un sentit unitari que sovint hem trobat a faltar davant de realitats de característiques semblants.

Però, per damunt d'aquest aspecte formal, prou important, hom no pot evitar un cert neguiteig davant d'una realitat que, segurament, tot i no havent estat insatisfactòria, no ha acabat de complir les expectatives possibles.

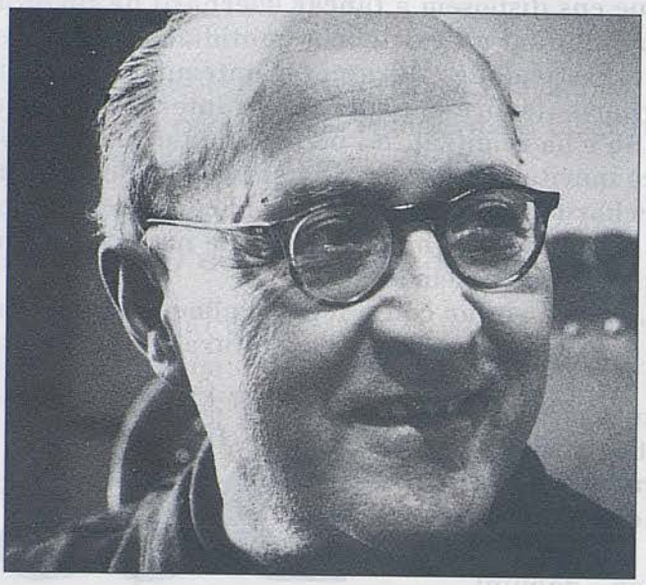
Hem trobat a faltar esforços definitius en el camp de la divulgació concertística o lírica –massa limitada a la part menys arriscada i menys costosa econònicament de l'obra del músic vallenc–, i en el de la divulgació discogràfica, limitada a iniciatives particulars, en les quals el component voluntarista sovint ha jugat un paper decisiu. L'aportació en aquests dos camps ha aparegut visiblement insuficient, sobretot per manca de capacitat per vertebrar unes iniciatives ben estudiades que haurien permès, per una part, un coneixement significatiu i complet de l'obra de Gerhard i, per l'altra, establir i disposar d'uns referents discogràfics intel·ligentment antològics. En un altre ordre de coses, tampoc no sabem que s'hagin promogut ni endegat estudis crítics de l'obra de Gerhard, ni tampoc historiogràfics. No s'ha observat cap iniciativa de pes en aquesta dimensió capaç d'esperonar també un corpus científic de referència.

En definitiva, tot plegat dóna una mica la sensació d'una munió d'activitats de naturalesa i relleu divers, coordinades en un tot, però mancades d'una autèntica vertebració i incapaces de situar damunt la realitat musical del país cap valor afegit rellevant respecte a la consideració de la figura i obra de Robert Gerhard. Tenim la impressió, i insistim que el balanç no és definitiu, que res destacat no ha acabat de produir-se a redós del que representa aquest músic i que, consegüentment, el rastre i la petja deixada per aquest any de celebracions hauran resultat poc significatius.

Centenari de Mn. Joan Maria Thomàs

Un músic integral

per JOAN MOLL I MARQUÈS

Mossèn Joan Maria Thomàs i Sabater

El 7 de desembre de 1896, ara fa cent anys, naixia a Palma de Mallorca Joan Maria Thomàs, fill de pare maonès i de mare manacorina. D'ell, escriuria anys més tard Conrado del Campo en un diari madrileny, que era «una de les més interessants figures de la música espanyola». No destaca un aspect concret, com podria ser el de compositor o d'organista, sinó que amb l'expressió globalitzadora «figura de la música» defineix el caire enciclopèdic de la personalitat de Thomàs. Efectivament, va cultivar totes les facetes de l'activitat musical, i totes a un nivell altíssim. Podem parlar d'ell, certament, com d'un cas atípic, ja que normalment cada músic sol destacar en un o dos aspectes de l'activitat professional, però no en tots.

De família profundament religiosa, inicià als cinc anys l'estudi de la música i als nou la carrera sacerdotal. El bisbe Campins, convençut de les possibilitats musicals del jove seminarista, li concedí permís per desplaçar-se cada setmana a Barcelona, on estudiava orgue, harmonia i contrapunt amb l'organista Eusebi Daniel i música religiosa amb Joaquim Mas i Serracant. Més tard ampliaria estudis a París amb l'organista i musicòleg Jean Huré.

Persona intel·ligent i sensible, de mentalitat oberta, hagué de lluitar sovint contra l'estretor de mires del clergat i la societat illenca de l'època. Ja el músic Antoni Noguera havia polemitzat i treballat per difondre la gran música europea, en contra del servilisme italianitzant que representava aquell altre compositor mallorquí, Pere Miquel Marquès. Mn. Thomàs recollí la torxa de Noguera i fou el dinamitzador de la vida musical mallorquina entre els anys 1920 i 1957. La seva ment clarivident i la dinàmica personalitat foren lentament vençudes per la malaltia de Parkinson, diagnosticada el 1948 pel Dr. Marañón, que l'obligà a anar reduint la seva activitat fins a causar-li la mort el 4 de maig de 1966, a l'edat de setanta anys.

Compositor, organista i director coral

És considerat el millor polifonista espanyol del segle XX. El seu profund coneixement de l'obra dels grans compositors del Segle d'Or i ensems l'estudi de totes les tendències del nostre segle li permeteren de crear una vastíssima obra coral autènticament moderna i innovadora, però arrelada en la més pura tradició. També begué en les fonts del cant gregorià i del nacionalisme mallorquí. El seu món sonor es podria situar entre Stravinsky, Béla Bartók i Debussy. Exemples de la seva obra coral són *Campanes sobre el mar, Homenaje a Juan Ramón y Zenobia* (24 cançons a 4 veus), *Canticum de Archa Noe, Missa «Ex ore infantium», Cantata brevis de Sancta Maria, Partita super Salve Regina*. També cultivà la música instrumental, amb nou obres per a orgue (la més coneguda, el cicle de dotze peces *Rosetón*), set obres per a piano i la *suite* per a clavecí *Le clavecin voyageur*. Exquisits són els dos cicles de cançons per a veu i piano *L'íntim recer*, vuit cançons sobre poesies de Miquel Forteza, i *Canciones españolas de instrumentos*. La seva obra més llarga és la *Música del Festival de Bellver*, per a orquestra, cor i piano, sobre distints episodis de la història de Mallorca.

El seu instrument era l'orgue i als disset anys ja era organista auxiliar de la Catedral de Palma. Féu concerts a París, Barcelona, València, Sant Sebastià, etc. Prova de la seva anomenada és que el periodista anglès Gordon West, en el llibre *Un passeig per Mallorca*, publicat el 1929, dedica vuit planes a la seva trobada amb Mn. Thomàs, de qui li havien dit a París que tocant l'orgue «posava els cabells de punta». Thomàs li dedicà un concert privat a la catedral, amb obres de Cabezón fins a Stravinsky. Era famós el seu domini del *pedalier*, ben demostrat a les planes finals de la seva *Toccata post Te Deum*. Ell impulsà també la restauració d'orgues històrics, tan abundants a l'illa.

La direcció coral representa la seva faceta més coneguda, gràcies a l'impacte que va produir la gran qualitat del seu cor Capella Clàssica de Mallorca. Manuel de Falla era un enamorat de la Capella i escrigué: «Me hubiera bastado presenciar una sola sesión de estudio de la Capella para creerme obligado a estimular, en la medida de mis fuerzas, una labor de tan rara calidad artística». I Mr. Leonard Liebling, director de la revista musical més important dels EUA, «The Musical Courier», publicava un llarg article sobre *Joan Maria Thomàs i la seva Capella Clàssica* el 26 d'agost de 1933 en què deia: «El cor és capaç d'admirar i d'impressionar els auditoris musicals més exigents. Joan M. Thomàs seria una bona adquisició per a qualsevol dels millors cors del món». La seva tècnica de direcció coral era molt austera, amb una mínima gesticulació, però extraordinàriament eficaç. Amb la Capella va fer onze gires de concerts per la Península, incloenthi Portugal. L'any 1948 creà el Doble Cuatro de Empezar, cor de cambra de vuit cantants amb el qual era molt més fàcil poder viatjar. I el 1950, acceptant l'oferiment de l'empresari nordamericà Albert Morini, formà amb membres de la capella el Coro Hispánico de Mallorca i durant sis mesos actuaren a vint-idos estats dels EUA, al Canadà i a Cuba. Quan el cor tornà, Mn. Thomàs restà encara un any i mig a Amèrica, exercint de professor director al centre musical de Berkswire a Tanglewood, Massachussetts.

Musicòleg, escriptor i publicista

A partir de l'any 1922 va col·laborar amb articles i crítiques musicals a moltes revistes especialitzades d'Espanya i l'estranger: «Revista Musical Catalana» i «Revista Parroquial de Música Sagrada» de Barcelona; «Ritmo» i «Tesoro Sacro-Musical» de Madrid; «The Chesterian», «The Organ» i «Musical Opinion» de Londres; «Musique», «La Revue Musicale» i «L'Orgue et les Organistes de París»; «Melos» de Berlín; «Muzyka» de Varsòvia; «The Musical Digest» i «Musical Courier» de New York. Recordarem els seus articles sobre l'organer Jordi Bosch, i sobre els orgues de Santa Maria de Maó i del Palau de Belles Arts de Barcelona. Investigà l'arxiu de la Catedral de Palma, d'on transcriví obres del gran polifonista Pau Villalonga. Molt interessat pel tema de la Sibil·la, recollí pels poblets de Mallorca velles tradicions sobre la manera de celebrar-la i les reuní en la Festa de la Sibil·la, que tant va emocionar Manuel de Falla l'any 1934.

Fou un escriptor sensible, irònic i profund, amarat d'erudició però mai avorrit ni acadèmic. El seu llibre *Manuel de Falla en la isla*, reeditat enguany amb l'ajut de la Caixa d'Estalvis de Balears «Sa Nostra», és qualificat per la neboda del compositor, María Isabel de Falla, com el llibre més bonic que s'ha escrit sobre el seu oncle.

Fundà i dirigí des del 1929 fins al 1936 la revista «Philharmonia», amb col·laboracions en quatre idiomes de comentaristes de diferents països, i també més endavant la revista «Pax et Ars» (1946-47), que tractava de les activitats de la Capella i temes de la vida musical del moment. Sota el nom Ediciones Capella Clàssica publicà nombroses obres seves corals i instrumentals, a més de l'esmentat llibre sobre Falla. Era un dissenyador d'un gust exquisit, tasca en la qual col·laborava el seu germà Gerard Maria il·lustrant els programes dels seus concerts amb xilografies antigues.

BIBLIOTECA

El sacerdot

Sacerdot músic, o músic sacerdot? Tant se val. Seria hora d'estudiar els nombrosos manuscrits dels seus sermons, escrits amb una lletra increïblement miniaturística. Va ser un sacerdot obert, culte, un home del seu temps (quin rebombori hi va haver quan tornà d'Amèrica vestit de *clergman*!). Un aspecte importantíssim de la seva tasca músico-sacerdotal va ser la dignificació de la música religiosa amb les seves composicions i amb els seus escrits. L'epistolari entre ell i Manuel de Falla, que tenia la intenció d'escriure una missa, conté moltes referències sobre aquest tema.

Durant més de trenta anys va ser el vertader dinamitzador de la vida musical mallorquina, que, sense ell, hauria estat un desert. I sempre lluitant contra circumstàncies adverses i amb una manca quasi total de suport econòmic. L'any 1924 va organitzar la delegació a Palma de l'Associació de Cultura Musical, que tenia la seu central a Madrid. Claudio Arrau i Alexander Uninski foren alguns dels artistes que actuaren a Palma. Per cert, Claudio Arrau molts d'anys més tard em parlava amb molt de respecte de Mn. Thomàs. El 1926 creà l'Associació Bach per a la música antiga i contemporània, amb un comitè d'honor en què figuraven, entre d'altres, Béla Bar-

Mn. Thomàs amb Falla (al centre) i membres de la Capella Clàssica, l'any 1934

tók, Manuel de Falla, Igor Stravinsky, Arthur Honneger, Frederic Mompou, Maurice Ravel, Joaquín Turina... L'objectiu era difícil, per la mentalitat del públic de l'illa, i provocà fortes controvèrsies. El seu ideari era «entronitzar la veritat sobre els convencionalismes. La sensibilitat sobre la "pose". La intel·ligència sobre la memòria. L'artista sobre el "virtuoso". El segle XX sobre el XIX». Instal·là un orgue de concert a la sala Domus Artis del carrer de St. Jaume, on interpretà les principals obres organístiques de Bach. El públic de Palma pogué admirar Tournemire, Rubinstein, Garbussova i escoltar per primera vegada obres dels principals compositors contemporanis. Al cap de tres anys les dificultats econòmiques acabaren amb l'empresa, però tan sols un any més tard la increïble energia de Mn. Thomàs en creava una de molt més important: el Comitè Pro-Chopin a Mallorca. L'acte de constitució es féu el 30 de juliol de 1930 a la cel·la prioral de la Cartoixa de Valldemossa, acompanyat d'un recital del pianista Uninski. El Comitè, que tenia diverses seccions amb prestigiosos col·laboradors internacionals, volia fomentar la investigació chopiniana, publicar la revista «Philharmonia», i organitzar el Festival Chopin i el Festival de Música Mallorquina. Fou el primer festival del món dedicat a Chopin. Els concerts es feren a la Cartoixa valldemossina i al Teatre Principal de Palma, en què van destacar les actuacions d'Alfred Cortot i Pau Casals amb M. Horzowski, i també de l'Orquestra Pau Casals i la Simfònica de Madrid amb Fernández Arbós. El Festival de Música Mallorquina, celebrat els anys 1933 i 34, donà a conèixer obres de dotze compositors mallorquins. La guerra civil interrompé brutalment totes aquestes activitats. Així i tot, durant els difícils anys de postguerra la Capella va continuar els seus concerts a Palma i en gires per la Península. L'any 1953 Mn. Thomàs, ja bastant afectat pel Parkinson, encara va tenir energia per organitzar, juntament amb el nord-americà Clyde Robinson, el Festival de Bellver. Era un gran espectacle en què participaven 150 músics i actors representant diferents episodis de la història de Mallorca al recinte del castell de Bellver. Mn. Thomàs escrigué la música, per a orquestra, cor i piano, i en dirigí la interpretació. Se'n feren diferents representacions durant l'estiu fins a l'any 1956, en què la manca de rendibilitat estroncà definitivament la iniciativa. Era un intent de crear un al·licient per a un turisme culte que va morir per falta de suport institucional.

Mn. Thomàs va estar en contacte amb tot el món musical de l'època, especialment de l'àmbit català (Anglès, Conxita Badia, Pau Casals, Gibert-Camins, Lambert, Lamote de Grignon, Joan Llongueres, Pare Massana –del qual l'òpera *Nuredduna* fou interpretada a Palma amb la col·laboració de la Capella Clàssica–, Lluís Millet, Mompou, J. Nin-Culmell, Blanca Selva, J. Subirà, Subirachs), però també d'altres indrets de l'Estat: Turina, Rodrigo, P. Otaño, M. Palau, L. Chavarri, Sopeña, Ruiz Aznar. Era una personalitat profundament respectada.

Però la relació més íntima i fructífera fou amb Manuel de Falla. Feren la coneixença el 1926 amb motiu de l'estrena a Barcelona del *Concerto*, a la qual Mn. Thomàs assistí a fi d'escriure'n la ressenya per a «The Chesterian». Allà nasqué la idea del viatge de Falla a Mallorca, que no es produiria fins al 1933, amb una durada de quatre mesos i més tard durant set mesos més, del desembre del 33 fins al juny del 34. Recomano la lectura del llibre *Manuel de Falla en la isla*, on queda palesa la profunda relació entre aquelles dues ànimes germanes. Falla fou nomenat Director Honorari de la Capella Clàssica, a la qual dedicà l'arranjament coral que va fer de l'*Andantino de la 2a Balada chopiniana* aplicant-hi la lletra de la «Balada de Mallorca» que figura a l'*Atlàntida* de Verdaguer. Mn. Thomàs l'ajudà en tot, li feia classes de català i de llatí, i l'assessorà en els aspectes corals de la seva gran obra inconclusa, l'*Atlàntida*.

De Mn. Joan Maria Thomàs podem dir, amb tota justícia, que va fer país en el sentit més noble del terme.

Dissabtes Matinals 12 h.

Concerts Simfònics al Palau

I TEMPORADA
1996-97

LOCALITATS A LA VENDA

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL VALLÈS

Concert inaugural

Dissabte, 14 de desembre de 1996, 12 h.

FESTIVAL DE VALSOS I DANSES

Salvador Brotons, ***director***

F. von Suppé: *Poeta i camperol, obertura*

J. Sibelius: *Vals trist*

P.I. Txaikovski

El llag dels Cignes, (extractes simfònics del ballet)

J. Strauss

Roses del Sud, vals
Tritsh-Tratsch, polka
Marxa Persa
Sota llamps i trons, polka
Vals de l'Emperador

✦ ✦ ✦

Concert núm. 2

Dissabte, 25 de gener de 1997, 12 h.

Albert Guinovart, ***piano***

Jordi Mora, ***director***

L. van Beethoven

Egmond, obertura en fa menor, op. 84

W.A. Mozart

Concert núm. 21 per a piano i orquestra, en do major

P.I. Txaikovski

Simfonia núm. 4, en fa menor, op. 36

Concert núm. 3

Dissabte, 1 de febrer de 1997, 12 h.

CONCERT PER A JOVES I MENYS JOVES

Jordi Boixaderas, ***narrador***

Ernest Martínez Izquierdo, ***director***

L. Mozart: *La simfonia de les joguines*

M. Ravel: *Ma mère l'Oye*

B. Britten: *Guia d'orquestres per a joves, op. 34*

B. Bartók: *Hungarian Sketches*

✦ ✦ ✦

Concert núm. 4

Dissabte, 12 d'abril de 1997, 12 h.

Romain Boyer, ***violoncel***

Salvador Brotons, ***director***

F. Liszt: *Hamlet*

B. Martinu: *Concert per a violoncel i orquestra*

L. van Beethoven: *Simfonia núm. 5*

✦ ✦ ✦

Concert núm. 5

Dissabte, 7 de juny de 1997, 12 h.

Orfeó Català (Jordi Casas, ***director)***

Solistes a determinar

Pierre Cao, ***director***

C. Orff: *Carmina Burana*

Localitats: a partir de 800 ptes.

Venda de localitats: a partir del 2 de desembre

Venda i informació: Taquilles del Palau de la Música Catalana. Tel. 268 10 00

Patrocina i organitza:

FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ PALAU DE LA MÚSICA

Orquestra Simfònica del Vallès

En la mort de Xavier Joaquín

Amb motiu de la mort el passat mes de novembre del destacat percussionista barceloní Xavier Joaquín, oferim dos articles que ajuden a situar la seva imatge. En el seu moment CM/RMC va parlar d'aquest destacat músic barceloní, sobretot amb motiu de la seva recuperació després d'haver sofert una greu afecció de tipus leucèmic, de la qual s'havia recuperat. Tanmateix, una recaiguda inesperada va precipitar un molt ràpid procés que el va portar a la mort.

Xavier Joaquín, ultra haver desenrotllat una important tasca com a instrumentista –com a solista, en grups de cambra o bé en el si de l'OCB–, era catedràtic de Percussió del Conservatori Superior Municipal de Música, des d'on ha creat una autèntica escola catalana de percussió. La fundació fa deu anys del grup Percussionistes de Barcelona, en el qual va ajudar a dirigir les primeres passes d'una munió de joves percussionistes catalans, constitueix una de les seves realitzacions més substanciosa. També va animar de manera especialment activa els compositors del país a escriure per a percussió; així, va ser instigador d'una destacada producció específica. Home d'un enorme entusiasme i vitalitat, va protagonitzar el mes de juliol passat un rellevant cicle de concerts i conferències sobre percussió al Centre Cultura Contemporània de Barcelona, amb la presència de deixebles de l'esmentat grup Percussionistes de Barcelona.

FOTO: P. BARCELÓ

El grup Percussions de Barcelona. D'esquerra a dreta: Josep Martínez, Robert Armengol (pare), Ignasi Vila, el compositor Joan Guinjoan, Ramon Alsina, Ramon Torramilans i Xavier Joaquín. La foto fou feta després del concert del 28 d'octubre de 1987.

El testimoniatge de Percussions de Barcelona

per PERCUSSIONS DE BARCELONA

El 28 d'octubre de 1987 tres joves percussionistes debutaven amb una obra de Joan Guinjoan al Palau de la Música Catalana de la mà de Xavier Joaquín. Cinc dies abans de complir-se nou anys d'aquell concert va morir a Barcelona qui fou no solament el nostre mestre, sinó també el nostre amic i el pioner d'una veritable escola catalana de percussionistes.

No volem destacar només la seva reconeguda qualitat musical. L'herència que ens ha deixat als qui vam rebre les seves classes i vam compartir amb ell assajos, gires i concerts, va més enllà de l'instrument: estimar la percussió, commoure i divertir el públic, donar el millor d'un mateix en cada concert, sense oblidar un programa complet d'estudis d'acord amb la LOGSE, que serà la peça clau de la formació de les generacions futures de percussionistes.

Xavier Joaquín va dur a terme una infatigable tasca pedagògica dins i fora de les aules que ha portat els seus deixebles a ser professionals reconeguts arreu del país. La seva trajectòria es va estendre a totes les àrees de l'expressió musical: simfonisme, música de cambra, recitals... L'impuls decisiu que va donar a la música contemporània, la qual va difondre sense descans, va merèixer el Premi Nacional de Música de la Generalitat de Catalunya l'any 1991.

La llarga lluita que va mantenir contra la malaltia no li va impedir continuar planificant nous projectes i noves idees. Tots aquells que vam tenir la sort de treballar al seu costat estarem sempre agraïts per la seva inestimable contribució a la música i recollirem la mateixa força amb què ell va treballar per dur a terme tots aquests projectes.

El seu record sempre serà present entre els membres de Percussions de Barcelona i de tots els qui el vam conèixer i estimar.

Un gran engrescador de la composició

per F. TAVERNA-BECH

Amb la mort de Francesc Xavier Joaquín, la cultura catalana ha perdut un dels seus puntals i animadors més importants en el camp de la música. Evidentment, són els nostres compositors els qui, en aquests moments, se senten més desvalguts, ja que Xavier Joaquín no ha estat solament un gran i magnífic percussionista, sinó que, a la vegada, era l'intèrpret vital, convençut vocacionalment i brillant de la nova música i especialment de la que escriuen el nostres compositors actuals.

Veritablement, amb la mort de Francesc Xavier Joaquín hem perdut un amic que ens ajudava en les nostres activitats creatives, sempre disposat i obert a fer possible el que hom imaginava, col·laborant també a trobar la manera de resoldre problemes. Quantes obres catalanes del repertori per a instruments de percussió no deuen la seva existència a la sol·licitud puntual i entusiasta d'en Joaquín? I també som conscients de quina ha estat la nostra sort que el mestratge de Xavier Joaquín no solament no s'hagi limitat a infondre tècnica a l'estol dels seus deixebles, sinó que, a la vegada, els hagi comunicat aquesta vocació d'ampliar el repertori i de la necessitat també de conèixer i interpetar les noves composicions.

Certament, comptar amb la col·laboració de Francesc Xavier Joaquín per a la creació d'una nova música i de la seva posterior estrena, va ésser un privilegi del qual els compositors difícilment ens oblidarem.

Primer, perquè sempre estava disposat a resoldre qualsevol dubte que hom tingués. Segon, perquè la preparació de la interpretació es feia en una assentada amb ell en la qual demanava mil i un detalls del nostre treball. Després venien els assaigs presidits per un afany de perfeccionisme, en els quals podies dir-hi la teva. Finalment, com a tercer punt, quan arribava l'estrena, el seu toc, profundament humà, la seva multiplicitat de recursos i, sobretot, el seu entusiasme comunicatiu, transformava la partitura en pura emoció vital.

Veritablement, per als qui vam escriure composicions comptant amb ell com a intèrpret, serà difícil d'oblidar-lo.

ANTONI PÉREZ SIMÓ

Cinquanta anys dirigint el Gracienc

El mestre Antoni Pérez Simó ha passat 50 dels seus 76 anys al capdavant de l'Orfeó Gracienc, fundat l'any 1904. Amb aquesta efemèride, el mestre Pérez Simó ha posat fi a una part de la seva vida professional, una vida molt activa en què altres formacions i càrrecs s'han beneficiat de la seva tasca musical. El comiat oficial va tenir lloc el passat 27 d'octubre al Palau de la Música Catalana, on els cors del Gracienc van oferir-li un concert molt entranyable.

per TERESA MARTÍNEZ

Antoni Pérez Simó (Barcelona, 5 de desembre de 1920) va començar a estudiar música de manera oficial als 9 anys a l'escolania de la Basílica de la Mercè de Barcelona amb Lluís Millet, però de manera extraoficial –per entendre'ns– ja coneixia la solfa de la mà del seu pare, el mestre Antoni Pérez Moya. El mestre Millet aviat va deixar pas al seu fill Lluís Maria Millet, amb qui Pérez Simó va tenir una relació molt especial. *Era una bellíssima persona*, recorda Pérez Simó. *En aquell temps, els més grans els vèiem com a gegants... però és que el mestre Lluís Maria ho era de debò, com a músic i com a persona.* La relació de Lluís Maria Millet amb Pérez Moya era molt estreta. El mestre Millet va ser el padrí de bateig de Pérez Simó i, més tard, el seu padrí de noces.

Als 15 anys ingressa a l'Escola Municipal de Música (actual Conservatori) i té com a mestres Frederic Alonso, Tomàs Buxó, Suñé Sintes, Jaume Pahissa i Joaquim Zamacois. Als 17 va ser mobilitzat per l'exèrcit republicà a causa de la guerra civil: va formar part de la coneguda «lleva del biberó». Després d'uns anys molt difícils, als 20 anys esdevé subdirector de l'Orfeó de Sants que dirigia el seu pare. *Jo havia cantat a la Schola Cantorum, que també dirigia el meu pare*, explica. *Sempre havia estudiat música... Quan tenia 21 anys vaig començar d'organista a la Mercè. Més tard vaig ser mestre de capella, càrrec que encara conservo, tot heretant els càrrecs del meu pare. Poc després d'acabar els estudis de música vaig tenir l'oportunitat de dirigir el Gracienc.*

Efectivament, en iniciar-se la reconstrucció del local del Gracienc i de la no continuació per motius de salut del seu director, el mestre Balcells, Antoni Pérez Simó, *amb la inconsciència de la joventut* segons les seves paraules, va acceptar dirigir un cor que en aquells moments no tenia cap cantaire. *Només hi havia la Maria Teresa Balcells, que feia les classes de solfeig, i una contralt. Van anar venint a poc a poc... El dia 6 de desembre de 1945 vam fer el primer assaig amb una trentena de cantaires i el dia 26 d'octubre de l'any següent vam fer el primer concert amb més de 160 cantaires.*

El primer concert és recordat amb força precisió. *Vam cantar cançons populars, música polifònica de Victoria i Palestrina i sardanes, tot coincidint amb la inauguració del nou local.*

En aquests 50 anys d'història compartida entre l'entitat del Gracienc i la vida professional i personal del mestre Pérez Simó amb altres entitats, les dades estadístiques respecte del Gracienc són significatives: 620 audicions a Barcelona (de les quals 62 han estat al Palau i 13 al Liceu com a cor interior des de l'orquestra, no en escena), 222 concerts arreu de Catalunya, 9 a Andorra, 19 a les Illes, 22 al País Valencià, 25 a l'Estat espanyol, i 60 a diversos països europeus. El seu repertori abasta tots els gèneres. *Sempre he procurat mantenir la música popular*, explica el mestre Pérez Simó, *i també, per descomptat, hem treballat molt la música polifònica i les grans obres del repertori simfònico-coral, com* El Messies; *la* Passió segons sant Joan *i la* Llegenda de santa Elisabet *de Liszt, de les quals vam fer les primeres audicions a Espanya*; La Creació *o el* Rèquiem alemany. *També sempre hem mantingut al nostre repertori la cançó popular catalana de Nadal.*

Antoni Pérez Simó ha desplegat molt a fons la composició. Més de 300 obres, entre sardanes, cantates, i peces religioses com a mestre de capella de la Mercè, avalen una activitat impressionant. Podem destacar dues obres: la *Cantata de Nadal* i la *Cantata catalana. La primera és la més interpretada, i la segona va ser estrenada l'any 1971 amb motiu dels meus 25 anys al capdavant del Gracienc, amb textos del poeta Miquel*

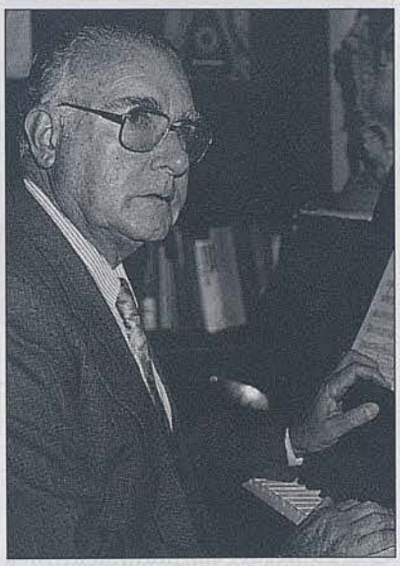
Saperas, comenta. Les seves composicions formen part del repertori habitual del Gracienc. Aquesta activitat impressionant a què al·ludíem té justificació. Mentre dirigia el Gracienc, durant una bona colla d'anys, més de trenta, ha dirigit també cinc formacions corals i ha estat professor de música a tres centres d'ensenyament. Entre les corals que ha dirigit volem destacar els orfeons de Santa Llúcia (femení) i el de Santa Cecília (de l'ONCE), ambdós formats per cantaires invidents. Això l'ha convertit en especialista en l'ensenyament musical segons el sistema Braille. *Els invidents no poden llegir alhora la música i la lletra. Per tant, primer han d'aprendre la música en Braille* (els signes musicals es regeixen amb els sis punts de l'alfabet per a cecs) *i després memoritzar la lletra, perquè per «llegir» necessiten les dues mans*, explica. Pérez Simó recorda aquestes experiències amb les invidents d'una manera molt emotiva. *Per a mi era estrany sortir a dirigir i estar quiet com un ninot, només indicant les entrades amb senyals vocals que només podien escoltar les cantaires. Amb quina seguretat entraven totes a la vegada! Era emocionant!*

En aquests cincuanta anys, el Gracienc ha fet un total de 39 enregistraments. *El darrer va ser un monogràfic dedicat a Morera. Recordo que va ser, precisament, el famós dia 23-F de 1981.* I, ja per acabar amb l'apartat estadístic, direm que des de fa 25 anys el Gracienc ofereix el seu concert de Nadal, el dia de Cap d'Any, a la catedral de Barcelona, i que va ser guardonat amb la Creu de Sant Jordi l'any 1986.

També podem apuntar que han tingut una vinculació especial amb el Gracienc persones com Mercè Puntí, antiga cantaire, Jordi Vilaprinyó, Enriqueta Tarrés, Manuel Oltra, el pare Ireneu Segarra, el mestre Joan Pich Santasusana i el Dr. Miquel Querol.

–El Gracienc, com tot, ha anat canviant amb el temps. Com recorda la seva evolució sentimental?

–Els primers anys després de la guerra no tingué gaire significació. L'esperit de Catalunya no el va perdre mai. Durant 10 anys, del 1946 al 56 no vam cantar cap cançó en castellà, no per res especial, però, encara que quan vam començar amb alguna nadala en castellà alguns cantaires protestaven. Sempre en català, en aquests anys... i vigilant què cantàvem! Recordo que el 8 de desembre de 1947 vam fer un concert d'homenatge a Lluís Millet i fora de programa vam cantar El cant de la senyera. *Van destituir el presi-*

dent del Gracienc, van tancar el local dos mesos... però en canvi no van prohibir els assajos. La censura!

–Recorda alguna anècdota «censurable»?

–Sí. Quan cantàvem Les ginesteres *del mestre Balcells. Al final de la lletra diu* «Catalunya m'ha parlat de la gran festa de la nostra llibertat». *Als censors els escrivíem Barcelona en comptes de Catalunya i germandat en comptes de llibertat. I després cantàvem l'original i no se n'adonaven. En aquella època no hi havia fotocopiadores i havies de posar, a màquina, la lletra de les cançons als programes, que se segellaven amb el vistiplau. Però la vigència del segell durava 24 hores si feies dos concerts seguits i havies de tornar a copiar-ho i passar per la censura... Tot ha canviat. Abans hi havia un al·licient que ara ja no té gaire vigència. Quan es cantava una sardana o una cançó tradicional catalana, la gent s'emocionava de seguida. Hi havia un sentiment patriòtic molt acusat. Ara no dic que no hi sigui, però hem d'admetre que ja no és la mateixa situació.*

–A què es dedica, ara, després del seu comiat com a director del Gracienc?

–Bé. Continuo a la Mercè d'organista i continuo a la direcció de l'Escola de Música de l'Orfeó Gracienc. D'altra banda, m'he comprat un ordinador i estic començant a descobrir la utilitat que té per fer música.

–Com valora el fet coral català actual i quina és la situació actual del Gracienc?

–Primer, crec que musicalment el món coral ha guanyat molt. El nivell dels cantaires ha pujat i hi ha corals de més qualitat. Podem dir que abans el fet coral era més un al·licient «extramusical» i que ara és més «musical». Pel que fa al Gracienc, actualment té una cinquantena de cantaires, amb una mitjana d'edat entre els 25 i 30 anys, sense comptar amb els cors infantils i juvenils. Es fan uns 10 concerts l'any, segons les obres preparades. La disponibilitat dels cantaires ara és menor, i les sortides són més difícils, sobretot a l'estranger, amb l'afegit de l'aspecte econòmic. De fet, aquesta situació és comuna a la majoria de corals.

–Com resumiria aquests 50 anys?

–L'única cosa que puc dir és que he gaudit molt. Per a mi, anar a un assaig ha estat anar a gaudir més que no anar a treballar. N'estic molt satisfet.

El seu relleu l'ha pres Poire Vallvé, que ha estat sotsdirector del Gracienc des de feia sis anys. *Me'n vaig tranquil, perquè sé que he deixat l'Orfeó Gracienc en bones mans.*

MIKROKOSMOS

Pàgina viscuda

–Bon dia.

–Bon dia. Si us plau, al Palau de la Música...

–Sí, senyor.

El taxi arrenca. Obro la cartera i fullejo uns papers de cara a la reunió que he de tenir al Palau tot just hi arribi.

Al cap de poc, a la plaça de Francesc Macià, el taxista que em fa:

–Avui sí que fan festa grossa al Palau, eh?

M'havia recollit a la Diagonal, a l'alçada de Catalunya Ràdio, i, segons que em va dir, havia seguit amb molt d'interès l'emissió en què havíem participat Josep M. Ainaud de Lasarte i jo mateix arran del centenari de *El cant de la senyera*.

Probablement, l'esment del Palau com a final de ruta féu desencadenar al conductor del taxi la sospita que jo hi tenia alguna cosa a veure...

La conversa prengué peu i vaig anar de sorpresa en sorpresa. Tant ell com el seu germà, també del mateix ofici, eren uns apassionats de la música i posseïdors d'una notabilíssima discoteca (duplicada, perquè ara refeien la primitiva amb l'adquisició de les versions en modalitat de disc compacte).

Oh, i no us penseu...! La cosa no és pas d'ara, sinó que ve de lluny. Havia estat concorrent assidu a les emissions radiofòniques del Club Polímnia i se sabia de memòria les efemèrides més destacades del Gran Teatre del Liceu.

Per un altre cantó, oient constant de les emissions musicals radiofòniques, el taxista melòman me n'enumera críticament les diferències, amb una mesura ponderada que denota hores d'audició.

I em fa partícip, a més, de la satisfacció d'haver tingut com a viatgers, entre d'altres, figures tan destacades com Victòria dels Àngels i Jaume Aragall, amb el qual mantingué una llarga conversa sobre òpera un cop arribats a destinació.

Via Laietana avall, em posa una de les cassets que avui porta a l'estoig: el *Don Giovanni* de Mozart.

Resto astorat. I confortat. Usuari forçós del taxi, m'he d'empassar amb massa freqüència xerrameca de contertulians, peripècies futbolístiques, ritmes eixordadors de conjunts instrumentals o esgarips de pretesos artistes vocals.

I ara em trobo amb una persona educadíssima, amb qui puc contrastar opinions sobre temes musicals...

Gràcies, amic Jaume Esteve! M'heu deixat un record inesborrable! Molts en voldríem, com vós, de taxistes, en els neguitosos trajectes urbans.

Pere Artís

Ha mort Josep Casanovas

FOTO: P. BARCELÓ

Quan aquesta edició era a punt de tancar-se es va produir el decés del nostre col·laborador i membre del Consell Editorial Josep Casanovas i Puig. Tenia setanta-dos anys i la seva mort es va produir a la fi d'un curt procés marcat per una afecció cardíaca. La seva figura serà glossada àmpliament en el número vinent.

Recordem que Josep Casanovas, si bé exercí l'advocacia i també la docència en aquesta mateixa branca, va ser així mateix una personalitat destacada de la música barcelonina. Va cursar violí i composició, i va ser un dels deixebles de Cristòfor Taltabull els anys de la postguerra civil. Va ser fundador i membre del Cercle Manuel de Falla, que tant va ajudar a revifar l'ambient musical català dels anys cinquanta i seixanta, i posteriorment va desenrotllar una tasca ben notòria com a publicista i crític de música. Va exercir la crítica a «Destino», «Mundo Diario», «Avui» i, finalment, a «Catalunya Música/Revista Musical Catalana», de la qual va ser també un dels col·laboradors més destacats, per la qualitat i continuïtat dels seus treballs. La seva darrera aportació va ser l'article dedicat a glossar la figura d'Oriol Martorell, publicat en el número de novembre. Des de la fundació d'aquesta Revista va ser membre del Consell Editorial.

El mes de setembre va pronunciar una conferència sobre Robert Gerhard en l'acte institucional promogut per la Conselleria de Cultura, que va tenir lloc al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat.

Persona d'una àmplia cultura, amb uns molt profunds coneixements musicals, la seva figura va excel·lir també per la seva honestedat i per la independència de criteri, fet que li va conferir un considerable prestigi i el respecte de tota la professió musical del país. ■

Nou cicle de música de cambra a Barcelona

Sota el títol Europa en Concert, i organitzat conjuntament per l'Institut Francès, l'Institut Italià de Cultura, el British Council i l'Escola de Música Juan Pedro Carrero –amb la col·laboració de diverses entitats institucionals, privades i companyies discogràfiques–, aquest 5 de desembre comença amb Jordi Savall a Barcelona un nou cicle de música de cambra.

En aquest cicle, que consta de 15 concerts al Casal del Metge fins al proper juny, comparteixen cartell intèrprets reconeguts amb nous valors de la interpretació i la composició. Així, junt a Jordi Savall, Aurèle Nicolet, Bruno Giurana, Jun Kanno, Jean François Reisser i el Quartet Mozarteum, també actuaran, entre d'altres, Albert Guinivart, l'Octet de Vent Paris-Bastille, el Quartetto Foné, Andreas Oetiker, The Flanders' Quartet, Andrea Tomassi, Priya Mitchell, Andrew West, Lindsay March i Zoe Salomon. Alguns d'aquests concerts inclouen una master class. ■

Joan Lluís Moraleda guanya el Premi Ceret-Banyoles

El compositor i director Joan Lluís Moraleda acaba d'aconseguir el primer premi de la dotzena edició del Premi Ceret-Banyoles de composició per a cobla. L'obra guanyadora es titula *La Patum*.

Com és sabut, aquest és el concurs de composició per a cobla més important dels que es convoquen arreu del Principat. En aquesta convocatòria, s'hi van presentar un total de vint-i-una obres. El segon premi va ser per a Paco Vicina per l'obra *Mites de Catalunya*, el tercer per a Josep Martínez Vinaroz per l'obra *Oda a Montserrat* i el cinquè per a Moisès Bertran i Ventejo per l'obra titulada *Paisatges*.

El jurat era integrat per Manuel Saderra i Puigferrer com a president honorari, Maria Àngels Alabert, Francesc Taverna, Francesc Cassú, Martirià Font i Rafael Angelats, que actuava com a secretari. ■

Una vintena de representacions al IX Cicle d'Òpera a Catalunya

La primera representació de l'òpera *Le nozze di Figaro* el passat 6 de novembre a Sabadell va significar l'inici del IX Cicle d'Òpera a Catalunya i del XV Festival d'Òpera de Sabadell.

En total s'oferiran dinou representacions, repartides entre els següents títols, per ordre de programació: *Le nozze di Figaro*, *El gato con botas*, *La vida breve* i *El amor brujo*, *Carmen* i *Don Giovanni*.

De *Le nozze di Figaro* se n'oferiran sis representacions, tres al Teatre la Faràndula de Sabadell i la resta al Teatre Fortuny de Reus, Teatre Municipal de Girona i Centre Cultural de Sant Cugat. *El gato con botas*, l'òpera de Xavier Montsalvatge, serà oferta, en solitària sessió per a escolars al Teatre la Faràndula. El doble programa Manuel de Falla integrat per *La vida breve* i *El amor brujo* s'oferirà únicament a Sabadell, mentre que *Carmen* tindrà tres representacions a Sabadell, i una més a Reus, Sant Cugat i Girona. Finalment, *Don Giovanni* es podrà gaudir tres vegades a Sabadell i una a Reus i a Sant Cugat. Cal destacar una vegada més la importància d'aquesta iniciativa personalitzada en l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell, i d'una manera especial en la seva presidenta, Mirna Lacambra, ja que suposa la consolidació d'una xarxa operística al país, dissortadament encara poc ramificada, mentre que Sabadell, que n'acollirà la part més rellevant, esdevé cada dia un focus d'atenció operística més consolidat.

També resulta destacable que gràcies a aquest cicle un notable nombre de joves intèrprets de la lírica catalana puguin gaudir d'oportunitats per confirmar i afirmar el seu ofici amb la interpretació del gran repertori universal de la lírica. Noms com Rosa Mateu, Lluís Sintes, Maria José Martos, Rosa Nonell, Josep Pieres o Josep Ferrer, intèrprets amb Ismael Pons de *Le nozze di Figaro* en són un exponent ben clar. Alguns d'ells repeteixen a *La vida breve* –Nonell i Pieres–, als quals s'afegeixen aquest il·lustre i excel·lent Josep Ruiz i la jove Montserrat Torruella, intèrpret també de *El amor brujo*. *Carmen* agombola un repartiment més internacional, amb noms per a nosaltres tan desconeguts com Nancy Fabiola Herrera, Valeriano Gamguebeli, Charles van der Linden i Malgorzata Zygmaniak, als quals s'afegeixen Josep Pieres, el barítton illenc Josep Carreras i l'esmentada Montserrat Torruella. Finalment, destaquem la presència de Rosa Mateu i Felipe Bou en el repartiment de *Don Giovanni*. Albert Agudo serà el responsable musical d'aquesta òpera i també del doble programa Falla i de *Le nozze di Figaro*, mentre que Miquel Ortega ho serà de *Carmen*.

Pau Monterde i Pep Anton Gómez signen la producció dramatúrgica de *Le nozze di Figaro*, Serafí Guiscafré la de *Carmen* i Francesc Ventura la de *La vida breve*. La de *Don Giovanni* procedeix del Teatre Principal de Palma de Mallorca. ■

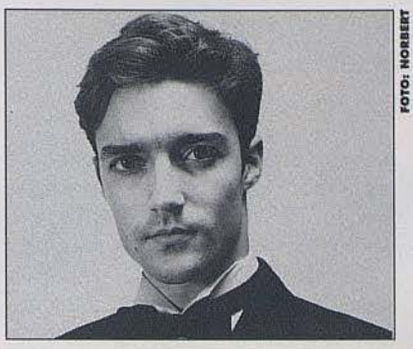

FOTO: NORBERT

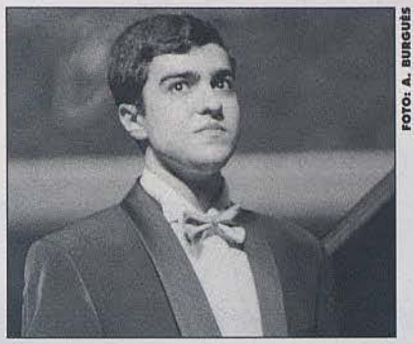

FOTO: A. BURGUÈS

De dalt a baix: Daniel Ligorio, José Menor i Arnau Tomàs

Premis El Primer Palau a Daniel Ligorio, José Menor i Arnau Tomàs

Els pianistes Daniel Ligorio i José Menor han estat els guanyadors *ex aequo* de la primera edició del premi El Primer Palau, atorgat com a colofó de la també primera edició d'aquest nou cicle de concerts organitzat i patrocinat per les fundacions Orfeó Català-Palau de la Música Catalana i Tabacalera. També es concedí un accèssit al violoncel·lista Arnau Tomàs.

El jurat va estar integrat per Ángel Jesús García, Albert Guinovart, Francesc Llongueres, Àngel Soler i Lluís Millet. Els premis van ser atorgats en el transcurs de la Festa de la Música, el passat 21 de novembre, en la qual van actuar els tres premiats.

En aquest nou cicle, hi van participar onze joves intèrprets, un cop feta la selecció. La seva finalitat bàsica és donar l'oportunitat de debutar al Palau de la Música i ha obtingut un èxit més que positiu tant a nivell artístic com d'acceptació per part del públic. Els organitzadors han expressat la voluntat de continuar en aquesta línia. ■

TANGENTS

Una bona notícia

L'anunci que se celebra, a partir del 12 de desembre, un cicle de lied al Palau, és quasi com pluja de primavera per al cor dels melòmans. Poques coses hi ha –tal vegada l'abstracció d'un quartet de corda perfecte– més belles musicalment que una veu, un focus, un piano i el cant d'uns textos poètics als quals la música ha donat una nova dimensió. Com que es tracta d'una menja per a paladars exquisits, és possible que de bell antuvi una sèrie així no congregui multituds, però si hi ha persistència i el nivell es manté de primera línia, segur que el gènere recuperarà i crearà addictes i una minoria musical de dues mil persones acabarà omplint la sala.

Els afeccionats al lied que n'havíem tingut tasts repetits i abundosos en l'extingit Festival Internacional de Música de Barcelona i que, amb alguna espurna en les sèries habituals, els havíem recuperat al festival de Vilabertran, tenim l'oportunitat ara d'acudir al Palau a sentir des de noms llegendaris en aquest camp, com Gundula Janowitz i Felicity Lott, fins a valors indiscutibles de fornada recent com Dmitri Hvorostovsky i la plenitud d'Andreas Schmidt i Thomas Hampson. Cal no oblidar els pianistes col·laboradors, que quan atenyen la qualitat d'un Roger Vignoles, que toca amb Felicity Lott, poden situar el duo veu-piano a nivells inimaginables.

L'anunci d'una sèrie com la descrita no solament permet gaudir del que se'ns ofereix, sinó pensar en la continuació les properes temporades. Cal pensar que el trio de grans liederistes del moment –Barbara Bonney, Cecilia Bartoli i Barbara Hendricks– un dia o altre vindran i potser també ens revisitaran Sophie von Otter, Francisco Araiza i els ídols de Vilabertran, Juliane Banse i Matthias Görne. O potser rebrem la primera visita, em sembla, com a recital amb piano, de Galina Gorchakova, Maria Guleghina, Anthony Rolfe Johnson o Renée Fleming.

Potser també es podria trobar la manera d'agombolar les joves liederistes del país que són una promesa certa. Penso en Rosa Mateu, que té una altra dimensió quan canta *lieder*, en Ofèlia Sala que a part d'excel·lir en Mozart i Schumann és dificilment superable en Albéniz i Toldrà o en Anna Moreno Lasalle, la revelació del Mercat de Música Viva de Vic, que en un programa molt intel·ligent i adequat a la seva veu, ens va oferir una mostra de lied americà de la primera meitat del segle i un repertori de Mompou i Toldrà no gens habitual.

Jordi Maluquer

La Capella Reial de Catalunya Interpreta El llibre vermell de Montserrat *a Lisboa i Metz*

Els passats dies 1 i 3 d'octubre la Capella Reial de Catalunya, integrada pels seus 27 membres i sota la direcció de Jordi Savall, va interpretar *El llibre vermell de Montserrat* a Lisboa, dins el marc de les XVII Jornades Gulbenkian de Música Antiga que organitza anualment la Fundació Calouste Gulbenkian, i a Metz (França) a la Sala Bofill del Teatre de l'Arsenal.

Posteriorment, la Capella Reial de Catalunya i Hespèrion XX van començar una gira de dues setmanes pel Japó, amb actuacions previstes a ciutats tan importants com Tòquio, Kyoto, Tochigi, Nagoya, Yamaguchi i Karatsu. Les obres del repertori eren de música francesa, catalana, espanyola, italiana i anglesa, amb obres de Morales, Fletxa, Milà, Guerrero, Cererols, Enzina, el *Cant de la Sibil·la*, Marais, Hume, Merula, Duron, Hidalgo i Monteverdi *(Madrigali, Guerrieri & Amorosi).* ■

Curs d'organologia al Museu de la Música

El Museu de la Música, a Barcelona, convoca un curs d'organologia nivell I, que tindrà lloc entre els mesos de gener i abril de l'any vinent. L'objectiu és la introducció en l'estudi dels instruments musicals en el vessant més creatiu, a partir de les disciplines implicades i les matèries interdisciplinàries: des de la descriptiva, fins a l'acústica i la iconografia, amb sessions teòriques i pràctiques, sempre relacionades amb la composició i la interpretació musicals.

El nivell II, que es cursarà l'any 1988, completarà les matèries del curs actual amb temes monogràfics. L'horari de classes és de 10 a 14 hores. ■

Del seu affm.

Sra. Victòria dels Àngels

Il·lustre i lúcida opinadora en matèria de lírica

Estimada amiga:

Li prego que disculpi que a l'hora de presentar-la no hagi fet referència a la seva condició genuïna de cantant excepcional. El motiu és fàcilment explicable. L'esmentada condició és sobradament coneguda i no cal d'insistir-hi. L'altra ho és força menys i, a més, el motiu que em mou avui a dirigir-me una vegada més a vostè són justament unes opinions seves que acabo de llegir publicades a la nostra col·lega revista madrilenya «Ritmo».

Resulta enormement satisfactori observar com vostè, a una edat en què la immensa majoria de figures de la lírica fa temps que gaudeixen d'un retir més o menys feliç, continua mantenint un protagonisme viu, i una activitat professional intensa. La causa mateixa de l'esmentada entrevista era l'enregistrament que acaba de fer, per al segell Sony, de les *Canciones playeras* d'Òscar Esplà amb l'Orquestra de València.

Però anem al gra, als judicis que, de forma generosa i oberta, ha expressat ara mateix i en els quals no ha defugit cap mena de tema, ni que fos conflictiu. Aquest és un fet que s'ha d'agrair molt, que testimonia la seva condició de persona lliure, no engabanyada per prejudicis, interessos ni *partits pris* de cap mena. I vostè és una persona lliure per un motiu essencial. Per la seva autoritat íntegra, en el doble vessant intel·lectual, artístic i creatiu i en el vessant moral i ètic. En ambdós aspectes excel·leix de la manera més exacta i per això les seves opinions són tan autèntiques, en estar desproveïdes de la més mínima matèria espúria. I per això també són tan vàlides, tan lúcides, tan vives. No tenen mai ni el regust del ressentiment, ni del posicionament en criteris mesquins o depassats. Tot té un sabor de menja fresca, natural, saludable i, a més, intensa.

A l'esmentada entrevista parla gairebé de tot; del seu criteri d'interpretació del lied: *Jo entenc el lied d'una manera sincera i natural i així és com ho faig... Si es canta amb sinceritat hi ha una raó de ser. La tècnica que* es nota *és aquella que meravella el públic, perquè es nota el que fa el cantant. En el meu cas amb prou feines es nota res, perquè jo continuo cercant la màxima naturalitat...* Opina del moment de l'òpera: *He plorat moltes vegades en veure els despropòsits del món en què vivim...* Es refereix també a l'òpera com a fenomen estètic: *Tinc molta por als mitjans tecnològics. Crec que a la fi els cantants seran suplantats per la tecnologia... Al Teatre de la Bastilla ja canten amb micròfon sense fils. Fa temps en comentava Elisabeth Schwarzkoppf, desesperada, que això també ho fan als teatres d'Alemanya.* Es refereix als muntatges publicitaris que cada dia tenen més pes en el món de la lírica: *Tot això ha envaït el reialme del misteri, ha eliminat el carisma que podien tenir els artistes d'antany... Tot se supedita a les qüestions econòmiques, a les multinacionals, i tothom ha d'anar per on els marquen.*

També acara altres aspectes. Però per damunt de tot, m'interessa remarcar el que diu en referir-se a la formació dels nous valors. Crec que mereix una atenció especial. *L'última cosa en què ha de pensar un alumne de cant és* com puc fer-me famós. *L'èxit, si és que ha d'arribar, arribarà,* diu vostè, però hi afegeix més endavant: *Però el cantant ha de tenir la màxima intel·ligència i la màxima cultura possible. Jo insto els meus alumnes a llegir molt, en especial poesia, perquè el món de la poesia és fonamental per a un cantant. Més d'un es pregunta: però, què està dient aquesta senyora? El cantant necessita trobar el color i la imatge a la seva ment.*

Mentre que no sé per què, les seves paraules em porten la memòria, com una imatge fugissera i centellejant, de la venerable figura de qui va ser mentor seu, el senyor Josep Maria Lamaña; permeti, sensibilíssima i intel·ligentíssima amiga, que aventuri –sentint-ho molt, és clar– que amb aquest programa, amb aquest seu «pla d'estudis», per dir-ho d'alguna manera, no hi haurà cua d'alumnes per apuntar-se a les seves classes.

Del seu affm.

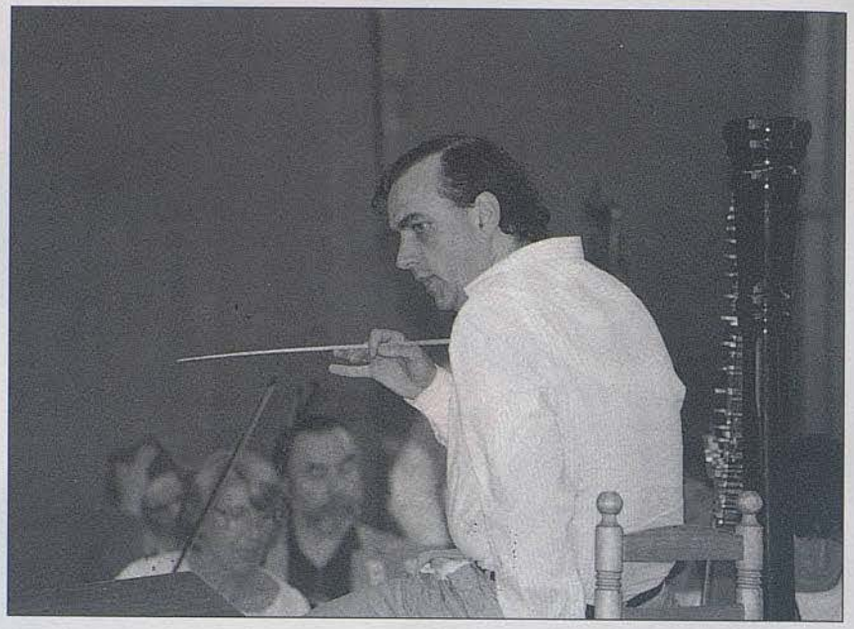
Jaume Comellas ●

La música és emoció.
La publicitat també.
Bassat, Ogilvy & Mather
Publicitat

Cinc preguntes a...

JORDI MORA

Director titular de l'Orquestra Simfònica del Vallès (OSV)

Jordi Mora és un director català, que després d'haver fet una bona part del procés de formació i de la tasca professional a Alemanya, fa tres anys que va fer-se càrrec, amb molta il·lusió, de la direcció de l'Orquestra Simfònica del Vallès. L'anunci de l'abandonament del càrrec, en el qual ha endegat una tasca molt substanciosa i convençuda, constitueix un motiu molt oportú per a una reflexió que va molt més enllà de la peripècia personal del seu protagonista.

per RRMC

–Quins són els motius que el porten a deixar la direcció de l'OSV?

–En primer lloc vull deixar clar que no deixo l'OSV, ja que tant l'orquestra com jo mateix volem continuar col·laborant, i en aquest sentit ja hem signat un conveni de diverses col·laboracions anuals fins a l'any 2000. Els motius del canvi són diversos: l'OSV necessita una dedicació gairebé absoluta i la meva activitat com a Director Convidat en altres orquestres s'ha intensificat, especialment a Grècia, on dirigeixo regularment l'Orquestra Nacional. Per un altre costat, especialment el fet que no hagi millorat ni un mil·límetre, almenys pel que fa al que finalment rep el músic, la ja precària situació econòmica de l'orquestra, crea nerviosismes que porten un desgast natural difícil d'evitar.

–La seva experiència amb l'OSV, s'ha produït tal com esperava?

–Parcialment. Hi ha hagut un lliurament exemplar per part de l'orquestra, que ha fet possible que el nivell hagi pujat considerablement. Però jo ja vaig anunciar ara fa tres anys que era absolutament necessari que la millora de l'orquestra hauria de comportar en un termini màxim de 2 anys un augment de l'ajuda econòmica mínimament proporcional al descomunal esforç que els músics de l'orquestra estaven fent. Això no ha anat així: els músics fa 6 anys que tenen el sou congelat, ja de per si molt baix. A una orquestra simfònica que fa més de 70 concerts l'any per tot Catalunya no se li pot donar una subvenció absolutament insuficient i a sobre demanar-li beneficis. Demanar beneficis a una orquestra simfònica és, simplement, una barbaritat. Sense cap dubte m'hauria agradat arribar més lluny, i s'hi hauria arribat si s'hagués captat el clar missatge fet l'any 93, quan vaig començar.

–Quins són els trets més positius de l'OSV?

–Haver pogut donar al meu país una part dels fruits de molts anys d'estudi i experiència acumulada fora d'aquí, i això ho dic tant en relació amb la mateixa orquestra com amb el públic en general. Fer arribar la música simfònica als llocs més insospitats, trobar-hi gent oberta i espontània que tenen autèntiques ganes de gaudi, que el que escolten és una cosa que no té preu.

–Quins han estat els problemes més greus a què ha hagut de fer front?

–La incomprensió musical, i no del públic, el qual ha respost molt positivament, sinó d'algunes persones que, malauradament, tenen un cert poder a l'hora de decidir o influenciar. Quan un sent que un tempo és lent, és el seu problema, però no el meu: si no és te la capacitat d'escoltar tot el que passa en una obra i es va al concert amb la versió discogràfica al cap és impossible d'entendre la meva feina. És alarmant que després d'haver estudiat durant 20 anys com un fanàtic, 13 amb Sergiu Celibidache, dia i nit, un crític vulgui ensenyar-me com es fa el fraseig de la Novena de Schubert. Personalment, m'és igual el que digui, però malauradament la seva opinió té una repercussió inevitable. El setciències és una figura que pot arribar a fer molt de mal.

–Com veu el fet de la comarcalització del concertisme a Catalunya?

–Positiva, si es fa, sobretot, amb gent del país. Encara hi ha molt complex amb el que és de fora i això frena les possibilitats professionals dels músics de casa. La música a Catalunya, com a qualsevol país veritablement culte, hauria de ser, sobretot, el que els catalans fan en música.

El lied recupera un lloc d'honor en la vida musical de Barcelona

Amb el nou cicle El Lied al Palau, fruit de la col·laboració de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana i la Fundación Caja de Madrid, aquest gènere poètico-musical que, tradicionalment, ha tingut entre nosaltres un públic selecte, devot i fidel, assoleix un renovat protagonisme amb la presència de cinc figures internacionals de la lírica mundial, pertanyents a tres generacions i cinc països.

per RRMC

És la mateixa gran tradició liederística de Catalunya allò que remarca el significat que aquest nou cicle pot tenir per als nostres melòmans. D'aquesta tradició, podem esmentar la sèrie Els Concerts Blaus que se celebraren a Barcelona entre 1926 i 1928, amb el lema de «Els poetes i els músics», i que uniren els nostres poetes i músics més valorats en aquell moment: Joan Maragall, Apel·les Mestres, Josep Carner, Josep M. de Sagarra, Tomàs Garcès, etc., entre els poetes, i Enric Granados, Baltasar Samper, Enric Morera, Eduard Toldrà, Manuel Blancafort, Robert Gerhard, Frederic Mompou, etc., entre els compositors; tot servit per figures senyeres del nostre art vocal, com Conxita Badia, Mercè Plantada, Pilar Rufí o Emili Vendrell, entre d'altres. A banda d'aquest protagonisme de la cançó autòctona, el públic de Barcelona també fou molt sensible al repertori més emblemàtic del lied romàntic centreuropeu, com ho proven les impecables versions catalanes de Joaquim Pena de les cançons de Schubert i dels grans cicles schumannians, com «L'amor del poeta» o «Vida amorosa d'una dona», que van ser abundantment interpretats i, fins i tot, publicats en precioses edicions, amb doble text, alemany i català.

En temps més recents, les audicions de lied a la nostra ciutat

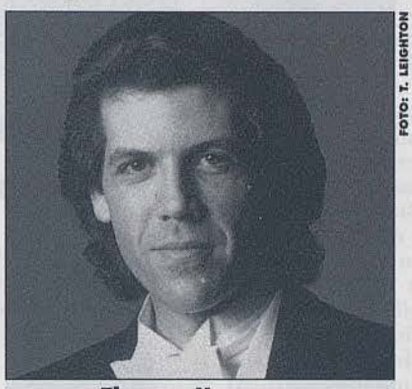

FOTO: T. LEIGHTON

Thomas Hampson

van viure una època d'or, des del 1963, en la primera etapa del desaparegut Festival Internacional de Música. Abans i després, però, la flama del lied s'ha anat mantenint fins avui, amb els recitals primer de l'Associació de Música Da Camera, després amb l'Associació de Cultura Musical, el Patronat Pro-Musica, el Gran Teatre del Liceu i, més recentment, amb els cicles d'Ibercamera i de Palau 100.

Aquests precedents avalen l'oportunitat d'aquest cicle de Lied al Palau que és a punt de celebrar-se i que serà protagonitzat per cinc grans figures, les quals, si han excel·lit en el gènere més comercial i multitudinari de l'òpera, posseeixen també la versatilitat i la musicalitat idònies per captivar el públic en el gènere vocal més intimista, subtil i inefable que és el lied.

L'americà Thomas Hampson, una de les veus més carismàtiques i comunicatives de la seva generació, obrirà el cicle el proper 12 de desembre. El seguirà, el 25 de gener, el rus Dmitri Hvorostovsky, que en la seva presentació al nostre Gran Teatre del Liceu causà la mateixa sensació que visqueren els teatres i sales de concerts més importants del món, des de la seva presentació a Europa i als Estats Units. L'anglesa Felicity Lott, hoste habitual de les millors companyies d'òpera de la Gran Bretanya i de l'Òpera de Viena, el Metropolitan de Nova York, etc., cantarà cançons de Schubert, Mendelssohn, Brahms, Chabrier i Britten el 21 de febrer. L'alemanya Gundula Janowitz, la figura més veterana del cicle, fou una de les cantants preferides de Herbert von Karajan i, des del 1970, ha ofert més de 300 recitals per tot el món, a part de prendre part en inoblidables representacions operístiques. Presentarà un programa Schubert-Schumann el 10 de març. Finalment, per cloure la sèrie, el 27 de maig podrem tornar a escoltar el cantant més jove del cicle, Andreas Schmidt, ja conegut del nostre públic per anteriors actuacions al Gran Teatre del Liceu i a Palau 100 (en el *Requiem alemany* de Brahms, amb l'orquestra de la Suisse Romande i l'Orfeó Català); membre de l'Òpera de Berlín, ha prestat una dedicació molt especial al lied, modalitat en la qual ha tingut el privilegi de ser acompanyat al piano per personalitats tan destacades com Ashkenazy, Barenboim, Jörg Demus o Rudolf Jansen, amb qui compartirà el recital de Barcelona, per interpretar un monogràfic Schumann.

Comença el cicle Concerts Simfònics al Palau

per RRMC

El pròxim dia 14 de desembre, dissabte, començarà el cicle titulat Concerts Simfònics al Palau, que durarà fins al 7 de juny de l'any vinent, amb un total de cinc concerts.

Es tracta d'una nova proposta de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, en aquest cas amb l'Orquestra Simfònica del Vallès.

Aquesta formació, cada dia més consolidada en el panorama de la música catalana, serà la protagonista principal del cicle, ja que intervindrà en tots els concerts, en alguns casos amb solistes instrumentals i en el darrer amb l'Orfeó Català, amb el qual interpretarà la famosa i sempre celebrada cantata *Carmina Burana*.

Aquest cicle neix amb una clara voluntat de divulgació del gran repertori simfònic i simfònico-coral, per mitjà d'uns programes seleccionats amb un criteri de màxima acceptació per a un públic ampli. Hom podria parlar, per tant, d'una voluntat molt clara de divulgació del repertori popular de la música simfònica.

Pierre Cao

Un dia i hora de celebració específics, dissabtes al matí, arrodoneix aquesta imatge.

Així, el primer programa conté, a més d'obres tan divulgades com l'obertura *Poeta i camperol* de Franz von Suppé, el *Vals trist* de Sibelius i extractes simfònics de *El llac dels cignes* de Txaikovski, una selecció dels més coneguts valsos de Johann Strauss.

El segon l'inicia la coneguda obertura *Egmont*, el continua l'espectacular *Concert núm. 21 per a piano i orquestra* de Mozart i el clou la bella *Simfonia núm. 4* de Txaikovski. El tercer concert comença amb *La simfonia de les joguines*, composició gràcies a la qual Leopold Mozart ha passat a la història per quelcom més que per haver estat el pare de Wolfgang Amadeus. La *suite Ma mère l'Oye*, una de les obres més popularitzades de Maurice Ravel, a part del *Bolero*, posa fi a la primera part, mentre que la segona aporta una obra de gran popularitat, la *Guia d'orquestres per a joves*, de Benjamin Britten, per acabar el concert amb els *Hungarian Sketches*, una bella composició de Béla Bartók.

El quart concert ofereix una composició de Liszt, *Hamlet*, continua amb el *Concert per a violoncel i orquestra* de Martinu i acaba amb la impagable *Simfonia núm. 5* de Beethoven. El darrer concert se centra, tal com s'ha advertit abans, en el *Carmina Burana*.

Cal fer esment que aquests concerts seran dirigits en total per quatre directors. Salvador Brotons dirigirà el primer i el quart, Jordi Mora el segon. Pierre Cao serà el responsable de la versió de l'obra de Carl Orff i Ernest Martínez Izquierdo en dirigirà el tercer. Pel que fa a solistes cal fer esment del pianista Albert Guinovart, intèrpret de l'esmentat *Concert per a piano i orquestra núm. 21* de W. A. Mozart. El violoncel·lista Romain Boyer tindrà cura de la interpretació del *Concert per a violoncel* de Martinu, mentre que el conegut actor teatral i televisiu Jordi Boixaderas intervindrà en l'obra *Guia d'orquestres per a joves*.

FOTO: A. BOFILL

Massa a la italiana

Palau 100. 28 d'octubre de 1996. Palau de la Música. London Symphony Orchestra. Katarina Dalayman, soprano; Wolfgang Schmidt, tenor, i Gudjon Oskarsson, baix. Dir.: Riccardo Chailly. Obres de Wagner i Schönberg.

per X. CASANOVAS-DANÉS

Aquest va ser un concert fàcil d'aplaudir, però que entebieix la reacció, quan s'hi pensa retrospectivament. No hi ha dubte que l'orquestra londinenca és molt bona, amb unes seccions de corda (sobretot, les violes!) entre les millors que hàgim pogut escoltar darrerament al Palau. També hi ajudava la qualitat dels tres solistes vocals requerits al primer acte de *La Valquíria*, amb una debilitat particular per la veu fosca i ben menada de la soprano sueca Katarina Dalayman, que no fa estrany que, en cinc anys, s'hagi situat entre les cantants més sol·licitades del moment.

On rau, doncs, el problema si no és en el fulgor immediat dels resultats? Al meu entendre en la descarada manipulació que el director milanès va aplicar a *La nit transfigurada op. 4* d'Arnold Schönberg i a la fastuosa música de Wagner. En el primer cas, per extreure'n una sensualitat quasi eròtica bastida en la morositat i en l'opulència sonora i en un difuminament que situa l'obra als antípodes de l'expressionisme que li pertoca; en el segon, per capgirar l'*statu quo* i erigir els cantants –per magnífics que fossin– en protagonistes absoluts a la italiana. Mentre cantaven, l'orquestra de Chailly els va ser sempre subsidiària en *tempo* i intensitat per tal de fer prevaler la contribució vocal en detriment de l'equilibri consubstancial a l'òpera wagneriana, descompensació atiada per l'exigència de paroxisme en els passatges orquestrals.

Queden per al record la veu cabalosa i sorprenentment clara de Wolfgang Schmidt, millor per fisicitat (instal·lada en un *forte* permanent) que no per tècnica, frasseig o expressivitat, i la magnífica contribució de la soprano, que mostrà una dramaticitat curosa del matís i unes condicions notabilíssimes que l'han de fer evolucionar cap als papers més taxatius.

El Primer Palau, un cicle oportú

2, 9, 16 i 23 d'octubre de 1996. Palau de la Música Catalana. Laia Casas, Eugeni Kaplan, Lee Kyung-Min, violí. Arnau Tomàs, violoncel. Daniel Ligorio, José Menor, Helena Bayo, Josep Surinyach, Inés Reguero, piano. Cecília Reguero, flauta. Joan Pere Gil, clarinet. Elisaveta Bakerkina, soprano. Orquestres Filharmonia de Cambra de Barcelona (S. Prieto, *concertino*) i Simfònica del Vallès (dir.: E. Martínez-Izquierdo).

per X.C.-D.

Calia un cicle com aquest, que ofereix als joves un debut al Palau de la Música i que els serveix d'experiència i de passaport per accedir a centres musicals que no tindrien en consideració historials en els quals no figurés tal premissa. Cal agrair, doncs, a les fundacions Orfeó-Palau i Tabacalera d'haver-lo creat.

S'hi han escoltat artistes en etapes diferents. Presentar-se al Palau era un premi i un estímul que romandrà com a fita en el currículum dels menys ambiciosos i com a reconeixement per a aquells a qui no haver-ho fet significava una mancança semblant a la frustració dels qui se saben preparats per a empreses d'alta volada.

Entre aquests destaquen Daniel Ligorio i Arnau Tomàs. El pianista de Martorell va protagonitzar una esplèndida versió del *Concert Emperador*, pulcra i coherent tant com es pugui desitjar. L'aterrada simultània al Palau i en el concertisme beethovenià no el van trobar desprevingut i el seu pianisme immaculat li va valer les ovacions més sorolloses del cicle. El violoncel·lista barceloní va tocar el *Concert en Re major* de Haydn amb una lectura franca i vitalista que cal respectar pel que tenia d'extroversió i d'autodefensa envers d'una orquestra –la Filharmonia de Cambra– tan desorientada que el perjudicava. L'única solució era prescindir-ne.

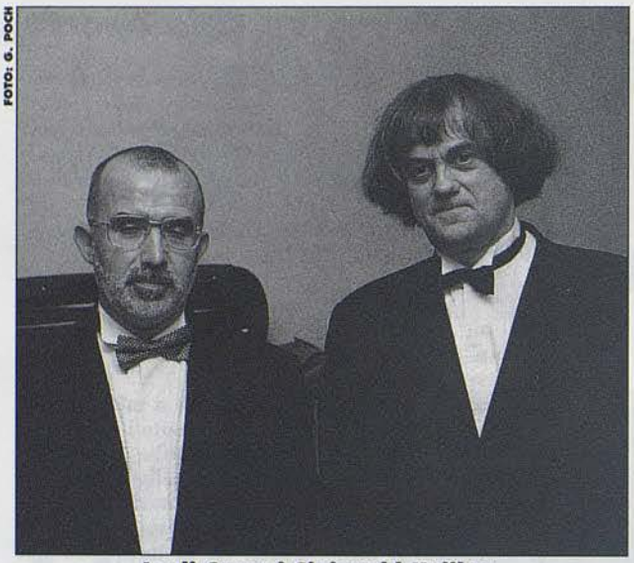
El pianista sabadellenc José Menor es va presentar amb la *Sonata en si menor* de Liszt i la va acabar millor que no pas començar. Les entreteles de l'obra encara se li escapen (com la tensió en els moviments lents), però va mostrar la categoria que ha d'assolir d'aquí a poc. L'ampostí Joan Pere Gil va tocar el *Concert per a clarinet* de Mozart amb bona tècnica, algunes llicències en el frasseig i una candidesa expressiva que ha de perdre per quallar una versió encara més considerable.

De menys a més va anar el duo de flauta i piano format per Cecília i Inés Reguero, musicalíssim sobretot en la *Sonata* de Martinu. Amb uns nervis que l'ancoraren en la inexpressivitat tocava Laia Casas el *Concert per a violí BWV 1042* de Bach i va fer una pobra impressió en el *BWV 1041* el moscovita de tretze anys Eugeni Kaplan (estudiant a Barcelona), mancat de força a l'arquet i d'idees pròpies.

Poc expressiu va semblar el coreà Lee Kyung-Min (també estudiant a Barcelona), però la seva pianista era Helena Bayo, que li va donar un formidable suport tot guanyant-se una ovació en una pletòrica lectura de la *Sonata pour Ivette* de Montsalvatge.

Elisaveta Bakerkina, natural de Riga i casada a Barcelona, va exhibir una veu de *spinto* de color irregular que reclama l'orquestra per recolzar-se en l'agut, tessitura que és el seu millor atot. Amb autoritat l'acompanyava Josep Surinyach en les difícils cançons de Txaikovski, però en el seu cas no es pot parlar de debut, perquè és pianista del Cor de Cambra del Palau.

Un cop iniciat el cicle es va saber que s'instaurava un premi que van guanyar *ex aequo* els pianistes Ligorio i Menor, amb un accèssit per a Arnau Tomàs. Guardó que converteix automàticament el cicle en un concurs sense bases de convocatòria i que menysté les diferències implícites de tocar en solitari, en duo estable o amb pianistes amb qui preparar-se acuradament que fer-ho amb orquestres que ofereixen migrades hores d'assajos o tenen problemes d'estabilitat... Els convocants han de replantejar un premi que no hauria de discriminar aspectes que no fossin les possibilitats individuals.

FOTO: G. POCH

Jordi Casas i Sigiswald Kuijken

Servir l'obra vocal de Haydn

Palau 100. 15 d'octubre de 1996. Palau de la Música Catalana. La Petite Bande. Cor de Cambra del Palau de la Música (Dir.: Jordi Casas). Solistes vocals: Sandrine Piau, Marijke van Arnhem, Jean-Paul Fouchécourt i Harry van der Kamp. Dir.: Sigiswald Kuijken. Obres vocals de Haydn.

per X.C.-D.

L'arrencada de la temporada 96-97 de Palau 100 es va encomanar a Sigiswald Kuijken, que es presentà amb un monogràfic Haydn d'inspiració religiosa centrat en la *Missa in tempore belli*, més coneguda com a *Paukenmesse*, complementada amb tres motets i la *Simfonia núm. 26 Lamentatione* (l'«Adagio» de la qual al·ludeix a la melodia sacra *Incipit Lamentatio Jeremiae Prophetae*). Música infreqüent que cal agrair i que documenta el predicament que està assolint el compositor després de dècades d'una certa abúlia per part dels programadors més enllà dels oratoris, alguns quartets i les grans simfonies.

La concertació va ser globalment molt satisfactòria a partir d'una orquestra d'instruments originals que fraseja com les millors. Sembla que era abans d'ahir que ens n'arribaven els primers enregistraments i ja té un quart de segle d'existència! També van ser-ho uns solistes vocals molt professionals i el Cor de Cambra del Palau, la magnífica prestació del qual va deixar el director holandès una mica fred, com si no entrés a considerar l'oferta d'un cor que era l'únic element variable en el seu tauler.

Sandrine Piau i Jean-Paul Fouchécourt estan entre les veus més significades del *renouvellement* francès en matèria vocal. Però escoltats en directe (tots dos estan enregistrant molt darrerament) la soprano es va mostrar a un nivell superior, amb una veu brillant i una dosi extrema de perfeccionisme aplicat tant a l'emissió vocal com a l'expressió d'una fervent emotivitat. La contralt va cantar amb una discreció massa restrictiva i el baix Van der Kamp es va mostrar en el final prematur d'una carrera respectabilíssima que l'ha dut a figurar en més de cent enregistraments.

Una orquestra modèlica

Palau 100. 31 d'octubre de 1996. Palau de la Música Catalana. Orquestra de Cambra de Lausana. Chantal Mathieu, arpa; Christiane Jaccottet, clavicèmbal, i Brigitte Meyer, piano. Direcció: Jesús López Cobos. Obres: *Pelléas et Melisande* de G. Fauré, *Petita simfonia concertant*, per a arpa, clavicèmbal, piano i dues orquestres de corda de F. Martin i *Simfonia en do major* de G. Bizet.

per F. TAVERNA-BECH

Tot i reconeixent l'interès del programa que oferí l'Orquestra de Cambra de Lausana, ha de qüestionar-se la raó per la qual els seguidors dels grans cicles que se celebren al Palau de la Música Catalana s'avenen a escoltar músiques tan escassament consistents com la *Simfonia en do major* de Bizet. Certament, la partitura de Bizet és un pur joc acadèmic, ple de llocs comuns i adscrita a un simfonisme que es limita a imitar els models menys afortunats del romanticisme. Amb ella va concloure el concert modèlic, per molts conceptes, dels músics suïssos que comanda, amb l'eficència que li és habitual, Jesús López Cobos.

Certament, s'ha d'admetre que la vena melòdica de Bizet, com el seu instint per a l'orquestració i per a la vertebració de la forma musical, són de primer ordre, però en aquesta obra –composta als disset anys– aquestes virtuts, tot i estar presents, encara no eren prou madurades. Amb tot, la virtuositat de l'orquestra de Lausana i la qualitat d'eminent constructor de López Cobos van convertir el simple joc hedonista de la simfonia de Bizet en una admirable filigrana arquitectònica.

En definitiva, va ésser la culminació d'un concert del qual s'ha de recordar i considerar com a modèlica la poètica versió inicial de la *suite Pélleas et Melisande* de Gabriel Fauré, en què el gest sobri –eficaç i clarissim de cara als músics– de Jesús López Cobos va centrar la lectura en l'emoció de caràcter intimista, mitjançant una exposició molt acurada, tant en els matisos de l'expressió com en la diafanitat de les coloracions en els contrastos orquestrals. Per la seva banda, l'agrupació de Lausana, magníficament equilibrada i compacta, va secundar puntualment les indicacions del seu director titular.

S'ha dit, a l'inici del comentari, que el concert va ésser modèlic i així ha de considerar-se en l'aspecte interpretatiu. Alhora s'ha d'agrair la inclusió de la *Petite symphonie concertante* de Frank Martin, obra emblemàtica de la música del nostre segle, en la qual tres instruments d'acusada personalitat tímbrica, com són el piano, el clavecí i l'arpa dialoguen entre ells i amb dos grups de corda, ja sigui contraposant idees, la qual cosa ressalta el caràcter de cadascun dels instruments i de les intervencions orquestrals, o bé harmonitzant-los en un tot de suggestius i rics tons multicolors. Pot dir-se que el públic assistent va gaudir d'una versió exemplar. Tant per la claredat de la lectura que va oferir López Cobos, sempre atent als detalls del teixit polifònic, com de l'equlibri de tot el conjunt, i d'unes solistes absolutament convincents, en un discurs brillant i comunicatiu, com van ésser els de Chantal Mathieu, arpa, Christiane Jaccottet, clavicèmbal i Brigitte Meyer, piano. És ben cert que en elles i el director, l'obra va tenir a uns entusiasmats traductors, però també cal valorar molt altament la feina de l'orquestra, que va manifestar en tot moment un alt grau tant en l'aspecte tècnic com en el musical.

Gerhard homenatjat a Valls

1 d'octubre de 1996. Centre Cultural Municipal (Valls). Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Ángel Jesús García, violí. Direcció: Edmon Colomer. Concert monogràfic dedicat a Robert Gerhard (1896-1970): "Albada, Interludi i Dansa", Concert per a violí i orquestra, "Alegrias" i "Soirées de Barcelona".

per F.T.-B.

Segurament, i des del punt de vista artístic, el concert monogràfic que l'Ajuntament de Valls va dedicar a Robert Gerhard es convertirà en un dels actes que caldrà destacar de la commemoració del centenari del naixement d'aquest il·lustríssim músic vallenc. Amb tot, i insistint en l'aspecte de la programació d'aquesta commemoració, que es desenvolupa a casa nostra, cal remarcar que tenim pendents d'audició les seves obres simfòniques del període pertanyent a la maduresa del compositor (les quatre simfonies). Fins a un cert punt, per atorgar transcendència a la commemoració ens manca encara, en els grans cicles simfònics barcelonins, la presència de l'oratori *La Pesta*, les simfonies ja esmentades i la reposició de la seva òpera *The Duenna*... Aquest és el gran tema que, si es realitzés, infondria caràcter i envergadura a la commemoració d'un centenari que no és a l'altura del músic que pretén honorar...

Deixant de banda aquesta qüestió que afecta més el tarannà general del país, i també la política o bé l'acció de les seves institucions musicals cabdals, diríem que Valls va complir amb la seva obligació, com també ho van fer, i de manera ben brillant, els músics de l'Orquestra, amb Ángel Jesús García al seu capdavant i el director Edmon Colomer, que, precisament enguany, ha dirigit *La Pesta*, entre altres llocs, a Madrid i a Londres...

La lectura que, comptant amb el puntual i eficaç treball de la nostra orquestra, va oferir Edmon Colomer de la música de Gerhard va manifestar profunditat i veritable voluntat per donar relleu adient a l'arquitectura sonora i emoció al seu lirisme marcadament mediterrani.

El punt culmiant de l'homenatge, però, el va constituir la interpetació del *Concert per a violí i orquestra*. Certament, en aquesta obra composta entre 1942 i 1945, s'anuncia ja, sense dubtes, la maduresa creativa del compositor vallenc en agermanar amb impactants resultats la nostàlgia per les terres catalanes, els ideals de fraternitat entre els pobles (la referència a la *Marsellesa* n'és un signe ben evident) i l'assumpció dels cànons schönberguians, idees, aquestes, que van teixint un discurs de suggestives atmosferes poètiques i portant l'auditor de sorpresa en sorpresa. Obra també de gran volada virtuosística, en què el violinista Ángel Jesús García, ens va impressionar per la vehemència de la dicció i la facilitat per resoldre amb exactitud els molts problemes que planteja la interpetació d'aquest concert.

Com a conclusió del que s'escoltà, hom es pregunta per què l'OBC, amb Ángel Jesús i Edmon Colomer, no emprenen l'enregistrament de la música de Gerhard.

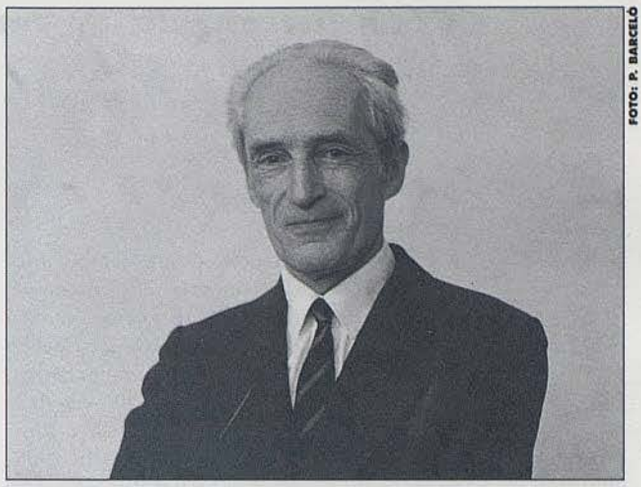

FOTO: P. BARCELÓ

Excel·lent orgue de Leonhardt

VII cicle Orgue de la Catedral de Barcelona. 16 d'octubre de 1996. Catedral de Barcelona. Gustav Leonhardt, orgue. Sweenlick, Correa de Arauxo, Froberger, Kerll, Kerkhoven, Fischer, Pachelbel, Speth, Krebs, Muffat.

per LLUÍS TRULLÉN

El clavicembal·lista, director d'orquesta i organista holandès Gustav Leonhardt va protagonitzar la inauguració del setè cicle L'Orgue de la Catedral de Barcelona.

Nascut a Graveland l'any 1928, Leonhardt va corroborar la seva primacia en la interpretació de la música per a teclat dels segles XVII i XVIII, emparada, lògicament, per un estudi musicològic de primer ordre, que el situa fa cinc dècades amb el nom de Harnocourt en el principal estudiós dels criteris musicològics de les partitures del període barroc.

Leonhardt va dedicar el seu programa presentat a la Catedral –plena d'un públic que no va voler perdre's l'actuació del mestre– als primers compositors del barroc, i deixant clar que la complexitat tècnica contrapuntística, la claredat de la digitació, l'elegant col·locació dels registres i la varietat de recursos per realitzar matisos de color continuen essent punts centrals de les seves interpretacions.

Des del preludi de Jan Sweenlick (1562-1621), compositor de qui va realitzar una edició de la seva obra l'any 1968, amb el qual va iniciar aquesta meravellosa hora de música, Leonhardt va mostrar una saviesa musical inqüestionable: diafanitat en el *Tiento 54* de Francisco Correa de Arauxo, virtuosisme en la *Toccata* de Froberger, profunditat interpretativa i elegància de traç en la *Xacona en fa major* de Johann Kaspar Ferdinand Fischer (1665-1746), tot reflectia aquesta coherència musical, aquest perfecte domini de l'instrument que posseeix el rei de la interpretació de la música per a teclat del Renaixement i el Barroc. Leonhardt elevava les pàgines de Pachelbel, de Krebs, de Muffat, en majestuosos monuments polifònics, gràcies a unes versions que esdevenien un discurs ple de transcendència i refinada sobrietat. Elecció controlada dels *tempi*, diafanitat en la seva concepció polifònica, per servir, sota uns paràmetres marcats per un rigorós respecte, cadascuna de les obres que passaven per les seves mans.

Leonhardt va impartir a la Catedral una lliçó magistral.

OBC: discret inici de temporada

19 d'octubre de 1996. Palau de la Música Catalana. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Cristina Ortiz, piano. Evelino Pidò, director.
Obres de J. Haydn (*Simfonia núm. 49, La Passione*), M. Ravel (*Concert per a piano en sol major)* i D. Shostakòvitx (*Simfonia núm.1*, op.10).

per F.T.-B.

Unes observacions al marge.

La primera: no era prou llarg i farragós el nom del nostre conjunt simfònic que ara, a la llegenda d'Or-ques-tra Simfò-ni-ca de Bar-ce-lo-na i Na-cio-nal de Ca-ta-lu-nya, se li ha d'afegir "l'Or-questra"? Per abreujar, des d'ara i per no gastar més tinta de la necessària, en direm l'OBC.

La segona: constatem que, de cara a la història, quasi cap de les primeres autoritats culturals del país no va faltar a la inauguració de la temporada de concerts d'abonament de l'OBC. En canvi, donada la solemnitat de l'acte, sí que ens va sorprendre l'absència d'una mostra de la nostra música tant en l'aspecte creatiu com en l'interpetatiu. És un detall que de cara a properes temporades, els gestors i els assessors de l'OBC haurien de tenir en compte per infondre credibilitat al caràcter de nacional de l'OBC.

Quant al concert, diria que la manera de dirigir d'Evelino Pidò –confiant més en el moviment d'espatlles que no pas en el joc de mans i braços, a l'hora de donar les indicacions als músics– va ésser causa d'imprecisions en el fraseig i que aquest no adquirís la necessària convicció expressiva.

Igualment, el joc d'espatlles va afectar la versió, molt espectacular però poc poètica, del *Concert en sol major* de Ravel que ens oferí la pianista brasilera Cristina Ortiz, la qual semblava que es cremés en polsar el teclat. És difícil d'admetre una lectura tan epitelial, centrada només en impressionar pel grau de virtuosisme, en la gesticulació nerviosa o bé en esquitxar amb vertiginosa celeritat notes i més notes...

En resum, ben poca cosa en aquesta poc convincent exhibició virtuosística per a un concert tan exemplar en tots els sentits com és el de Ravel.

Presència orquestral al Festival d'Ordino

per NONA AROLA i VERA

No fa gaires anys Ordino inaugurava auditori tot rebent la flamant Orquesta Ciudad de Granada. Enguany, la mateixa orquestra, ara ja consolidada com una de les formacions estables més prometedores del panorama orquestral espanyol, ha dut el pes simfònic de bona part del Festival andorrà.

Ho ha fet, però, en dues intervencions ben diferenciades: primer, amb el seu director titular, Josep Pons, que coneix bé la seva orquestra i en sap treure un bon partit; la féu lluir al màxim en una brillant interpretació del *Rèquiem* mozartià, a la qual col·laborà positivament l'esplèndid moment de forma del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, que demostrà la professionalitat dels qui l'integren. El quartet de solistes estigué desigual: molt bé la part femenina, amb una Virgínia Parramón clarament ascendent, millor cada cop que la sentim, i una fantàstica *mezzo* en la jove Marina Rodríguez, de perfecta línia vocal i gust en el fraseig. Francesc Garrigosa lluità amb noblesa contra un refredat inoportú, i Iñaki Fresán aportà una bona versió particular, en la qual mancava una major integració al "quartet de solistes".

L'endemà l'orquestra estigué dirigida per Ignacio Yepes, que sens dubte acusà en la seva interpretació l'escassetat de contacte i de coneixement mutu de què disposà amb l'orquestra. Programa difícil, amb la *Pastoral* de Beethoven i les *Variacions rococó* de Txaikovski, en què el solista de violoncel, Lluís Claret superà la prova que representa aquesta virtuosística obra, que no té res de fàcil. Va oferir moments de bell lirisme i so acurat. Ignacio Yepes, fill de l'entranyable padrí del Festival, Narciso Yepes, no és el primer cop que dirigeix a Andorra. Per la seva joventut, hem d'esperar que si en propers Festivals torna a ser convidat, es notarà en les seves actuacions una progressiva maduració i una línia ascendent en la seva carrera interpretativa.

La present edició ha estat marcada per la presència d'orquestres en la programació, ja que si durant el primer cap de setmana actuava l'Orquestra del Vallès, amb la seva versió de *Pere i el Llop* de Prokofiev amb Sergi Mateu, el Festival es va cloure de forma apoteòsica amb el concert de l'Orquestra de Cambra d'Andorra dirigida per Yehudi Menuhin, en un concert d'homenatge als seus 80 anys. Sens dubte, un privilegi per al nombrós públic d'aquesta edició i un privilegi més gran per a Gerard Claret, que sota la seva direcció interpretà amb èxit el *Concert en re major per a violí* de Mozart.

Violinisme de primera magnitud

Ibercamera. Palau de la Música Catalana. 22 d'octubre de 1996. English Chamber Orchestra. Itzhak Perlman, violí. Direcció: Hans Graf. Obres de Schubert (*Simfonia núm. 3*) i Mendelssohn (*Obertura en fa major, La Bella Melusina* i *Concert per a violí núm. 2 en mi menor, op. 64*).

per F.T.-B.

Be pot dir-se que el nombrós públic que acudí al Palau per escoltar Itzhak Perlman, va sortir plenament satisfet del concert. Avui en dia Perlman és un dels noms que configura la constel·lació dels músics més brillants i comunicatius. Ell pertany a aquella categoria de violinistes que transcendeixen el mateix instrument per convertir-lo en pura essència sonora, la qual, amb subtilesa i ductilitat, fa arribar a l'oient l'esperit de l'obra en tota la seva càrrega d'expressió i emocionabilitat. La manera d'interpretar de Perlman té una qualitat que sembla convertir músiques tan conegudes com el *Concert en mi menor* de Mendelssohn, en una obra que és font de noves i belles desconegudes sorpreses, que a la vegada impacta com si el seu discurs fos creat en aquell moment.

Certament, Perlman va excel·lir en el seu art; tanmateix, tingué com a acompanyant una orquestra d'excepció, l'English Chamber Orchestra, dirigida amb tacte i finesa per Hans Graf. Igualment els músics anglesos, sota la batuta de Graf van oferir unes notables versions de l'atractiva obertura *La bella Melusina* de Mendelssohn i de la *Simfonia núm. 3* de Franz Schubert, d'interessants contorns preromàntics.

Aïda *virtual*

Aïda Opera Spectacular. Basada en l'òpera *Aida* de Giuseppe Verdi. Companyia Operama. Intèrprets: Michéle Crider, Dennis O'Neill, Bruna Baglioni, Justino Díaz, Luigi Roni, Giancarlo Boldrini, Maria Luno, Giuseppe Gallo. Dramatúrgia, direcció d'escena i direcció musical: Giuseppe Raffa. Palau Sant Jordi 17, 18, 19 i 20 d'octubre.

FOTO: A. BURGUÉS

per J.C.C.

El diccionari editat recentment per l'Institut d'Estudis Catalans defineix el mot "virtual" d'aquesta manera: "Referit a alguna característica aparent (en contrast amb una de real o absoluta)".

Parlar del muntatge basat en l'òpera *Aïda* que va presentar la Companyia Operama és situar-nos en el context tan ben explicitat en la definició del mot al·ludit. I així podríem afirmar que si l'òpera de Verdi és el valor real o absolut, aquesta producció n'és l'aparent. O sigui, una cosa que pretén ser. I remarcant la circumstancialitat específica en què s'ha produït aquesta proposta, podríem parlar d'un fet que hom pretén que sigui real. O encara més, que es ven com a tal, però que en realitat no ho és.

En aquest context se'm fa difícil defugir el *substratum* ètic que agombola aquesta realitat, que pretén ser, o que pretén que sigui o que es ven com si fos –permeteu la insistència– un fet bàsicament estètic. Perquè d'antuvi aquesta llunyania entre expectatives –tan insistentment venudes– i la realitat és tan gran, que situa l'esmentat component ètic en un lloc molt privilegiat de consideració.

Accepto, no incondicionadament, però, que ningú, ni fins i tot els espectadors menys atents i més ingenus, podrien pensar que allò que anaven a veure al Palau Sant Jordi seria una representació massa aproximada d'una representació (valgui la redundància) operística. Encara que, tanmateix, l'objecte central era, per damunt de tot, una representació d'una obra genuïnament operística, sense versió específica en la seva matèria essencial, la musical. Però deixant de banda aquest aspecte, que ja és ser indulgent, la part més definitòriament específica de la producció va resultar d'una pobresa, i, òbviament, d'una virtualitat, aclaparadora. On era aquella parafernàlia escenogràfica que fins i tot va desembarcar al port de Barcelona i va ser passejada processonalment pel centre de la ciutat? Per a què servien el tan propagat miler de figurants –bàsicament interpretant el paper d'esclaus? Quina imaginació hi havia en el també tan propagat miler d'indumentàries (noves com esmentava inefablement l'aparell propagandístic *ad hoc*)? On es trobava un bri d'imaginació per convertir figurants, ballarins, cors i cantants en una proposta estètica amb un mínim d'encant i creativitat? A la fi tot es va reduir en un aplec de grans imatges virtuals projectades sobre un fons neutre amplíssim, a tall de pantalla monumental, que esdevenien referència d'un tot fet de no res; i a unes processons rutinàries de figurants vestits de la manera més convencional. L'esforçat quefer d'un bàsicament acceptable estol de veus, lluitava tan dignament com podia contra els elements en un context de considerable desigualtat de condicions.

La veu a la VIII Mostra Catalana de Música Contemporània

31 d'octubre de 1996. Conservatori Superior Municipal de Barcelona. Montserrat Massaguer, piano. Obres d'Olm, Coduras, Padrós, Pardo, Davies i Roger.

per X.C.-D.

Montserrat Massaguer, jove pianista de sòlida formació (iniciada amb Rosa Ciurana i Eulàlia Solé), ha orientat la carrera cap a la música de cambra i l'acompanyament vocal sense renunciar a l'activitat de solista. Aquest recital certifica una predisposició cap a la música contemporània del seu entorn. Va tocar admirablement, tot aprofundint amb sensibilitat les possibilitats expressives i melòdiques de les obres.

Per començar, l'estrena de *Set Imatges* de Marcel Olm. Brevíssimes, es recuperen l'una a l'altra tot palesant una construcció que recorre a l'amplificació i a la divergència harmònica. L'altra estrena era la de *Quatre cants de tarda i intermezzo* de Miquel Pardo, música d'instants, contrapuntística i episòdica que es fa romàntica en el bellíssim postludi.

Les *Tres peces* d'Alícia Coduras semblen motivades més que per la forma, per una sonoritat reminiscent del serialisme. El *Klagendlied* de David Padrós també està configurant episodis encadenats que giren concèntricament jugant amb la persistència dels acords.

Per acabar, la seducció d'*Opalescence* de Benjamin Davies, obra que s'entossudeix (quasi minimalísticament) en els greus i allibera amb la mà dreta un cant que pugna vanament per no quedar-hi atrapat. I la *Inventio* de Miquel Roger, que tot i semblar una improvisació a l'encalç de l'explosió final, era l'obra d'estructura més complexa del programa.

La impressió global, altra vegada, és que els compositors es comprometen en obres curtes molt mediatitzades per la sonoritat i sense gaire complicacions formals.

La Scala, més figures a la batuta que en escena

per ÀLEX COLÀS

La primera representació d'*Armide* aquest dia 7 de desembre marcarà l'inici oficial de la temporada d'òpera de la Scala. Com és lògic, serà una vegada més el titular del teatre líric milanès, Riccardo Muti, el responsable artístic d'aquest esdeveniment amb una tan considerable càrrega de significació.

En total la Scala obrirà les portes 179 vegades entre òpera, ballet, concert i recitals i espera l'assistència d'uns 300.000 espectadors, guarisme prou remarcable.

Pel que fa a la cabdal temporada lírica, els nou títols seran, ultra l'esmentat *Armida*, i per ordre de programació: *La Gioconda*, *Wozzeck*, *Il turco in Italia*, *Sigfried*, *Faust*, *Le nozze di Figaro*, *Tosca* i *Lucia di Lammermoor*, tot configurant una proposta eclèctica, amb quatre títols del gran repertori italià –cal destacar que hi manca Verdi–, quatre títols de l'àmbit germànic i un de francès. Conjunt atractiu, que serà servit per uns quadres artístics, en els quals, curiosament, no s'hi prodiguen les veus més senyeres i reconegudes. No cal dir que no hi apareix cap dels «tres tenors», ni tampoc figures com Mirella Freni, Joan Pons, Renato Brusson, Edita Gruberova, Leo Nucci, Simon Estes, Roberto Alagna, Carlos Araiza i altres de gran prestigi.

Sí, en canvi, que apareixen noms destacats de la direcció orquestral, com és el cas del titular, l'esmentat Riccardo Muti, que dirigirà tres de les nou produccions –*Armida*, *Sigfrid* i *Le nozze di Figaro*–, i també Riccardo Chailly (*Il turco in Italia*), Giuseppe Sinopoli (*Wozzeck*) i Semion Bychkov (*Tosca*), per completar aquest quadre el ben conegut a Barcelona Roberto Abbado (*La Gioconda*), Patrick Fournillier (*Faust*) i Stefano Ranzi (*Lucia di Lammermoor*). També en el camp de la direcció escènica apareixen noms especialment destacats, com el ja esmentat Pier Luigi Pizzi (*Armide*), Giorgio Strehler i Enzio Frigerio (*Le nozze di Figaro*) i Luca Ronconi (*Tosca*).

Tornant a les veus, només un repartiment mostra un aplec de protagonistes especialment encimbellat. Es tracta de *Tosca*, que aplega Galina Gorchakova –aquest valor emergent, tan destacat de la lírica internacional–, Aprile Millo, Ruggero Raimondi, Neil Schicoff i Carlo Guelfi. La resta de propostes mostren escadusserament alguns d'aquests grans protagonistes, fins i tot «històrics». Així, el veterà Nicolai Ghiaurov intervé en *La Gioconda*; Sigfried Jerusalem, un dels escassos *heldentenor* supervivents, protagonitzarà *Sigfried*, Samuel Ramey interpreta *Faust* i, finalment, June Anderson i Giusy Devinu, que compartiran el paper de Lucia di Lammermoor.

Si comparem amb l'oferta d'una temporada de tràmit, com és obligadament la del Teatre del Liceu, observarem que la imatge resulta enormement favorable a la programació del teatre barceloní.

Una parcel·la també destacada de la programació de la Scala és el cicle de recitals que aquesta temporada aplega les veus d'Olga Borodina, Josep Carreras –que actua el 13 de gener acompanyat per Lorenzo Bavaj–, Cheryl Studer, Barbara Hendriks, Edita Gruberova, el barítion Bo Skovhus, Margaret Price i Jsé Van Dam.

També un conjunt de cinc programes de ballet amb una quarantena de representacions, protagonitzades per la poderosa companyia titular del mateix teatre. Programes gairebé tots convencionals, amb títols tan tòpics com *El llac dels cignes*, *La bella adormida*, *La vídua alegre*, i un programa Stravinsky, que inclou *Petruska* i un ballet titulat *Onegin* sobre la partitura de Txaikovski. Hom podrà gaudir de coreografies d'artífexs que han fet tanta història com Nureyev, John Cranko, Balanchine, Béjart i Fokine.

Pel que fa a la temporada concertística, es basa en les formacions de la casa, Orquestra del Teatre i Filharmònica de la Scala. També la part del lleó se l'endú Riccardo Muti, que dirigirà un total de quatre concerts, el darrer dels quals amb la Filharmònica de Viena i el cor del Mitteldeutsche Rundfunks. Altres directors destacats que prenen part en la temporada concertística són Giuseppe Sinopoli, que l'ha inaugurada al capdavant de l'esmentada Filharmònica de Viena, Myung-Whun Chung, Gianluigi Gelmetti, Carlo Giulini i, finalment, Mstislav Rostropòvitx.

Amb el títol de Musica Presente-Musica in Europa s'ofereix també un cicle de deu concerts, un dels quals interpretat per l'Orquesta Ciudad de Granada dirigida per José María Ruiz, i en els quals es podran escoltar obres de Cristóbal Halffter –ell mateix dirigirà l'Orchestra della Swizzera Italiana–, José Román García, Josep Soler, Albert Sardà, David del Puerto, Tomàs Marco, Ernest Martínez Izquierdo, Gabriel Brncic i Josep Manuel Berenguer. Aquests concerts s'han programat al Conservatori de Milà entre els dies 27 d'octubre i 17 de novembre.

Finalment, esmentem l'exposició que des del 7 de novembre i fins al 31 de gener té lloc al Museo Teatrale alla Scala, dedicada a commemorar els deu anys de titularitat en la companyia d'aquest teatre de Riccardo Muti.

Nadal: una música a part

El cicle nadalenc, entès d'una manera global, conté una munió d'aspectes de naturalesa cultural, d'una personalitat absolutament individualitzada, que s'interrelacionen íntimament entre ells fins a arribar a configurar una realitat única i excepcional.

Una realitat, tanmateix, diversa i alhora universal, en la seva capacitat de congriar a redós d'uns signes concrets una gairebé, també universal (valgui la redundància) identificació. Com pocs altres, aquest és un fet de cultura viscut per ingents masses d'habitants de la Terra, encara que amb tot, no de manera uniforme, sinó aportant en cada cas uns matisos diferenciadors propis de cada substrat cultural genuí.

La música esdevé un component destacat en la configuració d'aquesta realitat global a què ens estem referint. I és així, perquè amb ella s'afavoreix l'expressió més real del sentiment popular. El cant, la música, com a manifestació espontània i natural de l'ésser humà, resulta un element expressiu, en el pla intel·lectual i també en l'emotiu, únic, a més de ser primari i vital. Un element que al mateix temps permet traduir aspectes profunds de la realitat del cos social en què es manifesta.

El Tema que proposem situa aquest paper protagonista del cant i la seva capacitat de transcendiment d'un món global, tot posant a consideració dels nostres lectors la importància que té la música específica i pròpia del cicle nadalenc. Hom mostra com darrera del fet simple del cant de villancets i de cançons populars, hi ha tot un món que retrata fets tan importants com són –ultra els de naturalesa immediatament emotiva–, aquells que afecten aspectes cabdals de la nostra cultura. Com, per exemple, el culte i la fidelitat a la tradició pròpia, el colonialisme cultural, les relacions socials, etcètera. En definitiva, un món ric i transcendent, que és exposat en aquest Tema cercant d'aprofundir en la seva complexitat i en la riquesa de contingut que conté, encara que amagat per un embolcall emotiu dispersador.

Nadal ric, música pobra

per SALVADOR CARDÚS I ROS

Amb el mateix entusiasme que tots solem esperar l'arribada de les festes de Nadal, comerciants i publicistes també s'afanen per ocupar el màxim d'espai públic possible, i si poden el privat i tot, omplint l'ambient d'impactes visuals i auditius que diu que volen ser nadalencs. Tanmateix, a alguns ciutadans –però no pas a tots, i encara menys a la majoria, cal acceptar-ho– la contaminació sonora d'aquesta estratègia comercial ens crea una profunda incomoditat, especialment en aquestes festes, perquè sembla que precisament ens espatlli alguna cosa essencial del mateix Nadal. Certament, no és només la invasió sonora, sinó també la imatgeria comercial nadalenca, la que cau en la carrincloneria estètica, però l'auditiva acaba essent més molesta, perquè no n'hi ha prou de mirar cap a una altra banda. Cada any, doncs, som uns quants –molts? pocs?... això ningú no ho quantifica– els qui, inevitablement, sentim un cert malestar davant d'una festa que hi ha qui s'entossudeix a voler-nos fer celebrar, sembla, en contra d'ella mateixa. I enyorem una altra manera de fer que –qui ho sap– potser tampoc mai no ha existit si no és imaginàriament i com a nostàlgia d'alguna cosa realment única, que només va existir una primera vegada i sense celebracions especials.

Aquest és un país poc respectuós amb la tradició

Però anem al cas concret de les músiques de Nadal. Perquè si ja és discutible la licitud de l'ocupació sonora permanent de l'espai públic, com sol passar en establiments comercials, a les estacions de tren i als mateixos domicilis particulars, per Nadal aquesta invasió encara és més censurable. I ho és, paradoxalment, tot i que, certament, Nadal és temps de cançons, i fins i tot de cançons al carrer. Ara bé, tota la força ingènua d'una nadala cantada en un carrer ple de mercaders es dilueix quan ja tot l'aire, des de primera hora del matí fins a última hora de la nit quan tanquen els comerços, respira melodies ensucrades, com aquestes llepolies que fan ara, plenes d'additius, colorants i conservants de dubtosa salubritat, que fan passar la gana. Estic convençut que la música pròpia d'aquest temps de l'any tindria prou força com per fer-se sentir entremig de la cridòria consumista dels carrers engalanats, i no només si trobava el contrast d'un silenci hivernal que sembla que fa més Nadal. Així ho he vist a països anglosaxons. Però mai des de l'embafament pseudomusical de les "nadales llepolia" a què som castigats a sentir cada Nadal.

Hi ha, a més, una segona incomoditat que s'afegeix a la de l'excés. I és la de la qualitat d'allò que se sent. És clar que ni encara que tota la música que ara sol inundar l'espai públic nadalenc fos de bona qualitat, evitaríem la sensació d'ofec. I fins i tot, es podria arribar a pensar que posats a convertir la música en una inclemència meteorològica, més val que la inundació sigui de llepolies sonores de cap qualitat, que no pas bon torró musical. Tanmateix, aquest seria un mal consol, perquè l'excés de llepolies no condueix al desig d'unes bones postres, sinó que estaborneix el gust. I la musiqueta nadalenca dels anuncis, dels grans magatzems i dels carrers engalanats, decididament, mata el bon paladar musical. Mireu, si no, quina música de Nadal podeu adquirir als establiments del ram, i quina és comprada de manera massiva! El mal gust, o el gust fàcil, com la moneda falsa, sembla que corren més de pressa que la bellesa.

Fins aquí, simplement he mostrat quins són els dos punts de partida de l'anàlisi, sense amagar quin és el meu partit pres: la denúncia de l'ocupació massiva, continuada i abusiva dels espais públics amb música nadalenca, i el disgust pel pastitx musical que s'hi sent, constituït, principalment, per grupets infantils anònims, de veus i afinacions lamentables, en versions de nadales instrumentalment mal acompanyades i amb ritmes propis d'una desfilada de *majorettes* nord-americanes. De passada, hi predomina –i de molt– la llengua espanyola, fins i tot quan la nadala és d'origen català. Aquest és el decorat auditiu nadalenc del nostre país, en termes generals, i amb ben poques excepcions.

Les causes d'aquest desastre crec que es podrien resumir en dues. Per una banda, l'absència d'una sòlida tradició, tant pel que fa al coneixement de les arrels musicals pròpies com, en general, de la mateixa tradició festiva nadalenca. D'altra banda, l'absència de fonts musicals nadalenques alternatives a les de les ambientacions comercials, d'una certa força, prestigi i amplitud, que servissin de referència i criteri.

Efectivament, aquest és un país poc respectuós amb la tradició. I no em refereixo només a la d'arrels antigues, sinó també a allò que configura el nostre propi present, del qual sempre estem disposats a fer cau i net a la primera de canvi. Però en el terreny musical en particular, la manca de connexió amb la tradició musical pròpia és d'escàndol. En alguna altra ocasió ja ho he escrit, però ho repeteixo: pocs pobles, i menys entre els que se suposa que encara

tenen alguna voluntat d'existir com a tal, desconeixen tant la seva tradició musical com nosaltres. Reuniu una colla d'amics, i demaneu-los que es posin a cantar. O pregunteu quina cançó canten pares i mares, si és que ho fan, als seus petits. O imagineu quina cançó popular catalana podríeu fer cantar en un gran acte col·lectiu, de la qual se sabés més d'una estrofa. Els resultats serien –són– dramàtics. Per tant, si això és el marc general de referència, no cal dir què passa en el cas de la música de Nadal. Potser sí que es podria dir, amb raó, que, de tot plegat, encara les nadales és allò que més ha quedat en la memòria comuna, i probablement on no tot és tan perdut. Però també, per contra, és on la pressió de l'abús musical és més gran, i on els processos d'oblit i de substitució probablement són més ràpids. I encara deixeu-m'hi afegir una cua: un cert context irreligiós i menjacapellans de via estreta, ha perjudicat la festa de Nadal davant d'altres festes més suposadament progressistes. Si n'hi ha d'escoles, per exemple, que han deixat de celebrar un Nadal cristià conegut per abocar-se a la *descoberta* d'un Carnestoltes laic!

En connexió amb aquesta debilitat d'una tradició musical pròpia de caràcter popular i extensa, hi ha la segona causa de què parlava: la manca de fonts musicals alternatives a les de caràcter popular. Em refereixo a fonts de caràcter institucional, com podrien ser l'Escola o l'Església, les quals, per motius complexos, no exerceixen de transmissores actives d'una tradició musical catalana, tampoc de la nadalenca, amb referents de qualitat. Però també podríem parlar de la manca de fonts alternatives com podrien ser els mateixos mitjans de comunicació audiovisual, generalment insensibles a les especificitats culturals del país, o a les religioses –que en el cas del Nadal s'afegeixen, negativament, a les primeres–, ni tampoc a les estètiques d'una tradició popular, però culta, siguin de l'origen que siguin. Estic segur que un repàs de les programacions de Nadal de ràdios i televisions del nord i centre d'Europa mostrarien a bastament la diferència de sensibilitat que apunto. I encara, posats a parlar de la manca de fonts alternatives, tampoc no hi ha intèrprets de qualitat que hagin apostat per tenir un repertori nadalenc. En això també ens diferenciem del món anglosaxó, on pràcticament tot cantant, grup musical o intèrpret, té diversos enregistraments de temàtica nadalenca. Aquí és difícil imaginar una Maria del Mar Bonet o un Lluís Llach, o una Núria Feliu, o en Tomeu Penya, amb sengles CD amb versions nadalenques. Tampoc dels grups de música tradicional. I no cal dir-ho, ni d'instrumentistes coneguts –els Claret, la Simfònica del Vallès o el Claudi Arimany–, i fins i tot no és fàcil trobar als establiments música coral nadalenca en prou quantitat, qualitat i diversitat.

El resultat de tantes mancances és el que coneixem. Primer, un procés de substitució de la mateixa tradició, amb la corresponent invenció d'una pobra memòria musical postissa, que no és feta per incorporació d'altres tradicions, sinó per la banalització de totes plegades. En segon lloc, un acriticisme absolut en el gust musical per manca de referències sòlides. Tercerament, un mercat sense producció pròpia de les versions nadalenques d'arreu del món, que servissin per incorporar-les com a pròpies i no com a simples imposicions, resultat de l'habitual colonització cultural a què estem sotmesos.

La sortida d'aquesta situació lamentable, des del meu punt de vista, no és pas tan complexa com pugui semblar, si atenem només als recursos disponibles. És a dir, que si més que no pas doldre'ns dels abusos comercials i publicitaris de mal corregir perquè no són a les nostres mans, comptéssim amb l'atenció dels sectors alternatius que podrien fer de contrast i que haurien d'estar interessats a exercir un paper de referència cultural, el camí cap a un canvi substancial de la situació restaria obert i amb bones possibilitats d'èxit. Per exemple, només que TV3 prengués el costum d'encarregar cada any un concert de Nadal a un cantautor i un altre a una formació musical clàssica; o que les nostres esglésies oferissin, totes, el seu –o els seus– concerts de Nadal, o que moltes escoles –ara que ja tenen el Carnaval ben *recuperat*– s'interessessin per la riquesa expressiva i pedagògica de la cultura nadalenca; i si els nostres músics descobrissin que les seves versions nadalenques es podrien vendre molt bé, i encara, que els nostres estudiants de conservatori s'animessin a sortir al carrer amb formacions musicals creades *ad hoc* per interpretar amb dignitat música de Nadal –a Cambridge, entre moltes altres, hi vaig sentir una impressionant i molt celebrada formació de saxos–, en menys d'un quinquenni, si bé no s'hauria evitat l'excés sonor als carrers, com a mínim s'haurien recuperat les referències i el judici crític. I al carrer mateix, sonarien altres coses.

Tampoc no hi ha intèrprets de qualitat que hagin apostat per tenir un repertori nadalenc

Els recursos materials –repertori musical, intèrprets i institucions idònies– hi són, doncs. Ara només faltaria allò que no ho és, de material: que els responsables de la transmissió cultural, periodistes, mestres, polítics, clergues, professors de música, empresaris culturals..., tinguessin una consciència més compromesa amb la identitat pròpia, més respectuosa amb la tradició, menys acomplexada amb els continguts religiosos i, en definitiva, una consciència musical més rigorosa.

La transmissió de la cançó nadalenca, avui

per JOAQUIM MAIDEU i PUIG

Ens agrada un Nadal amb cançons, amb les nostres *nadales* a flor de llavis. Les considerem com un signe definidor i imprescindible del moment físic i espiritual que encara compartim, com una bella ditada d'estels que, si no hi fos, trobaríem a faltar en el cel de les nits –fosques i fredes, lluents– de l'hivern acabat d'estrenar.

La vigència en la vida i en la veritat d'aquests signes està íntimament lligada a la coherència i el vigor de la personalitat d'una comunitat, de la mateixa manera que una anèmia en la comprensió o una distorsió, gradual i no reconeguda, de l'entitat i de la significació de qualssevol dels emblemes que la tradició ens ha volgut llegar solen ser símptomes d'una confusió coquina, d'un decandiment progressiu i sovint inexorable de la idiosincràsia d'aquesta comunitat.

En afers de tradició (cultural i, particularment, musical), en què està en joc la recta comprensió de les nostres arrels, de la nostra identitat, les interpretacions i actituds de la nostra societat són, avui, servides per òptiques reductores que basculen entre el pintoresquisme ridícul i el tòpic circumstancial. I els tòpics, amb els tres braços funestos de què van armats (ignorància, inconsciència i presumpció), aboquen a la vulgaritat semàntica i a l'esterilitat evolutiva tot allò que abasten.

Una bona manera d'evitar aquest procés minador seria aproximar-nos al coneixement saludable de les nostres nadales: de la seva naturalesa, de la seva circumstància, de la seva intenció, del seu caràcter, del seu compromís vivencial; en una paraula, de l'ànima que les defineix i que els va donar la vida que s'ha anat perllongant per mitja d'homes i dones anònims d'un poble no pas anònim, els quals, vivint-les en el cant genuí i sincer tot al llarg del camí dels anys, ens les han fetes a mans.

Les peces musicals que anomenem nadales van néixer, s'han divulgat i s'han transmès entorn de les celebracions del Nadal cristià i mediterrani. Potser fóra indicat, aquí, situar aquests dos epítets en la seva justa intenció. *Nadal cristià* és un pleonasme que no s'ha d'eludir, atès que el Nadal (del llatí "dies *natalis*", dia del naixement), inseparable de la celebració del naixement de Crist, avui ja no és considerat només una festa cristiana. L'altre qualificatiu, *mediterrani*, l'hi afegeixo no pas en referència al mar, sinó a una àrea concreta del planeta que fa que la gent que hi habita (i, per ella, està situada en un món i sota una volta celeste precisos) visqui unes realitats, comparteixi unes necessitats semblants, estableixi unes relacions peculiars i generi uns usos i costums específics i identificadors. Ambdós adjectius, val la pena de recordar-los en parlar de Nadal, perquè contribueixen a donar-ne una explicació d'ordre essencial. El sentit del nostre Nadal és doble: el cristià (acabament del cicle de desgràcia i culpa, inici del cicle de redempció i salvació de la humanitat) i el tel·lúric (acabament, en la zona mediterrània, d'un cicle solar regressiu, estèril, i inici del progressiu, fèrtil). Sota els ulls del poble, ambdós sentits ni s'interfereixen ni es desvirtuen, sinó que s'expliquen mútuament i es fan, així, perfectament raonables; i així es vivien, més enllà de qualsevol teoria.[1]

Les nadales són un dels productes més característics i genuïns de la celebració catalana de les festes de Nadal, enteses, viscudes, sentides per dins i per fora, i conviscudes amb la doble perspectiva de què he parlat. Són una efusió de l'esperit comunitari que troba la seva justa expressió en aquests cants; efusió que, posada en boca dels seus individus, els permet de contemplar, meditar, témer, alegrar-se, desitjar, viure i veure en el temps, en l'espai, i en els mateixos que hi esmercem la vida, la nova esperança que cada Nadal ens porta; esperança que esvairà la tenebra que cada dia s'anava fent més angoixant (fred / llarga foscor – culpa / mort), i encaminarà la humanitat cap a una llum renovada i vivificant (sol / claror – salvació / vida renovada). Sense aquestes premisses, sense l'impuls indispensable d'una profunda i col·lectiva sinceritat de vida i de creences, i sense tenir a mà un llenguatge musical propi que serveixi amb espontaneïtat de vehicle natural i idoni d'expressió d'aquestes veritats i vivències internes i externes, les cançons de Nadal no haurien arribat fins a nosaltres i, segurament, ni tan sols haurien existit.

L'acompliment d'aquesta funció, a més, va justificar-ne i garantir-ne l'arrelament en el poble i l'accés a les futures generacions. Tot i que, en moltes, s'hi nota el traç d'una mà culta (en són elo-

CATALUNYA MÚSICA

Programació mes de desembre

DILLUNS, 2 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: Simfonia n. 8, op. 88. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Witold Rowicki. (35m). HAYDN: Trio per a flauta, piano i violoncel n. 30, Hob. XV:17. Konrad Hünteler. Patrick Cohen. Christophe Coin. (17m). MAHLER: Lieder eines fahrenden Gesellen. Dietrich Fischer-Dieskau, barítón. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: Daniel Barenboim. (17m). HINDEMITH: Metamorfosis simfòniques sobre temes de Carl Maria von Weber. Orquestra de Filadèlfia. Dir.: Eugene Ormandy. (21m). FALLA: 4 peces espanyoles. Alicia de Larrocha, piano. (16m). LAWES: Fantasia Suite per a dos violins, baix de viola i orque n. 2. London Baroque. (10m). LISZT: El que se sent a la muntanya, poema simfònic. Orquestra Simfònica de Budapest. Dir.: Arpád Joó. (30m). HAYDN: Concert per a flauta i oboè Hob. VIIh:1 "Concert per a lira". Robert Dohn. Lajos Lencsés. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (14m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART. Simfonia en Re M, KV 248b (KV 250). The Academy of Ancient Music. Dir.: Ch. Hogwood. (39m). Simfonia n. 31, KV 297 (KV 300a) "París" (primera versió). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (17m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **LA CANTATA DEL CAFÈ**

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. CANTATA DEL SEGLE XX. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

HAYDN: Concert per a violoncel, Hob VIIb:1. Jacqueline Du Pré. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Daniel Barenboim. (26m). RAKHMANINOV: L'illa dels morts, poema simfònic op. 29. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: L. Maazel. (20m). BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 13, op. 27 n. 1. Vladímir Ashkenazy. (16m). BARTOK: Música per a corda, percussió i celesta. Orquestra de corda Anglesa. Dir: Yehudi Menuhin. (27m). MOZART: Missa brevis KV 65. Michael Ellenreider. Michael Hofmeister. Gerhard Werlitz. Ulrich Sreckmann. Cor de Cambra del Augsburger Domsingknaben. Collegium Aureum. Dir.: Reinhard Kammler. (13m). TXAIKOVSKI: Simfonia n. 2, op. 17. "Petita Rússia". Orquestra Simfònica de Xicago. Dir: Claudio Abbado. (34m). TELEMANN: Suite (Obertura) en la m, TWV 55:a2. Marion Verbruggen, flauta de bec. Orchestra of the Age of Enlightenment. Dir.: Monica Huggett. (29m).

19.00 **ALMANAC**

Un espai destinat a evocar i reviure els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **TEMPORADA DE L'OBC**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 29 de novembre de 1996 al Palau de la Música Catalana de Barcelona. DUTILLEUX: Metaboles. MOZART: Concert per a piano i orquestra n. 25, KV 503. BONET: Le Cimetière Marin. TXAIKOVSKI: Suite per a orquestra n. 4, op. 61 "Mozartiana". Peter Frankl, piano. Didier Henry, narrador. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Dir.: Lawrence Foster.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMARTS, 3 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

VAUGHAN WILLIAMS: Simfonia n. 9. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Bryden Thomson. (31m). HAYDN: Quartet de corda op. 20 n. 4, Hob. III:34. Quartet Mosaïques. (26m). WILLAERT: Tres Canzoni de "Le Villanesche". Collegio Vocale e Strumentale Euterpe de Milà. Dir.: Antonio Eros Negri. (13m). CHOPIN: Concert per a piano i orquestra n. 1, op. 11. Murray Perahia. Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Zubin Mehta. (38m). KALINNIKOV: Simfonia n. 2. Orquestra Simfònica de l'Acadèmia de l'Estat de l'URSS. Dir.: Evgueni Svetlanov. (38m). HARTY: A Irlanda, fantasia per a flauta, arpa i orquestra. Colin Fleming. Denise Kelly. Orquestra de l'Ulster. Dir.: Bryden Thomson. (9m). CORELLI: Sonata per a corda op. 1 n. 5. Quartet Purcell. (5m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART. Simfonia n. 31, KV 297 (KV 300a) "París" (segona versió). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (16m). Simfonia n. 32, KV 318. Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (8m). Simfonia n. 33, KV 319. Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (23m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MOMENTS LÍRICS**

VERDI: Aida, extractes. Katia Ricciarelli. Plácido Domingo. Elena Obraztsova. Leo Nucci. Nicolai Ghiaurov. Cor i Orquestra del Teatro alla Scala de Milà. Dir.: Claudio Abbado. (65m). LOPEZ TORREGROSA: El santo de la Isidra. Toñy Rosado. Gerardo Monreal. Carlos S. Luque. Rafael Campo. Gregorio Gil. Rafael Maldonado. Cor Cantors de Madrid. Orquestra Sinfònica. Dir.: Ataulfo Argenta. (19m). BOCCHERINI: Dues àries. Cecilia Gasdia, soprano. I Solisti Veneti. Dir.: Claudio Scimone. (15m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

BEETHOVEN: Simfonia n. 7, op. 92. Orquestra del Segle XVIII. Dir.: Frans Brüggen. (39m). MAZZOCCHI: Lamento di David. Nederlands Kamerkoor. Solistes instrumentals. Dir.: René Jacobs. (11m). R.STRAUSS: Sonata per a violoncel i piano, op. 6. Anne Gastinel. Pierre-Laurent Aimard. (27m). MOZART: Concert per a clarinet i orquestra, KV 622. Alfred Prinz. Filharmònica de Viena. Dir.: Karl Böhm. (30m). PROKOFIEV: Cant Simfònic, Op. 57. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (13m). SORS: Record de Rússia, op. 63. Jordi Codina i Josep M. Mangado, duet de guitarres. (15m), HINDEMITH: Tres lieder per a soprano i gran orquestra op. 9. Janis Martin, soprano. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir: Gerd Albrecht. (18m). CHOPIN: Allegro de concert, op. 46. Vladímir Ashkenazy, piano. (12m).

19.00 **GRAVACIONS HISTÒRIQUES**

ENREGISTRAMENTS DE 1975/6. SPOHR: Duo concertant op. 67 n. 2. Itzhak Perlman i Pinchas Zukerman, violins. (20m). MARTINU: Simfonia n. 6 "Fantasies simfòniques". Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Václav Neumann. (28m). VERDI: Dues àries de Luisa Miller. Montserrat Caballé. Luciano Pavarotti. Sherrill Milnes. Bonaldo Giaiotti. Cor de l'Òpera de Londres. National Philharmonic Orchestra. Dir.: Peter Maag. (8m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **GRANS OBRES**

HANDEL: Acis i Galatea, aranjament de W.A. Mozart. Edith

Mathis, soprano. Anthony Rolfe Johnson, tenor. Robert Gambill, tenor. Robert Lloyd, baix. Cor i Orquestra de la Ràdio Austriaca.Dir.: Peter Schreier. (99m).

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per la Ràdio Holandesa el dia 18 de setembre de 1992. TXAIKOVSKI: Marxa eslava, op. 31. Record d'un lloc estimat. Vals Scherzo op. 34. Simfonia Manfred, op. 58. Maxim Vengerov, violí. Orquestra Filharmònica de Rotterdam. Dir.: Vasili Sinaisky. (91m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMECRES, 4 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

IPPOLITOV-IVANOV: Simfonia n. 1, op. 46. Orquestra Simfònica de Singapur. Dir.: Choo Hoey. (35m). C.Ph.E. BACH: Concert per a clavicèmbal i orquestra en Sol M, H 403 (Wq 1). Miklós Spányi. Concerto Armonico. Dir.: Péter Szuts. (18m). BRAHMS: Liebeslieder-Walzer, op. 52. Norman Mackenzie i John Wustman, piano. Robert Shaw Festival Singers. Dir.: Robert Shaw. (24m). VIVIANI: Sonates per a trompeta i orgue n. 1 i 2. Gabriele Cassone. Antonio Frigé. (12m). TIPPETT: Danses rituals de "The midsummer marriage". Orquestra Simfònica de Bournemouth. Dir.: Rudolf Barshai. (30m). GIULIANI: Pièces faciles et agréables per a flauta i guitarra, op. 74. Mikael Helasvuo. Jukka Savijoki. (28m). FRANCK: Les Eòlides, poema simfònic. Orquestra de Lieja. Dir.: Paul Strauss. (12m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART. Simfonia en Re M, KV 320. Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (23m). Simfonia n. 34, KV 338. Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (21m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL GRAN SEGLE**

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. VENÈCIA EN EL BARROC (I): Els pioners. EL PARNÀS.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

TXAIKOVSKI: Serenata per a corda, Op. 48. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Raymond Leppard. (31m). RAIMBAUT DE VAQUEIRAS: Vida i Calenda maia. Clemencic Consort. Dir.: René Clemencic. (12m). MENDELSSOHN: Simfonia n. 5, op. 107 "La reforma" Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Claudio Abbado. (31m). MOZART: Sonata per a piano, KV 331. Alicia de Larrocha. (22m). FAURE: Pel·lees i Melisanda, op. 80. Lorraine Hunt, soprano. Orquestra Simfònica de Boston. Dir.: Seiji Ozawa. (21m). BACH: Concert de Brandenburg n. 6, BWV 1051. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (19m). CHOPIN: Les Sílfides, suite de ballet (orquestració de Roy Douglas). Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir: Heinz Fricke. (29m).

19.00 **NOUS INTÈRPRETS**

HAYDN: Trio amb piano Hob. XV:5. Trio Menuhin. (15m). GRIEG: Suite Holberg. Orquestra de Cambra del Conservatori de Vila-Seca. Dir.: Evelio Tieles. (24m). POULENC: Sonata per a flauta i piano. Jaume Martí. Trini Llull. (13m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat el dia 30 d'octubre de 1994 a la Sala Paper de Música de Capellades. Obres de TARTINI/KREISLER, GLUCK, PROKOFIEV, BACH/GOUNOD, MOZART, BARTOK, entre d'altres. Angela Socolova, piano. Lilia Solomei, soprano. Marian Gheras, flauta de pan. Les Violinistes de Moldàvia. Dir.: Boris Dubossarsky. (67m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIJOUS, 5 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

BAX: Simfonia n. 6. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Bryden Thomson. (40m). BOCCHERINI: Sonata per a violoncel i continu G 565. Richard Lester, violoncel. Chi-Chi Nwanoku, contrabaix. (15m). GRANADOS: Escenes romàntiques. Alicia de Larrocha, piano. (24m). XOSTAKOVITX: Suite de "Katerina Ismailova". Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (17m). BEETHOVEN: Simfonia n. 8, op. 93. Orquestra Revolucionària i Romàntica. Dir.: John Eliot Gardiner. (24m). MORALES: Missa Queramus cum pastoribus. Cor de la Catedral de Westminster. Dir.: James O'Donnell. (36m). SAINT-SAENS: Romança per a trompa i piano, op. 36. Marcello Rota. Pietro Spada, piano. (4m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART. Simfonia n. 35, KV 385 "Haffner" (1ª versió). The Academy of Ancient Music. Dir. C. Hogwood. (26m). Simfonia n. 35, KV 385 "Haffner" (segona versió). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (22m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MÚSICS DE CATALUNYA**

TAPIES: Pontifical de Flames, oratori. Montserrat Magriñá. Alba-Rosa Forasté. Francesc Garrigosa. Jordi Molina. Xavier Comorera. Xavier Pagès. Coral Antics Escolans de Montserrat. Coral Nova Unió de Vila-seca. Cor Sant Esteve de Vila-seca. Orquestra Simfònica del Vallès. Dir.: Albert Argudo . (33m). GRANADOS: El amor y la muerte (Goyescas). Adolf Pla, piano. (13m). SORS: Fantasia op. 12. Luis Orlandini, guitarra. (18m). MILÀ: Quatre romances. Montserrat Figueras, soprano. Hopkinson Smith, vihuela. (18m). GARCIA MORANTE: Claredats. Manuel García Morante, piano. (9m). BRUSI: Versos de primer to. Modest Moreno, orgue. (5m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: La Filosa d'Or, poema simfònic Op. 109. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (27m). LULLY: Les Noces de Village. London Oboe Band. Marie-Ange Petit, percussió barroca. Dir.: Paul Goodwin. (15m). CRUSELL: Concert per a clarinet i orquestra n. 1, op. 1. Thea King. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Alun Francis. (22m). FAURE: Quartet per a piano i corda n. 2, Op. 45. Marguerite Long, piano. Jacques Thibaud, violí. Maurice Vieux, viola. Pierre Fournier, violoncel. (33m). REICHARDT: Miltons Morgengesang. Himne per 4 veus solistes, cor i orquestra. Carola Nossek, soprano. Annette Markert, contralt. Ekkehard Wagner, tenor. Andreas Scheibner, baix. Singakademie de Berlin. Capella Estatal de Dresden. Dir: Dietrich Knothe. (24m). FIBICH: Zaboj, Slavoj i Ludek, poema simfònic op. 37. Orquestra Simfònica de Praga. Dir.: Vladimir Valek. (16m). BEETHOVEN: Sonata per a violoncel i piano n. 3, op. 69. Yo-Yo Ma, violoncel. Emanuel Ax, piano. (28m).

19.00 **PENTAGRAMA**

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **"A LA MANERA DE...."**

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per la Ràdio Txeca el dia 27 de maig de 1994. FESTIVAL INTERNACIONAL PRIMAVERA DE PRAGA 1994. RAVEL: Ma mère l'oye. XOSTAKOVITX: Concert per a violoncel n. 1, op. 107. MARTINU: Simfonia n. 4. Mischa Maisky, violoncel. Orquestra Simfònica de Praga. Dir.: Martin Turnovsky. (81m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **MÚSICA DEL SEGLE XX**

BARTOK: Sonata per a violí i piano n. 1. Gidon Kremer. Martha Argerich. (33m). SCHNITTKE: The Story of an Unknom Actor, música de la pe l·lícula. Orquestra Simfònica Cinematogràfica de l'URSS. Dir.: Emin Khachaturian. (23m). GLASS: Dansa n. 2. Michael Riesman, orgue. (23m). VILLA-LOBOS: Praesepe. Ansy Boothroyd, mezzosoprano. Corydon Singers i Orquestra. Dir.: Matthew Best. (5m).

02.00 **REPERTORI DE NIT**

DIVENDRES, 6 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

FALLA: Noches en los jardines de España. Alícia de Larrocha. Orquestra de la Suisse Romande. Dir.: Sergiu Comissiona. (24m). BEETHOVEN: Cançons escoceses. Julie Kaufmann, soprano. Neues Münchner Klaviertrio. (28m). SAINTE COLOMBE: Concert per a dues violes n. 54. Wieland Kuijken i Jordi Savall, baix de viola. (18m). TXAIKOVSKI: Simfonia n. 3, "Polonesa". Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: H. von Karajan. (47m). SCHMITT: Quartet per a saxos, op. 102. Quartet Adolphe Sax. (15m). ROLLA: Divertimento per a violí i orquestra BI 482. Bettina Mussumeli, violí. I Solisti Veneti. Dir: Claudio Scimone. (12m). SCHÖNBERG: Oda a Napoleó Buonaparte, op. 41. Quartet LaSalle. (16m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART

Simfonia n. 36, KV 425, "Linz". The Academy of Ancient Music. Dir.: Ch. Hogwood. (38m). Simfonia n. 37, KV 425a (AA53). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (14m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

21.00 **GRANS INTÈRPRETS**

HEINZ HOLLIGER

BACH: Sonata per a oboè, viola i continu n. 6, BWV 530. Tabea Zimmermann, viola. Christiane Jaccottet, clavecí. Thomas Demenga, violoncel. (12m). R.STRAUSS: Concert per a oboè i petita orquestra. Orquestra Simfònica de Cincinnati. Dir.: Michael Gielen. (24m). VIVALDI: Concert per a oboè, corda i continu, RV 463. I Musici. (10m). MILHAUD: Sonatina per a oboè i piano. O. Maisenberg. (8m).

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per la Ràdio Txeca el dia 17 de maig de 1994. FESTIVAL INTERNACIONAL PRIMAVERA DE PRAGA 1994. SCHULHOFF: Divertimento per a oboè, clarinet i fagot. MATEJU: No, thant you. POULENC: Trio per a oboè, fagot i piano. FRANÇAIX: Quartet per a flauta, oboè, clarinet i fagot. MARTINU: Sextet per a vent i piano. Clara Nováková, flauta. In Modo Camerale. (62m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DISSABTE, 7 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSICA PER A COBLA**

GIL I MEMBRADO: L'estudiant de Vic, suite programàtica. Cobla La Principal de La Bisbal. Dir.: Francesc Cassú. (16m). CASSÚ: A la Bisbal aplec d'argent, sardana. Cobla La Principal de La Bisbal. Dir.: Josep Cassú. (14m). PRENAFETA: A Betlem me'n vull anar, sardana. Cobla Montgrins. (5m). GARRETA: Pastoral. Cobla la Principal de la Bisbal. (5m). LOPE: Gallito, pasodoble. Cobla Mediterrània. Dir: Jordi León. (3m).

10.00 **PENTAGRAMA**

Repetició del programa emès el dijous.

11.00 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

20.00 **L'ÀUDIOVISUAL**

Un programa d'Àlex Gorina.

22.00 **GRANS OBRES**

BRUCKNER: Simfonia n. 8. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir: Herbert von Karajan. (82m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIUMENGE, 8 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSIQUES MÍSTIQUES**

PAISIELLO: Missa Pastoral per al Primer Cònsul. Solistes vocals. Cors de la Ràdio Txeca. Orquestra Simfònica de Praga. Dir.: Edoardo Brizio. (25m). CANT GREGORIÀ: Missa de la Immaculada Concepció. Cor de Monjos Benedictins de Sant Wandrille de Fontenelle. (11m). SZYMANOWSKI: LLetania a la Verge Maria, op. 59. Elzbieta Szmytka, soprano. Cor i Orquestra Simfònica de la Ciutat de Birmingham. Dir.: Simon Rattle. (8m). BUSONI: Ave Maria, op. 35. Jerzi Mechlinski, barítion. Cor i Orquestra Filharmònica de Sant Paul. Dir.: Silvano Frontalini. (5m). LULLY: Te Deum. Solistes vocals. Conjunt vocal "A Coeur joie" de Valence. Orquestra de Cambra Jean-François Paillard. (41m). MOZART: Alma Dei creatoris, KV 277. Charlotte Margiono. Elisabeth von Magnus. Christoph Prégardien. Cor Arnold Schönberg. Concentus musicus Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (6m).

11.00 **TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT**

12.30 **DIVERTIMENT**

Un migdia musical on es combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 **"A LA MANERA DE...."**

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 **TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA**

RAMEAU: Zoroastre, tragèdia lírica en cinc actes. John Elwes. Greta de Reyghere. Mieke van der Sluis. Agnès Mellon. Gregory Reinhart. Collegium Vocale de Gant. La Petite Bande. Dir.: Sigiswald Kuijken. (184m).

20.20 **SELECCIÓ DE JAZZ**

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.20 **CONCERT IMAGINARI**

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.50 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DILLUNS, 9 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

09.08 TEMPS DE LES MUSES

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

10.08 CAPSA DE MÚSICA

DVORAK: Concert per a violí i orquestra op 53. Shlomo Mintz. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: James Levine. (36m). HAYDN: Simfonia n. 4. The Academy of Ancient Music. Dir.: Christoper Hogwood. (14m). BERLIOZ: La mort de Cleopatra, escena lírica. Jessye Norman. Orquestra de París. Dir. Daniel Barenboim. (22m). C.Ph.E.BACH: Sonata per a pianoforte, violí i violoncel Wq 91 n. 3. Trio 1790. (16m). JANACEK: Gelosia, obertura. Orquestra Filharmònica de Brno. Dir.: Frantisek Jílek. (6m). UCCELLINI: "Aria Sesta". "Aria Undecima". "Aria Nona". The Academy. Dir.: Nicholas McGegan. (9m). ROSSINI: Sonata per a corda n. 4. Orquestra de Cambra Franz Liszt. Dir.: János Rolla. (14m). BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 29, op. 106 "Hammerklavier". Vladimir Ashkenazy. (44m).

13.00 GRANS INTEGRALS

LES SIMFONIES DE MOZART Simfonia n. 38, KV 504 "Praga" The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (32m). Simfonia n. 39, KV 543. The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (31m).

14.10 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

14.23 LA CANTATA DEL CAFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. CANTATA DEL SEGLE XX. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 CAPSA DE MÚSICA

SPOHR: Simfonia n. 1, op. 20. Orquestra Filharmònica Estatal Txecoslovaca a Kosice. Dir.: Alfred Walter. (35m). BOCCHERINI: Concert per a violoncel i orquestra n. 2, G 479. Frédéric Lodéon. Orquestra de Cambra de Lausana. Dir.: Armin Jordan. (20m). BACH: Obertura - Suite n. 1, BWV 1069. Solistes Barrocs Anglesos. Dir.: John Eliot Gardiner. (24m). SCHUBERT: Trio de corda, D 581 (segona versió). L'Archibudelli. (26m). DONIZETTI: "Il Genio di G.D." Larissa Kondratjewa i Reinhard Schmiedel, duet de pianos. (7m). HINDEMITH: Simfonia en Mi b. Orquestra Simfònica de Melbourne. Dir.: Werner Andreas Albert. (33m). PROVENZALE: Squarciato appena havea, cantata. Pino de Vittorio. Cappella della Pietà de'Turchini. Dir.: Antonio Florio. (11m).

19.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviure els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

20.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

20.13 SELECCIÓ DE NOVETATS

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 AGENDA MUSICAL

22.05 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 14 d'agost de 1991 a l'Església Parroquial. X FESTIVAL DE MÚSICA VILA DE LLÍVIA. CAPRICORNIUS: Opus Musicum. VEJVANOVSKY: Sonata a 6. ZELENKA: Magnificat. VIVALDI: Concert RV 104, "La notte". MOZART: Missa brevis, KV 194. Madrigalistes de Praga. Musica Aeterna. Dir.: Pavel Baxa. (69m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 10 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

09.08 TEMPS DE LES MUSES

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

10.08 CAPSA DE MÚSICA

PROKOFIEV: Simfonia n. 5 op. 100. Orquestra del Concertgebouw. Dir: Vladímir Ashkenazy. (43m). GLUCK: Orfeu i Euridice, dansa dels esperits feliços. Rheinisches Kammerorchester Köln. Dir.: Jan Corazolla. (8m). CHOPIN: Balada n. 1, op. 23. Kathryn Stott, piano. (10m). SCHÖNBERG: La nit transfigurada. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir: Riccardo Chailly. (30m). BACH: Magnificat, BWV 243. Barbara Schlick. Agnès Mellon. Gérard Lesne. Howard Crook. Peter Kooy. La Chapelle Royale. Collegium Vocale. Dir.: Philippe Herreweghe. (28m). BORODIN: Quartet de corda n. 2, "Nocturn". Quartet Praga. (28m). HONEGGER: Pacific 231, moviment simfònic n. 1. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Serge Baudo. (6m). DOPPLER: Record a Mme. Adelina Patti, paràfrasi sobre temes de l'òpera La Sonnambula de Bellini per a dues flautes i piano, op. 42. Robert Aitken. Per Oien. Geir Henning Braaten. (7m).

13.00 GRANS INTEGRALS

LES SIMFONIES DE MOZART Simfonia n. 40, KV 550 (primera versió). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (36m).

14.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

14.13 MOMENTS LÍRICS

VIVES: La generala. Santiago Ramalle. José Granados. Alfredo Kraus. Anita Fernández. Ana María Olaria. Elsa del Campo. Tino Moro. Cor de Ràdio Nacional d'Espanya. Orquestra de Cambra de Madrid. Dir.: Enrique Estela. (53m). MOZART: L'Oca del Cairo, KV 422 (extractes). Solistes vocals. Conjunt i Orquestra de l'Òpera de Cambra Antwerpen. Dir.: Hans Rotman. (38m). OFFENBACH: La Vie Parisienne (extractes). Jane Rhodes, mezzosoprano. Orquestra de Bordeus-Aquitania. Dir: Roberto Benzi. (8m).

16.00 CAPSA DE MÚSICA

GOETZ: Concert per a piano i orquestra op. 18. Volker Banfield. Orquestra Filharmònica de la Ràdio de Hannover. Dir.: Werner Andreas Albert. (37m). VIVALDI: Concert per a quatre violins op. 3 n. 10. "L'estro armonico". The English Concert. Dir: Trevor Pinnock. (10m). SCHUMANN: Simfonia n. 4, op. 120. Orquestra Filharmònica Renana. Dir.: Kurt Redel. (30m). HAYDN: Trio amb piano Hob. XV:14. András Schiff, piano. Yuuko Shiokawa, violí. Boris Pergamenschikow, violoncel. (21m). PURCELL: My heart is inditing, Z 30. Solistes vocals. Cor del New College, Oxford. The King's Consort. Dir.: Robert King. (17m). BARTOK: Suite de danses. Orquestra Filharmònica de Nova York. Dir.: Pierre Boulez. (17m). GORZANIS: Quatre peces. Jakob Lindberg, llaüt. (9m). GRIEG: Marxa fúnebre. Quintet de metall Concert Arban. Francis Petit, percussions. François-Henri Houbart, orgue. (7m). MYSLIVECEK: Concert per a violí i orquestra en Do M. Shizuka Ishikawa. Orquestra de Cambra Dvorak. Dir.: Libor Pesek. (15m).

19.00 GRAVACIONS HISTÒRIQUES

ENREGISTRAMENTS DE 1959. BRAHMS: Concert per a violí i orquestra, op. 77. Leonid Kogan. Philharmonia Orchestra. Dir.: Kyril Kondrashin. (38m). BEETHOVEN: Sonata per a violoncel i piano op. 102 n. 1. Pierre Fournier. Friedrich Gulda. (15m).

20.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

20.13 GRANS OBRES

MAHLER: Simfonia n. 3. Maureen Forrester. Orquestra Filharmònica de Los Angeles. Dir.: Zubin Mehta. (97m).

22.00 AGENDA MUSICAL

22.05 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 11 d'agost de 1996 a l'Església

Parroquial de Torroella de Montgrí. XVI FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA. KEMPFF/HESS: Arranjaments de dues obres de Bach. BRAHMS: Dues gavotes. Klavierstücke, op. 118. RAVEL: Gaspar de la nuit. GRANADOS: Tres peces de Goyescas, Joaquín Achúcarro, piano. (88m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMECRES, 11 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

BRUCH: Serenata per a violí i orquestra, op. 75. Salvatore Accardo. Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig. Dir.: Kurt Masur. (37m). POULENC: Sextet per a piano, flauta, oboè, clarinet, fagot i trompa. Pascal Rogé. Patrick Gallois. Maurice Bourgue. Michel Portal. Amaury Wallez. André Cazalet. (18m). IRIBARREN: Sagrada devoción, cantata. Elvira Padín, soprano. Conjunt instrumental. Dir.: Miguel Angel Tallante. (9m). BÖHM: Suite en do m. Gustav Leonhardt, clavicèmbal. (7m). CLEMENTI: Simfonia n. 4. Philharmonia Orchestra. Dir.: Claudio Scimone. (29m). HANDEL: Concert per a orgue i orquestra n. 1 (Edició Arnold). Ton Koopman. The Amsterdam Baroque Orchestra. (11m). FIORILLO: Simfonia concertant per a dues flautes i orquestra, en Sol M. A. Utagawa i D. Hunziker. Orquestra de Cambra Paul Kuentz. Dir.: P. Kuentz. (19m). LACHNER: Quintet amb piano op. 145. Orquestra Acadèmia de la Filharmònica de Berlín. (30m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART Simfonia n. 40, KV 550 (segona versió). The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (36m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL GRAN SEGLE**

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. VENÈCIA EN EL BARROC (II): L'herència de Monteverdi. EL PARNÀS.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

PROKOFIEV: Sonata per a piano n. 4, op. 29. Frederic Chiu. (18m). HAYDN: Concert per a trompa i orquestra n. 1, Hob VIId:1. Lowell Greer. Orquestra Filharmònica de Mèxic. Dir.: Fernando Lozano. (19m). TXAIKOVSKI: Simfonia n. 4, op. 36. Orquestra del Concertgebouw, Amsterdam. Dir.: Bernard Haitink. (43m). GIULIANI: Gran Quintet per a guitarra i corda, op. 65. Richard Savino. Quartet Artaria. (17m). GAZZANIGA: Te Deum. Conjunt vocal i instrumental Capella Musical de la Catedral de Verona. Dir.: Alberto Turco. (13m). GOLDMARK: Simfonia n. 2, op. 35. Orquestra Filharmònica Renana. Dir.: Michael Halász. (33m). CORELLI: Sonata per a violí i continu, op. 5 n. 11. Trio Locatelli. (7m). MERCADANTE: Concert per a clarinet en Si b. Thomas Friedli. Orquestra de Cambra del Sudoest d'Alemanya Pforzheim. Dir.: Paul Angerer. (15m).

19.00 **NOUS INTÈRPRETS**

BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 21, op. 53 "Waldstein". Marc-Antoni Mas. (23m). BRAHMS. Sonata per a violí i piano op. 78. Rosario Hernández. Mac McLure. (26m). VICTORIA: O magnum misterium. Grup Vocal Odarum. (5m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 18 de juliol de 1996 a l'Arxiu Històric de Tarragona. CICLE MÚSICA ALS PATIS 1996. MOZART: Quartet amb piano, KV 478. FAURE: Quartet amb piano n. 1, op. 15. Quartet Glinka. (59m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIJOUS, 12 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

S.WAGNER: Simfonia en Do M. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir.: Heinrich Hollreiser. (45m). BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 27, op. 90. Vladímir Ashkenazy. (14m). BRAHMS: Variacions sobre un tema de Haydn, op. 56 a. The Solti Orchestral Project at Carnegie Hall. Dir.: Georg Solti. (19m). MONDONVILLE: Venite exultemus. Gillian Fischer, soprano. Charles Daniels, contratenor. Stephen Varcoe, baix. Cor del New College d'Oxford. London Baroque. Dir: Edward Higginbottom. (25m). RESPIGHI: Antics Aires i danses per a llaüt, suite n. 3. Tonkuenstler Kammerorchester. Dir.: Bijan Khadem-Missagh. (18m). HAYDN: Quartet de corda op. 33 n. 4, Hob. III:40. Quartet Festetics. (20m). LVOV: Concert per a violí en la m. Sergei Stadler. Orquestra Filharmònica de Leningrad. Dir.: Vladislav Chernushenko. (19m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LES SIMFONIES DE MOZART Simfonia n. 41, KV 551 "Júpiter". The Academy of Ancient Music. Dir: Christopher Hogwood i Jaap Schröder. (38m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MÚSICS DE CATALUNYA**

MOMPOU: L'ocell daurat, cantata sobre un conte popular català. Nens dels Secretariat de Corals Infantils de Catalunya. Grup Instrumental El Tamborí de Girona. Narradora: M. Dolors Graupera. Dir.: M. Mercè Argüelles. (25m). GERRARD: Paven. Coranto. Pere Ros, viola da Gamba. (11m). CHARLES: Concertante per a arpa i conjunt instrumental. Amgeles Domínguez. Grupo Círculo. Dir.: José Luis Temes. (20m). VIOTTI: Duetto n. 1, Op. 9. Enregistrament fet per Catalunya Música. Montserrat Cervera i Marco Fiorini, violins. (15m). SCHUMANN: Adagio i Allegro, per a violoncel i piano, op. 70. Lluís Claret. Rose-Marie Cabestany. (10m). ALBENIZ: Ibèria, tercer quadern. Aldo Ciccolini, piano. (22m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

CHABRIER: Tres valsos romàntics. (Versió orquestral de Felix Mottl). Orquestra del Capitoli de Tolosa. Dir.: Michel Plasson. (14m). WASSENAER: Concerto armonico n. 4 (atribuït a Pergolesi). I Musici. (12m). RAKHMANINOV: Les Campanes, op. 35. Sergei Larin, tenor. Natalia Mikhailova, soprano. Yuri Mazurok, barítón. Cors del Teatre Bolxoi. Orquestra Simfònica de Moscou. Dir.: Dmitri Kitaenko. (38m). BRUCKNER: Intermezzo i Trio per a quintet de corda en Re m. Quartet de corda Alberni. Roger Best, viola. (9m). J.Ch. BACH: Simfonia (Obertura) op. 3 n. 1. The Hanover Band. Dir.: Anthony Halstead. (10m). CHOPIN: Variacions per a duet de pianos. Vladímir Ashkenazy i Vovka Ashkenazy, duet de pianos. piano . (8m). MILHAUD: La creació del món. Ballet. Orquestra Nacional de França. Dir.: L. Bernstein. (17m). BANCHIERI: Festino nella sera del Giovedì Grasso avanti Cena, comèdia madrigalesca. Concerto Italiano. Dir.: Rinaldo Alessandrini. (35m). BERLIOZ: Obertura "Els jutges francs". Orquestra Simfònica de Xicago. Dir.: Georg Solti. (12m). VIVALDI: Concert per a fagot i orquestra n. 11, RV 496. Daniel Smith. Solistes de Zagreb. Dir.: Tonko Ninic. (10m).

19.00 **PENTAGRAMA**

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

20.13 "A LA MANERA DE...."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 AGENDA MUSICAL

22.05 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 1 de juliol de 1988 a l'Església de Torroella de Montgri. Obres vocals de JULIÀ, CERERols, VIOLA i CASANOVAS. VIOLA: Missa Alma Redemptoris Mater. Solistes vocals. Escolania de Montserrat. Coral d'Antics Escolans de Montserrat. Dir.: Irineu Segarra. Amb la participació especial de Victòria dels Angels. (87m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

PERSICHETTI: Divertimento per a banda, op. 42. Secció de Vent de l'Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: David Amos. (11m). GUBAIDULINA: Stimmen... Verstummen, simfonia en dotze moviments. Reial Orquestra Filharmònica d'Estocolm. Dir.: Gennady Rozhdestvensky. (34m). RIHM: Wölfli-Liederbuch. Richard Salter, barítón. Bernhard Wambach, piano. Franz Lang i Martin Rosenthal, timbales. (15m). BARBER: Fadograph of a Yestern Scene, op. 44. Orquestra Simfònica de Nova Zelanda. Dir.: Andrew Schenck. (7m). BROUWER: Sonata per a guitarra. Julian Bream. (16m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 13 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

09.08 TEMPS DE LES MUSES

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

10.08 CAPSA DE MÚSICA

GLAZUNOV: Simfonia n. 6, op 58. Orquestra Simfònica de Bamberg. Dir.: Neeme Järvi. (36m). HAYDN: Concert per a flauta i corda, Hob. VIIf:D1. Jean Pierre Rampal. Orquestra de Cambra Franz Liszt. Dir: Janos Rolla. (18m). SCHUBERT: Quartet de corda n. 11, D 353, op. post. Quartet Melos. (23m). ROMAN: Piante amiche, cantata. Pia-Marie Nilsson, soprano. Orquestra de Cambra del Museu Nacional, Estocolm. Dir.: Claude Génetay. (17m). SAINT-SAENS: Romança per a flauta i piano, op. 37. Angelo Persichilli. Pietro Spada, piano. (8m). M.HAYDN: Divertimento per a violí, viola, clarinet, trompa, fagot i contrabaix. Divertimento Salzburg. (25m). LISZT: Rapsòdia hongaresa n. 6. Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig. Dir.: Václav Neumann. (12m). VIEUXTEMPS: Concert per a violoncel i orquestra n. 2, op. 50. Heinrich Schiff. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Stuttgart. Dir.: Neville Marriner. (21m).

13.00 GRANS INTEGRALS

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Suite per a dos pianos, op. 6. Seta Tanyel i Jeremy Brown. (27m). Trio n. 1, op. 8. Trio Sentire. (12m). Dues peces per a octet de corda, Op. 11 Lukas Hagen. Thomas Zehetmair. Annette Bik. Daniel Phillips. Veronika Hagen. Hatto Beyerle. Clemens Hagen. Markus Stocker. (11m).

14.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

14.13 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

21.00 GRANS INTÈRPRETS

HEINZ HOLLIGER KROMMER: Concert per a oboè, op. 52. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Peter-Lukas Graf. (20m). MOZART: Adagio en Do M per a corn anglès, 2 violins i violoncel, KV 580a. Quartet Orlando. (6m). G.SAMMARTINI: Concert per a oboè, corda i continu en Re M. I Musici. (13m). BACH: Concert per a oboè, violí, corda i continu, BWV 1060. Arthur Grumiaux, violí. New Philharmonia Orchestra. Dir.: Edo de Waart. (15m). 22.00 agenda musical

22.05 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 20 de juliol de 1996 a l'Església Parroquial de Torroella de Montgrí. XVI FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA. Obres de MARCELLO, VIVALDI, BELLINI, ROSSINI, PUCCINI, VERDI, DONIZETTI, MASSENET i GOUNOD entre d'altres. Jaume Aragall, tenor. Hye Jin Kim, soprano. Amparo García, piano. (83m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 14 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 MÚSICA PER A COBLA

SERRA: La góndola, americana. El intrépido, pas doble. El capeador, vals. La cigarrera, polka. Cobla Sant Jordi. Dir.: Jordi León. (13m). GIL I MEMBRADO: Glossa dels estudiants de Tolosa. Cobla La Principal de La Bisbal. Dir.: Francesc Cassú. (6m). GLOSSES POPULARS CATALANES: La filadora, Presents de bodes. Ramón Pla, tenora. Cobla Barcelona. (6m). BERNAT I COLOMINA: Claustres del Carme, sardana. Cobla juvenil de Bellpuig. Dir.: Concepció Ramió. (5m). CASALS: "Festivola", "Sant Martí del Canigó", sardanes. La Principal de la Bisbal. (9m). PERICH: Cosquillosa, polka. Cobla Mediterrània. Dir: Jordi León. (2m).

22.00 GRANS OBRES

HANDEL: Alexander's Feast o El Poder de la Música, Oda-Oratori. Felicity Palmer. Anthony Rolfe Johnson. Stephen Roberts. Cor Bach d'Estocolm. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (87m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 15 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 MÚSIQUES MÍSTIQUES

ZELENKA: Missa dei Filii, ZWV 20. Nancy Argenta. Michael Chance. Christoph Prégardien. Gordon Jones. Cor de Cambra de Stuttgart. Orquestra Barroca Tafelmusik. Dir.: Frieder Bernius. (43m). STRAVINSKI: Canticum Sacrum. Richard Robinson, tenor. Howard Chitjian, barítón. Cors i Orquestra Simfònica del Festival de Los Angeles. Dir.: Igor Stravinski. (18m). MOZART: Missa brevis, KV 258. Regina Schudel. Ulla Groenewold. Peter Maus. Berthold Possemeyer. Cor de Cambra RIAS. Sinfonietta RIAS Berlín. Dir.: Uwe Gronostay. (16m). MENDELSSOHN: "Da Israel aus Aegypten zog", Salm n. 114, op. 51. Cor Simfònic i Orquestra Gulbenkian. Dir.: Michel Corboz. (13m). PURCELL: Te Deum, Z 232. Solistes vocals. Cor i Orquestra del Collegium Vocale. Dir.: Philippe Herreweghe. (13m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un migdia musical on es combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE...."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

DONIZETTI: Rosmonda d'Inghilterra, òpera en dos actes (enregistrament en directe fet el 1970). Yvonne Kenny. Milla Andreaw. Enid Hartle. Richard Greager. Christiane Du Plessis. Cors Opera Rara. Orquestra de l'Úlster. Dir.: Alun Francis. (147m).

20.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 **CONCERT IMAGINARI**

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DILLUNS, 16 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

MENDELSSOHN: Simfonia n. 3, op. 56 "Escocesa". Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Semyon Bychkov. (41m). C.Ph.E.BACH: Trio per a flauta, violí i baix continu, Wq 147. Hans-Martin Linde. Jaap Schröder. Rolf Junghams. Phoebe Carrai. (11m). PAISIELLO: Tecum principium. Reiko Noda Zucchi. Cors de la Ràdio Txeca. Orquestra Simfònica de Praga. Dir.: Edoardo Brizio. (9m). MOSCHELES: Danses alemanyes, amb Trios i Coda. Ulsamer Collegium. Dir.: Josef Ulsamer. (8m). LISZT: Concert per a piano i orquestra n. 1. Jorge Bolet. Orquestra Filharmònica de Rochester. Dir.: David Zinman. (20m). DITTERSDORF: Simfonia en Re M. Orquestra Filharmònica Oradea. Dir.: Romeo Rimbu. (21m). VIVALDI: Sonata per a violoncel n. 3, RV 43. Christopher Coin, violoncel. Christopher Hogwood, clavicèmbal. Ageet Zweistra, violoncel. Eugène Ferré, guitarra barroca. Tom Finucane, arxillaüt. (12m). BORODIN: Simfonia n. 3 (inacabada). Orquestra Simfònica de l'Acadèmia d'Estat de l'URSS. Dir. E. Svetlanov. (20m). A.SCARLATTI: Su le sponde del Tebro, cantata. Katheleen Battle, soprano. Wynton Marsalis, trompeta. Orquestra de St.Luke. Dir.: John Nelson. (16m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX

Dues peces per a quartet de corda (1931). Quartet Fitzwilliam. (8m). Sonata per a violoncel i piano, op. 40. Ivan Monighetti. Vassili Lobanov. (27m). Quartet de corda n. 1, op. 49. Quartet Brodsky. (15m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **LA CANTATA DEL CAFÈ**

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. CANTATA DEL SEGLE XX. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

RAKHMANINOV: Simfonia n. 2, Op. 27. Orquestra de Filadèlfia. Dir.: Eugene Ormandy. (48m). HAYDN: Quartet amb flauta op. 5 n. 3, Hob II:D10. Barthold Kuijken. Sigiswald Kuijken. François Fernandez. Wieland Kuijken. (15m). JARZEBSKI: Quatre Concerti a tres veus. Cappella Arcis Varsoviensis. Dir.: Marek Sewen. (16m). SCHUMANN: Estudis Simfònics, op. 13. Evgeny Kissin, piano. (30m). BUSONI: Concert per a violí i orquestra op. 35 a. Joseph Szigeti. The Little Orchestra Society. Dir.: Thomas Scherman. (26m). HÄNDEL: Comus, música d'escena. Patrizia Kwella. Margaret Cable. David Thomas. The Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (17m). FALLA: Dos homenatges. Rafael Orozco, piano. (8m). ROLLA: Simfonia en Do M BI 529. I Solisti Veneti. Dir: Claudio Scimone. (5m).

19.00 **ALMANAC**

Un espai destinat a evocar i reviure els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **TEMPORADA DE L'OBC**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 14 de desembre de 1996 al Palau de la Música Catalana. CASALS: El Pessebre. Solistes vocals. Orfeó Català. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Dir.: Lawrence Foster.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMARTS, 17 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

SAINT-SAENS: Simfonia en Fa M "Urbs Roma". Orquestra Nacional de l'ORTF. Dir.: Jean Martinon. (41m). SMETANA: Del meu país, duo per a violí i piano. Josef Suk. Jan Panenka. (13m). KRIEGER: "O Jesu, du mein Leben", cantata. Henri Ledroit. Ricercar Consort. (9m). SCHACHT: Concert en Si b M per a clarinet i orquestra. Dieter Klöcker. Orquestra Simfònica de Bamberg. Dir.: Hans Stadlmair. (24m). FIELD: Sonata per a piano op. 1 n. 1. Míceál O'Rourke. (12m). WAGNER: Wesendonk-lieder. Kirsten Flagstad. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Hans Knappertsbusch. (20m). TELEMANN: Obertura en sol m. (TWV 55:g4). Obertures de Darmstadt. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (19m). MOZART: Divertimento per a vent, KV Anh. 226. Conjunt de vent de l'Orquestra Filharmònica de Berlín. (22m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quintet amb piano, op. 57. Vladímir Ashkenazy. Quartet Fitzwilliam. (33m). Trio amb piano n. 2, op. 67. Igor Joukov, piano. Grigori Feighin, violí. Valentin Feighin, violoncel. (25m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MOMENTS LÍRICS**

VERDI: Già nella notte, duet d'Otello. Leontyne Price. Plácido Domingo. New Philharmonia Orchestra. Dir.: Nello Santi. (11m). SERRANO: El mal de amores. María Uriz. Isabel Rivas. Cecilia Fondevila. Ramón Contreras. Joan Pons. Orquestra Sinfònica de Barcelona. Dir.: García Navarro. (15m). SULLIVAN: The Pirates of Penzance, extractes. Solistes vocals. Cors del Festival de Glyndebourne. Orquestra Pro Arte. Dir.: Malcolm Sargent. (15m). GLUCK: Orfeu i Eurídice, extractes. Janine Micheau. Nicolai Gedda. Liliane Berton. Cors del Festival d'Ais de Provença. Orquestra de la Societat de Concerts del Conservatori. Dir.: Louis de Froment. (47m). LLEO, CABALLERO, BARBIERI: Tres àries de sarsuela. Victòria dels Àngels. Orquestra Nacional d'Espanya. Dir.: Rafael Frühbeck de Burgos. (10m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

VOLKMANN: Simfonia n. 2, op. 53. Orquestra Filharmònica del Nordoest d'Alemanya. Dir.: Werner Andreas Albert. (24m). ROSSINI: Semiramide, obertura (transcripció per a instruments de vent). Ricercar Academy. (13m). BOCCHERINI: Quintet amb guitarra n. 4, G 448. Jakob Lindberg. Conjunt Barroc de Drottningholm. (25m). REGER: An die Hoffnung (A l'esperança), op. 124. Karita Mattila, soprano. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: Claudio Abbado. (12m). DONIZETTI: Simfonia en Re M. Larissa Kondratjewa i Reinhard Schmiedel, duet de pianos. (9m). GRIEG: Dues Peces líriques, op. 68. Orquestra Simfònica de la Ràdio Polonesa de Cracòvia. Dir.: Tadeusz Wojciechowski. (8m). KROMMER: Quartet amb clarinet op. pòst. en Si b M. Dieter Klöcker. Consortium Classicum. (19m). BEETHOVEN: Missa en Do M, op. 86. Sona Ghazarian. Jard van Nes. James Wagner. Boris Carmeli. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio d'Alemanya Central. Dir.: Daniel

Nazareth. (45m). MUFFAT: Gratitudo. Suite en re m. Cantilena. Dir.: Adrian Shepherd. (10m).

19.00 **GRAVACIONS HISTÒRIQUES**

ENREGISTRAMENTS DE 1954. IBERT: Escales. Orquestra del Teatre Nacional de l'Òpera de París. Dir.: Jacques Ibert. (15m). SCHUMANN: Concert per a violoncel i orquestra, op. 129. Pau Casals. Orquestra del Festival de Prades. Dir.: Eugene Ormandy. (25m). VERDI: Quattro pezzi sacri (Te Deum). Coral Robert Shaw. Orquestra Simfònica de la NBC. Dir.: Arturo Toscanini. (16m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **GRANS OBRES**

MENDELSSOHN: Les bodes de Camacho, òpera en dos actes. Rosmarie Hofmann. Andrea Ulbrich. Scot Weir. Huw Rhis-Evans. Nico dan der Meel. Der Junge Chor Aachen i Cor Modus Novus. Orquestra Anima Eterna. Dir.: Jos van Immerseel. (100m).

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 22 de juliol de 1996 al Claustre de Sant Agustí de Barcelona. FESTIVAL D'ESTIU GREC 96. UN SEGLE DE LIED CATALÀ (Tercer concert). Obres de GERHARD, MONTSALVATGE, TAVERNA-BECH, CERCÓS, J.SOLER, J.RODRÍGUEZ-PICÓ, MESTRES-QUADRENY, HOMS, J. CASANOVAS, VALLS, COMELLAS I GUINJOAN. Marta Rodrigo, mezzosoprano. Rosa Mateu, soprano. Marta Fiol, soprano. Josep Ferrer, baix. Anna Ricci, mezzosoprano. Lluís Avendaño i Joan Guinjoan, piano. (83m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMECRES, 18 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: Simfonia n. 2, op. 4. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Witold Rowicki. (52m). HUMMEL: Concert per a fagot i orquestra en Fa M. Gábor Janota. Orquestra de Cambra Franz Liszt de Budapest. Dir: János Rolla. (24m). MOZART: Sonata per a violí i piano KV 306. Sigiswald Kuijken. Luc Devos. (28m). SCHUBERT: Missa n. 3, op. 13, D 324. Reni Pentchova. Naiden Borodjiev. Pavel Gherdjikov. Cors Rodna Pessen de Sofia. Conjunt Instrumental dels Solistes de Sofia. Dir.: Vassil Kazandjiev. (27m). KUHLAU: Elverhoj, obertura. Orquestra Simfònica Odense. Dir.: Othmar Maga. (11m). HAYDN: Concert per a piano i orquestra, Hob. XVIII:4 Orquestra de Cambra de Viena. Director i solista: Philippe Entremont. (19m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 2, op. 68. Quartet de corda Borodin. (37m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL GRAN SEGLE**

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. VENÈCIA EN EL BARROC (III): La decadència. EL PARNÀS.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

BEETHOVEN: 33 variacions Diabelli, op. 120. Sviatoslav Richter, piano. (50m). MERCADANTE: La schiava saracena, obertura. Orquestra Simfònica Moldava. Dir.: Silvano Frontalini. (10m). SAINT-SAENS: Concert per a violí i orquestra n. 3, op. 61. Henryk Szeryng. Orquestra Nacional de l'òpera de Montecarlo. Dir.: Edouard van Remoortel. (27m). L. MOZART: Simfonia en Sol, G 5. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (14m). HANDEL: Have mercy upon me, Anthem Chandos n. 3. Lynne Dawson, soprano. Ian Partridge, tenor. Cor i Orquestra The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (20m). JANACEK: Concertino per a piano, 2 violins, viola, clarinet, trompa i fagot. Josef Pálenicek. Conjunt de vent de la Filharmònica Txeca. (18m). VANHAL: Simfonia en la m. Umea Sinfonietta. Dir.: Jukka-Pekka Saraste. (12m). STRAVINSKI: Concert en Mi b "Dumbarton Oaks". Sinfonietta de Montréal. Dir.: Charles Dutoit. (15m).

19.00 **NOUS INTÈRPRETS**

BRAHMS: Simfonia n. 1, op. 68. Jove Orquestra Simfònica de Catalunya. Dir.: Josep Pons. (52m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 28 de juliol de 1996 a la Basílica de Santa Maria de Mataró. XVI CICLE ELS ORGUES DE CATALUNYA. BUXTEHUDE: Preludi en sol m, BuxWv 163. PUIGDELLÍVOL: Contrapunts. FRANCK: Coral n. 2. BACH: Preludi i fuga, BWV 544. Sis corals Schübler, BWV 645-650. Preludi i Fuga, BWV 545. Francesc Pi, orgue. (72m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIJOUS, 19 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

SPOHR: Missa per a cinc solistes i dos cors a cinc veus, op. 54. Juliane Claus. Beate Timm. Christiane Oertel. Martin Petzold. Wolfgang Dersch. Cor de la Ràdio de Berlín. Dir.: Michael Gläser. (30m). RAKHMANINOV: Simfonia de joventut, en do m. Orquestra Filharmònica de Moscou. Dir.: Dmitri Kitaenko. (14m). C.Ph.E. BACH: Concert per a clavicèmbal i orquestra en Sol M, H 405 (Wq 3). Miklós Spányi. Concerto Armonico. Dir.: Péter Szuts. (20m). CROFT: Suite de "The twin rivals" The Parley of Instruments. Dir.: Roy Goodman. (16m). BERWALD: Simfonia Capritxosa (n. 2). Orquestra Simfònica de Gothenburg. Dir.: N. Järvi. (28m). DITTERSDORF: Sonata per a viola i pianoforte, en Mi b M. Anna Barbara Duetschler. Ursula Duetschler. (17m). LOCATELLI: Concert op. 3 n. 5 "L'Arte del Violino". Elizabeth Wallfisch. The Raglan Baroque Players. Dir.: Nicholas Kraemer. (17m). DUKAS: La Péri, poema dansat. Orquestra de l'Úlster. Dir.: Yan Pascal Tortelier. (18m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 3, op. 73 Quartet Xostakovitx. (31m). Quartet de corda n. 4, op. 83. Quartet Brodsky. (25m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MÚSICS DE CATALUNYA**

MOMPOU: Sis preludis del segon llibre. Emili Brugalla, piano. (16m). GARRETA: Sis cançons. Joan Cabero, tenor. Joan Rubinat, piano. (20m). KODALY: Sonata per a violoncel i piano, Op. 4. Lluís Claret. Rose-Marie Cabestany. (20m). J.SOLER: Mahler-Lieder (1992). Virgínia Parramon, soprano. Orquestra de Cambra del Teatre Lliure. Dir. Josep Pons. (17m). VIAÑO: Visiones. Albert Nieto, piano. (11m). FALLA: El sombrero de tres picos. 3 danses. Alicia de Larrocha, piano. (10m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

HENSELT: Concert per a piano i orquestra op. 16. Marc-André Hamelin. Orquestra Simfònica Escocesa de la BBC. Dir.:

Martyn Brabbins. (30m). MOZART: Les petits riens, ballet pantomima KV 299b. Ensemble Mozart de Viena. Dir.: Willi Boskovsky. (20m). SIBELIUS: Pel·lees i Melisanda, suite op. 46. Orquestra Simfònica d'Islàndia. Dir.: Petri Sakari. (29m). DUMONT: Dialogus de anima, motet. Solistes vocals. La Chapelle Royale. Dir.: Philippe Herreweghe. (20m). LEKEU: Molto adagio, per a quartet de corda. Ensemble Musique Oblique. (14m). KRAUS: Simfonia en Mi b M. Orquestra de Cambra del Museu Nacional, Estocolm. Dir.: Claude Génetay. (20m) HANDEL: Concerto grosso op. 6 n. 6. Orquestra Barroca de Freiburg. Dir.: Gottfried von der Goltz. (15m). KHATXATURIAN: Poema triomfal. BBC Philharmonic. Dir.: Fedor Glushchenko. (18m).

19.00 **PENTAGRAMA**

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **"A LA MANERA DE...."**

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 4 d'agost de 1996 a l'Església Parroquial de Llívia. XV FESTIVAL DE MÚSICA. MENDELSSOHN: Octet op. 20. J.BENDA: Simfonia en Si b M. JANACEK: Suite per a corda. MOZART: Divertimento KV 138. Orquestra de Cambra Martinu (Filharmònica de Brno. República Txeca). Dir.: Lubomir Cermak. (79m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **MÚSICA DEL SEGLE XX**

PROKOFIEV: Balada per a violoncel i piano, Op. 15. Julian Lloyd Webber. John McCabe. (11m). DAETWYLER: Diàleg amb la natura, per a trompa dels Alps, flauta i orquestra. Jozsef Molnar. Miroslav Kral. Orquestra Filharmònica Eslovaca. Dir.: Urs Schneider. (19m). RAUTAVAARA: Simfonia n. 5. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Leipzig. Dir.: Max Pommer. (32m). MAXWELL DAVIES: The Devils, suite. Aquarius. Dir.: Nicholas Cleobury. (20m).

02.00 **REPERTORI DE NIT**

DIVENDRES, 20 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

RUBINSTEIN: Concert per a piano i orquestra n. 4 en re m, op. 70. Alexander Paley, piano. Orquestra Simfònica de l'Estat. Dir.: Igor Golovchin. (38m). VERDI: Quartet de corda en mi m. Quartet Delmé. (23m). M. HAYDN: Simfonia n. 12, P. 7. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (14m). RAMEAU: Els amants traïts. Cantata. Gregory Reinhart, John Elwes. Les Dominos. (21m). DEBUSSY: Sonata per a flauta, viola i arpa. William Bennett. Stephen Shingles. Skaila Kanga. (16m). MARTINES: Simfonia en Do. Bay Area Women's Philharmonic. Dir.: Joann Falletta. (15m). TXAIKOVSKI: Hamlet, obertura fantasia op. 67 a. Orquestra Simfònica de Rússia. Dir.: Veronika Dudarova. (21m). HANDEL: Tres àries de Theodora. Lorrayne Hunt. Philharmonia Baroque Orchestra. Dir.: Nicholas McGegan. (12m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 5, op. 92. Quartet de corda Borodin. (32m). Concertino per a dos pianos, op. 94. Seta Tanyel i Jeremy Brown. (9m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

21.00 **GRANS INTÈRPRETS**

HEINZ HOLLIGER. LEBRUN: Concert per a oboè i orquestra n. 1 en re m. Camerata Bern. Dir.: Thomas Füri. (19m). MARTIN: Tres danses per a oboè, arpa, quintet de corda i orquestra. Ursula Holliger. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (17m). F.COUPERIN: Concert n. 5 (Les Goûts-Réunis). Josef Ulsamer, viola de gamba. Christiane Jaccottet, clavicèmbal. (11m). A.MARCELLO: Concert per a oboè n. 2 "La Cetra". Louise Pellerin. Camerata Bern. Dir.: Thomas Füri. (7m).

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 14 de setembre de 1989 a la Parròquia de Sant Joan. 9è FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE MATADEPERA. Obres de diversos autors. Gabrieli Brass Ensemble. Nicholas Jackson, orgue i direcció. (82m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DISSABTE, 21 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSICA PER A COBLA**

GIL I MEMBRADO: Concert per a tible i cobla en la m. Lluís Pujals. Cobla La Principal de La Bisbal. Dir.: Francesc Cassú. (18m). TOLDRÀ: Enyor, sardana. Cobla Selvatana. (6m). CRISTAU: La ventafocs, ballet per a dues cobles i percussió. Bernat Sellents. Cobles La Principal de La Bisbal i Selvatana. Dir.: Jaume Cristau. (13m). LLUNELL: Cant d'amistat. Cobla Juvenil de Bellpuig. Dir.: Josep M. Bernat. (5m).

10.00 **PENTAGRAMA**

Repetició del programa emès el dijous.

11.00 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

20.00 **L'ÀUDIOVISUAL**

Un programa d'Àlex Gorina.

22.00 **GRANS OBRES**

CASANOVES: Responsoris de Nadal. Escolania de Montserrat. Cor i Orquestra d'Antics Escolans. Gregori Estrada, orgue. Dir.: Ireneu Segarra. (75m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIUMENGE, 22 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSIQUES MÍSTIQUES**

CARDOSO: Missa Regina caeli. The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (25m). MOZART: Missa brevis, KV 275. Agnès Mellon. Elisabeth Graf. Oly Pfaff. Franz-Josef Selig. Kölner Kammerchor. Collegium Cartusianum. Dir.: Peter Neumann. (19m). BACH: "Christ lag in Todesbanden" (Jesucrist jeia en els lligams de la mort), cantata BWV 4. Emily Van Evera. Caroline Trevor. Charles Daniels. David Thomas. Taverner Consort and Players. Dir.: Andrew Parrott. (19m). BRUCKNER: Te Deum. Joan Rodgers. Catherine Wyn-Rogers. Keith Lewis. Alastair Miles. Corydon Singers i Orquestra. James O'Donnell, orgue. Dir.: Matthew Best. (23m). HAYDN: Te Deum per a l'Emperatriu Maria Teresa, Hob. XXIIIc:2. Jörg Hering. Harry van der Kamp. Cor de Nens de Bad Tölz. Tafelmusik. Dir.: Bruno Weil. (8m).

11.00 **TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT**

12.30 **DIVERTIMENT**

Un migdia musical on es combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

14.00 **"A LA MANERA DE...."**

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

16.00 **TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA**

ROSSINI: La scala di seta, farsa còmica. Alessandro Corbelli. Teresa Ringholz. Ramon Vargas. Natale de Carolis. Francesca Provvisionato. Fulvio Massa. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Marcello Viotti. (86m).

17.45 **TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DEL CONCERT DE NADAL DE LA CORAL SANT JORDI DES DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**

Concert homenatge a Oriol Martorell. Obres de diversos autors. BRITTEN: Cantata de Sant Nicolau. Coral Sant Jordi. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya.

20.00 **SELECCIÓ DE JAZZ**

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 **CONCERT IMAGINARI**

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DILLUNS, 23 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

SCHUBERT: Simfonia n. 3, D 200. Orquestra Royal Concertgebouw. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (24m). BOCCHERINI: Sextet de corda n. 1 en Mi b M, op. 23. Ensemble 415 (19m). MOLIQUE: Concert per a flauta i orquestra en re m. Alain Marion. Orquestra Filharmònica de la Ciutat de Niça. Dir. Maximiano Valdés. (21m). ROSSINI: Vetllades musicals, primera part (4 cançons). Eva Mei, soprano. Fabio Bidini, piano. (16m). SCHUMANN: Konzertstück per a piano i orquestra op. 92. Daniel Barenboim. Philharmonia Orchestra. Dir.: Dietrich Fischer-Dieskau. (16m). HAYDN: Nocturn n. 4, Hob. II:28. Robert Dohn, flauta. Lajos Lencsés, oboè. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (15m). BACH: "Selig ist der Mann" (Feliç aquell home que suporta la temptació), cantata BWV 57. Nen solista dels Petits Cantors de Viena. Paul Esswood, contralt. Kurt Equiluz, tenor. Ruud van der Meer, baix. Cor de nens de Bad Tölz. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (23m). WEBER: Simfonia n. 2. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: W. Sawallisch. (18m). TRAETTA: Obertura en Re M. Ensemble Giovanile Ambrosiano. Dir.: Italo Lo Vetere. (8m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 6, op. 101. Quartet Brodsky. (22m). Quartet de corda n. 7, op. 108. Quartet Xostakovitx. (12m). Quartet de corda n. 8, op. 110. Quartet Brodsky. (20m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **LA CANTATA DEL CAFÈ**

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. CANTATA DEL SEGLE XX. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: Concert per a violoncel n. 1, en La M (instrumentació de Jarmil Burghauser). Milos Sadlo. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Václav Neumann. (33m). TURINA: El poema de una sanluqueña, fantasia per a violí i piano. Joaquín Palomares. Michel Wagemans. (24m). CATALANI: Ero e Leandro. Orquestra Nacional Warmia. Dir.: Silvano Frontalini. (16m). MOZART: Quartet de corda, KV 499. Quartet Festetics. (35m). BALAKIREV: Tamara, poema simfònic. Orquestra Simfònica de l'Acadèmia d'Estat d'URSS. Dir.: E. Svetlanov. (21m). DELALANDE: Te Deum. Solistes vocals. Les Arts Florissants. Dir.: William Christie. (20m). BON DE VENÈCIA: Sonata per a flauta n. 3. Sabine Dreier, flauta. Irene Hegen, piano. (10m). TXAIKOVSKI: Elegia per a orquestra de corda. Orquestra de Cambra del Sudoest d'Alemanya a Pforzheim. Dir.: Paul Angerer. (6m).

19.00 **ALMANAC**

Un espai destinat a evocar i reviure els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **TEMPORADA DE L'OBC**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 21 de desembre de 1996 al Palau de la Música Catalana de Barcelona. LALO: Simfonia Espanyola, op. 21. BERLIOZ: Simfonia fantàstica, op. 14. Silvia Marcovici, violí. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Dir.: Eliahu Inbal.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMARTS, 24 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

HAYDN: Simfonia n. 60 "Il distratto". Philharmonia Hungarica. Dir.: Antal Dorati. (25m). SAINT-SAENS: Concert per a piano i orquestra n. 1, op. 17. Pascal Rogé. Philharmonia Orchestra. Dir.: Charles Dutoit. (30m). SPOHR: Quartet de corda n. 3, op. 11. New Budapest Quartet. (20m). MONIUSZKO: Flis, obertura. Filharmonia Pomorska Bydgoszcz. Dir.: Robert Satanowski. (11m). NICOLAI: Sonata a tre Viol da Gamba. Ricercar Consort. Dir.: Philippe Pierlot. (13m). BOYCE: Simfonia n. 1. Virtuosi di Praga. Dir.: Chantal Wuhrmann. (8m). RAVEL: Le Tombeau de Couperin. Claude Helffer, piano. (23m). CHARPENTIER: Missa de la vigília de Nadal. Alan Walker. Alistair Flutter. James Turnbull. Ben Cooper. Andrew Rupp. Cor del St. John's College de Cambridge. City of London Sinfonia. Dir.: George Guest. (30m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 9, op. 117. Quartet Borodin. (28m). Quartet de corda n. 10, op. 118. Quartet Xostakovitx. (24m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MOMENTS LÍRICS**

ABRAHAM: Blume von Hawaii, extractes. Margit Schramm. Rudolf Schock. Ferry Gruber. Cor Günther Arndt. Orquestra Simfònica de Berlín. Dir.: Werner Schmidt-Boelcke. (18m). SERRANO: La Dolorosa. José Picaso. Delia Rubens. Santiago Ramalle. Lily Berchman. Joaquin Deus. Orquestra de Cambra de Madrid. Dir.: Montorio y Navarro. (36m). RECITAL AL CASTELL DE THOLONET. Àries d'òpera italianes. Montserrat Caballé. Orquestra lírica de Radio France. Dir. Gianfranco Masini. (45m). ZIEHRER: Der Fremdenführer (ària). Edita Gruberova. Orquestra de la Ràdio de Munic. Dir.: Rudolf Bibl. (4m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

BAX: La vigília de Nadal. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Bryden Thomson. (18m). BEETHOVEN: Simfonia n. 5, op. 67. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Carlos Kleiber. (33m). ALIÀBIEV: Sonata per a violí i piano en mi m. Lievon Ambarpumyan, violí. Mikhail Voskresensky, piano. (22m). ROMAN: Te Deum, cantata. Susanne Rydén, soprano. Per-Erik Lindskog, tenor. Cor de Cambra Eric Ericson. Conjunt Barroc de Drottningholm. Dir.: Eric

Ericson. (22m). STALDER: Concert per a flauta i corda en Si b M. William Bennet. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Howard Griffiths. (20m). SCHUBERT: Quartet de corda n. 2, D 32. Quartet Melos. (17m). HANDEL: Concert per a orgue op. 7 n. 3, HWV 308. Herbert Tachezi. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (16m). BOCCHERINI: Simfonia en Si b M, op. 35 n. 6, G. 514. Cantilena. Dir.: Adrian Shepherd. (17m).

19.00 **GRAVACIONS HISTÒRIQUES**

ENREGISTRAMENTS DE 1964. ROUSSEL: Simfonia n. 3, op. 42. Orquestra Nacional de França. Dir.: Charles Munch. (24m). PONCE: Sonata romàntica. Andrés Segovia, guitarra. (21m). MOZART: 6 contradanses, KV 462. Ensemble Mozart de Viena. Dir.: Willi Boskovsky. (9m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **GRANS OBRES**

HANDEL: El Messies. Margaret Marshall. Catherine Robbin. Charles Brett. Anthony Rolfe-Johnson. Robert Hale. Saul Quirke. Cor Monteverdi. English Baroque Soloists. Dir.: John Eliot Gardiner. (146m).

23.00 **MISSA DEL GALL**

Transmissió en directe des del Monestir de Montserrat.

02.00 **REPERTORI DE NIT**

DIMECRES, 25 DE DESEMBRE DE 1996

PROGRAMACIÓ ESPECIAL DE NADAL

10.00
BACH: Oratori de Nadal, BWV 248. Lisa Larsson. Elisabeth von Magnus. Christoph Prégardien. Klaus Mertens. Cor i Orquestra Barroca d'Amsterdam. Dir.: Ton Koopman. (143m). LASSUS: Lectiones Matutinae de Nativitate Christi. Insieme vocale Daltrocanto. Accademia del Ricercare. Dir.: Dario Tabbia. (16m).

13.00
RECITAL DE NADALES. Carlo Bergonzi. Gumpoldskirchner Spatzen. Orquestra Simfònica de la Ràdio Austriaca. Dir.: Paul Angerer. (50m).

14.00
LISZT: L'Arbre de Nadal, sis últimes peces. Frédéric Gevers, piano. (20m). OLTRA: Nadales Arreu, suite per a cor i cobla. Orfeó Català. Cobla Sant Jordi. Orfeó Català. Dir.: Jordi Casas. (23m). STRADELLA: "Ah, troppo è ver", cantata de Nadal. Lavinia Bertotti. Roberto Balconi. Roberta Giua. Gian Paolo Fagotto. Cristina Miatello. Antonio Abete. Cor i Orquestra de l'Accademia del Santo Spirito. Dir.: Sergio Balestracci. (32m). BARTOK: Nadales romaneses, BB 67, Sz. 57. Zoltán Kocsis, piano. (11m). CORELLI: Concerto grosso op. 6 n. 8 "Per a la nit de Nadal". I Solisti Veneti. Dir.: Claudio Scimone. (15m). WALTON: Quatre Nadales. The Finzi Singers. Dir.: Paul Spicer. (8m).

16.00
SCHÜTZ: Història de la Nativitat. Ian Partridge. Symphoniae Sacrae Chamber Ensemble. Philip Jones Brass Ensemble. Cor Heinrich Schütz. Dir.: Roger Norrington. (39m). MANFREDINI: Concerto grosso pel Santíssim Nadal, op. 3 n. 12. Membres de l'Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir: Herbert Von Karajan. (11m). AQUIN: "Noël en récit en taille". André Isoir, orgue. (7m). SIS NADALES TRADICIONALS CATALANES. Orfeó Català. Dir.: Jordi Casas. (15m). TEIXIDOR: Invitatori de Nadal. Tenpore ventus trio. (3m). RHEINBERGER: Der Stern von Bethlehem, cantata de Nadal op. 164. Rita Streich. Dietrich Fischer-Dieskau. Cor de la Ràdio de Baviera. Orquestra Simfònica Graunke. Dir.: Robert Heger. (48m). VALENTINI: Simfonia a tre, per il Santissimo Natale, op. 1 n. 12. Northwest Chamber Orchestra of Seattle. Dir.: Alun Francis. (10m). A. SCARLATTI: O di Betlemme altera, cantata pastoral. Nancy Argenta, soprano. Solistes instrumentals. Cor i Orquestra The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (16m). TURINA: Navidad, op. 16. Orquestra Ciudad de Granada. Dir.: Juan de Udaeta. (16m). SOMS: A l'infant del pessebre. Cobla Ciutat de Girona. (4m). RESPIGHI: Lauda per a la Nativitat del Senyor. Patricia Rosario. Louise Winter. Lynton Atkinson. The Richard Hickox Singers. The City of London Sinfonia. Dir.: Richard Hickox. (25m). SCHMELZER: Sonata Natalitia a 3 Chori. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (3m). BACH: "Gottlob! nun geht das Jahr zu Ende" (Lloat sia Déu! L'any ja s'acaba), cantata BWV 28. Paul Esswood. Kurt Equiluz. Sigmund Nimsgern. Solistes i Cor dels Petits Cantors de Viena. Concentus musicus. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (16m).

20.00
BOCCHERINI: Villancicos al Nacimiento de Nuestro Señor Jesu Christo, per a solistes, cor i orquestra. Solistes vocals. Capella Santa Cecília de la Catedral de Lucca. Orquestra lírico-simfònica del Teatre de Giglio. Dir.: Gianfranco Cosmi. (21m). PIERNÉ: Les enfants a Bethleem, misteri en dos parts per a solistes, cor de nens i orquestra. Solistes vocals. Maîtrise i Orquestra Filharmònica de Ràdio França. Dir.: Michel Lasserre de Rozel. (57m). TORELLI: Concerto a 4, en forma de Pastoral pel Santíssim Nadal, op. 8 n. 6. Conjunt de vent de l'Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir: Herbert Von Karajan. (10m). TRES NADALES. Maurice André, trompeta. Els Petits cantors de Saint-Laurent. Dir: François Rauber. (6m). BALBASTRE: Deux Noels bourguignons. André Isoir, orgue. (7m).

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 15 de desembre de 1995 al Reial Monestir de Sant Cugat del Vallès. Concert de Nadal de l'Escolania de Montserrat. OBRES de Francesc CIVIL i Joan CEREROLS. Escolania de Montserrat. Dir.: Ireneu Segarra. (69m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIJOUS, 26 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

SIBELIUS: Simfonia n. 1 op. 39. Orquestra Simfònica de Boston. Dir.: Colin Davis. (38m). BEETHOVEN: Cantata pel nomenament de Leopold II. Nadine Denize. James Doing. Robert Gierlach. Cors i Orquestra Philharmonia Nacional de Cracòvia. Dir.: Jean-Paul Penin. (25m). MOZART: Quintet amb clarinet, KV 581. Jack Brymer. Quartet Allegri. (34m). MENDELSSOHN: Concert per a violí, piano i orquestra de corda en re m. Gidon Kremer, violí. Martha Argerich, piano. Orquestra de Cambra Orpheus. (36m). SCHEIDT: Variacions sobre una gallarda de John Dowland. German Brass. Dir.: Enrique Crespo. (6m). RICHTER: Simfonia en Si b M. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir: Bohdan Warchal. (12m). CAVALLI: Lauda Jerusalem, salm. Gabrieli Consort & Players. Dir.: Paul McCreesh. (9m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 11, op 122. Quartet Borodin. (19m). Quartet de corda n. 12, op. 133. Quartet Brodsky. (28m)

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MÚSICS DE CATALUNYA**

MILHAUD: Scaramouche. Mon Mar-Tres. (9m). GARRETA: Suite en Sol. Orquestra Simfònica Catalana. Dir.: Antoni Ros Marbà. (30m). FAURE: Nocturn n. 4, en Mi b M. Sofia Puche, piano. (9m). GUINJOAN: Concert per a fagot i conjunt instrumental. Grupo Círculo. Dominique Deguines, fagot. Dir.: José Luís Temes. (16m). CILEA: Dues àries de L'Arlesiana i Adriana Lecouvrer. Jaume Aragall, tenor. Orquestra de la Ràdio de Munic. Dir: Lamberto Gardelli. (7m). ROGER: Per a Liliana. Hisiao-Lieng Liu, piano. (11m). SUBIRACHS: Cants del retorn (3 cants). Maria Dolors Aldea, soprano. Montserrat Martorell, contralt. Josep Benet, tenor. Rafel Subirachs, barítion. Jordi Ricart, baix. Piano i direcció: Rafel Subirachs. (12m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

MOZART: Concert per a dos pianos i orquestra, KV 365. Vladímir Ashkenazy. Daniel Barenboim. Orquestra de Cambra Anglesa. (26m). BRUCH:

Simfonia n. 3, op. 51. Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig. Dir.: Kurt Masur. (32m). VIVALDI: Sonata per a violí i continu n. 7, F XIII 14, RV 6. Fabio Biondi. Rinaldo Alessandrini. Maurizio Naddeo. Paolo Pandolfo. Rolf Lislevand. (15m). STENHAMMAR: Snöfrid, op. 5. Ulrika Ahlén. Gunvor Nilsson. Gösta Zackrisson. Per Enoksson. Cor del Concert Hall i Orquestra Simfònica de Göteborg. Dir.: Neeme Järvi. (21m). CAMBINI: Simfonia concertant per a flauta, dos violins i orquestra, en Re M. Franco Redondi. Orquestra de Cambra de Milà. Dir.: Paolo Vaglieri. (16m). HANDEL: Concerto grosso op. 6, n. 5. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Iona Brown. (16m). MENDELSSOHN: Simfonia per a corda n. 2. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: William Boughton. (9m).

18.40 CONCERT DE SANT ESTEVE

Transmissió en directe des del Palau de la Música Catalana. Cors infantils 1, 2 i 3. Cor jove. Orfeó Català. Dir.: Conxita Garcia i Jordi Casas.

21.00 "A LA MANERA DE...."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

23.00 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

ZIMMERMANN: Concert per a trompeta i orquestra "Nobody knows the trouble I see". Hakan Hardenberger. Orquestra Simfònica de la Ràdio del Sudoest d'Alemanya a Baden-Baden. Dir.: Michael Gielen. (14m). PENDERECKI: Simfonia n. 2, "Sinfonia de Nadal". Orquestra Simfònica NDR. Dir.: Krzysztof Penderecki. (34m). HENZE: Quartet de corda n. 5. Quartet de corda Arditti. (25m). SCHÖNBERG: Quatre peces per a cor mixt, op. 27. Membres de la London Sinfonietta. BBC Singers. Dir.: Pierre Boulez. (11m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 27 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

09.08 TEMPS DE LES MUSES

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

10.08 CAPSA DE MÚSICA

R.STRAUSS: Simfonia domèstica, op. 53. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Lorin Maazel. (45m). C.Ph.E.BACH: Concert per a clavecí i cordes, Wq 29. Ton Koopman. Orquestra Amsterdam Baroque. (20m). GRIEG: Melodies per a veu i orquestra. Barbara Bonney, soprano. Hakan Hagegard, barítion. Orquestra Simfònica de Göteborg. Dir.: Neeme Järvi. (28m). HAYDN: Trio per a viola barítion, viola i violoncel Hob. XI:97. John Hsu. David Miller. Fortunato Arico. (17m). DONIZETTI: Música de ballet de Dom Sébastien. Philharmonia Orchestra. Dir.: Antonio de Almeida. (21m). MENDELSSOHN: Obertura Ruy Blas. Orquestra Simfònica de Montréal. Dir.: Charles Dutoit. (7m). CHARPENTIER: Les quatre estacions, H. 335-338, motets. Françoise Semellaz i Noémi Rime, sopranos. Le Parlement de Musique. Dir.: Martin Gester. (28m).

13.00 GRANS INTEGRALS

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Sonata per a violí i piano, op. 134. David Oistrak. Sviatoslav Richter. (31m). Quartet de corda n. 13, op. 138. Quartet Brodsky. (21m)

14.00 BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL

14.13 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

21.00 GRANS INTÈRPRETS

HEINZ HOLLIGER. HONEGGER: Concert de cambra per a flauta, corn anglès i orquestra de corda. Aurèle Nicolet. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (17m). BACH: Sonata per a oboè i clavecí n. 5, BWV 529. Christiane Jaccottet. (11m). MOZART: "Sperai vicino il lido",ària KV 368. Academy of St. Martin-in-the-Fields, Dir.: Kenneth Sillito. (8m). TELEMANN: Concert per a oboè d'amor, corda i continu. Camerata Bern. Dir.: Thomas Füri. (14m).

22.00 AGENDA MUSICAL

22.05 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per TV3 el dia 10 de desembre de 1995 al Palau de la Música Catalana. CONCERT DE NADAL. Valsos i polques de la família STRAUSS. Orquestra Simfònica del Vallès. Dir.: Jordi Mora. (87m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 28 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 MÚSICA PER A COBLA

BERNAT: Castelló de Farfanya, sardana. Cobla Juvenil de Bellpuig. Dir.: Concepció Ramió. (6m). MARTÍNEZ COMÍN: Fra Garí, poema simfònic per a dues cobles, arpa i timbales. Cobla Mediterrània. Cobla La Principal del Llobregat. Dir.: Jesús Ventura. (11m). CASSÚ: Ullets blaus, sardana. Cobla La Principal de La Bisbal. Dir.: Josep Cassú. (13m). DANSES CATALANES: Ball pla de cavallets, de St. Feliu de Pallarols, La morisca, de Gerri de la Sal. Cobla La Principal de la Bisbal. Dir.: Pere Burés. (8m). ALBERT: Cantant al pessebre. Cobla Ciutat de Girona. (4m).

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dijous.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

20.00 L'ÀUDIOVISUAL

Un programa d'Àlex Gorina.

22.00 GRANS OBRES

PORPORA: Dorindo, dormi ancor?, cantata per la nit de Nadal. Rosita Frisani. Marco Lazzara. Roberta Invernizzi. Alessandro Stradella Consort. Dir.: Estevan Velardi. (86m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 29 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 MÚSIQUES MÍSTIQUES

J.E.BACH: Das Vertrauen der Christen auf Gott (La confiança de Crist en Déu), oda sobre el salm 77. Christoph Pregardien, tenor. Rheinische Kantorei. Das Kleine Konzert. Dir.: Hermann Max. (17m). ZELENKA: "Preguem a Déu tot poderós", motet per a baix i orquestra (Salm 150); Z 105. Karel Prusa. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Lubomir Matl. (13m). DVORAK: Deu cançons bíbliques, op. 99. Brian Rayner Cook, barítion. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (25m). ESTEVES: Missa a vuit veus. Conjunt vocal Currende. Solistes instrumentals. Dir.: Erik Van Nevel. (22m). BUXTEHUDE: Erbam dich mein, O Herre Gott. Greta de Reyghere. James Bowman. Ian Honeyman. Max Van Egmond. Ricercar Consort. (19m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un migdia musical on es combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE...."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

MOZART: La clemenza di Tito, òpera en dos actes. Gösta Winbergh. Carol Vaness. Christine Barbaux. Delores Ziegler. Martha Senn. Konzertvereinigung del Cor de l'Òpera de Viena. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Riccardo Mutti. (136m).

20.00 **SELECCIÓ DE JAZZ**

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 **CONCERT IMAGINARI**

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DILLUNS, 30 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

PROKOFIEV: Simfonia n. 4, op. 112. (versió de 1947). Orquestra Nacional de França. Dir: Mstislav Rostropovitx. (43m). TARTINI: Sonata per a violí, violoncel i clavicèmbal, B.A.4. Trio Locatelli. (17m). NIELSEN: Concert per a flauta i orquestra. Per Flemström. Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca. Dir.: Esa-Pekka Salonen. (18m). MADRIGALS DELS SEGLES XV, XVI I XVII. (Selecció). Collegium Vocale de Colònia. Dir.: Wolfgang Fromme. (16m). BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 4, op. 7. Daniel Barenboim. (31m). FRANCK: El caçador maleït, poema simfònic. Orquestra Simfònica de Basilea. Dir.: Armin Jordan. (16m). VERDI: Àries de Macbeth. Agnes Baltsa, mezzosoprano. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Munic. Dir.: Alberto Zedda. (19m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Quartet de corda n. 14, op. 142. Quartet Xostakovitx. (27m). Quartet de corda n. 15, op. 144. Quartet Borodin. (37m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **LA CANTATA DEL CAFÈ**

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. CANTATA DEL SEGLE XX. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

BACH: Sis contrapunts de L'art de la fuga, BWV 1080. Musica Antiqua de Colònia. Dir.: Reinhard Goebel. (22m). SCHUBERT: Simfonia n. 2, D 125. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (27m). BARBER: Concert per a violí i orquestra, op. 14. Hu Kun. Orquestra de corda anglesa. Dir.: William Boughton. (23m). GUIRAUD DE BORNÈLH: Tres cançons. Jean Luc Madier, cant. Hervé Berteaux, cornamuses. Maurice Moncozet, flautes, xirimia. Pascal Lefeuvre, viella de roda. Thomas Bienabe. Jacques Détraz. (18m). HAYDN: Simfonia n. 49 "La passione". The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (21m). BRAHMS: Fantasies op. 116. Gerhard Oppitz, piano. (24m). KHATXATURIAN: Spartacus, suite n. 2. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (21m). STEFFANI: Crudo amor, morir mi sento, duet. Rossana Bertini. Claudio Cavina. Arcadia. Dir.: Attilio Cremonesi. (9m).

19.00 **ALMANAC**

Un espai destinat a evocar i reviure els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 17 d'agost de 1996 a l'Auditori Pau Casals d'El Vendrell. XVI FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA PAU CASALS. PERGOLESI: Stabat Mater. F.COUPERIN: Laudate pueri Dominum. VIVALDI: Cessate, omai cessate, RV 684. Beatus Vir. Clara Takacs, mezzosoprano. Hamvasi Szilvia, soprano. Cor Madrigal de Budapest. Hungarian Virtuosi. Dir.: Ferenc Szekeres. (74m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIMARTS, 31 DE DESEMBRE DE 1996

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: Llegendes, op. 59. Orquestra Simfònica de Bamberg. Dir.: Neeme Järvi. (40m). TELEMANN: Ino, cantata dramàtica. Barbara Schlick, soprano. Musica Antiqua de Colònia. Dir.: Reinhard Goebel. (32m). MOZART: Concert per a piano i orquestra n. 13, KV 415. Vladímir Ashkenazy, solista i director. Philharmonia Orchestra. (28m). SCHUMANN: Quartet de corda n. 2, op. 41. Quartet Via Nova. (21m). HANDEL: Concerto grosso op. 6 n. 11. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Iona Brown. (15m). POULENC: Quatre motets pour le temps de noel, per a cor mixt a cappella. Ensemble vocal de Provence. Dir.: Helene Guy. (10m). HUMMEL: Concert per a trompeta i orquestra en Mi b M. John Wilbraham. Academy of St Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (16m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA DE CAMBRA DE XOSTAKOVITX. Sonata per a viola i piano, op. 147. Yuri Bashmet. Mikhail Muntian. (36m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MOMENTS LÍRICS**

SOROZABAL: Black, el payaso. Leda Barclay. Alfredo Kraus. Renato Cesari. Cors Lírics Hispavox. Orquestra de Concerts de Madrid. Dir.: Pablo Sorozábal. (78m). VERDI: "Quando oi leggo in Plutarco", "Come splendido e grande", àrias de I Masnadieri. Carlo Bergonzi, tenor. Ambrosian Singers. Royal Philharmonic Ochestra. Dir.: Lamberto Gardelli. (15m). OFFENBACH: Barbablava (extractes). Jane Rhodes, mezzosoprano. Orquestra de Bordeus-Aquitania. Dir: Roberto Benzi. (7m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

SCHUMANN: Simfonia n. 3, op. 97 "Renana". New Philharmonia Orchestra. Dir.: Eliahu Inbal. (36m). MOZART: Sonata per a violí i piano KV 376. I. Perlman. D. Barenboim. (18m). BARTOK: Concert per a orquestra Sz 115. Orquestra de l'Estat Hongarès. Dir: János Ferencsik. (37m). ROSENMÜLLER: Confitebor. Cantus Köln. Dir.: Konrad Junghänel. (15m). ROUSSEL: Quartet de corda op. 45. Janneke van der Meer. Wim de Jong. Henk Guittart. Viola de Hoog. (20m). SPOHR: Concert per a clarinet i orquestra n. 1 op. 26. Karl Leister. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Stuttgart. Dir.: Rafael Frühbeck de Burgos. (20m). DVORAK: El colom del bosc, poema simfònic Op. 110. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: Rafael Kubelik. (19m).

19.00 **GRAVACIONS HISTÒRIQUES**

ENREGISTRAMENTS DEL 1957. HINDEMITH: Danses simfòniques (1937). Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: Eugen Jochum. (32m). STRAVINSKI: Joc de cartes. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: Igor Stravinski. (23m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **GRANS OBRES**

PUGNANI: Werther. Mario Cei i Adalberto Andreani, recitadors. Anthony Flint, violí. Taisuke Yamashita, violoncel. Orquestra de la Suïssa Italiana. Dir.: Marc Andreae. (99m).

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 21 de desembre de 1995 a l'Auditorium Diagonal de Barcelona. CONCERT DE NADAL. OBRES DE MENDELSSOHN, RENAIXEMENT, SEGLE XX i MÚSICA DE NADAL. Coral Sant Jordi. Dir.: Xavier Sans. (50m).

23.00 **PROGRAMA ESPECIAL DE CAP D'ANY**

03.00 **REPERTORI DE NIT**

DIMECRES, 1 DE GENER DE 1997

10.00 **CAPSA DE MÚSICA**

DVORAK: Simfonia n. 6, op. 60. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Witold Rowicki. (44m). VIVALDI: Concert n. 7, op. 3 "L'estro armonico". The English Concert. Dir: Trevor Pinnock. (10m). SCHUBERT: Trio op. 100, D 929. Trio Fontenay. (44m). ROSSINI: Obertura de l'òpera "La Cenerentola". Philharmonia Orchestra. Dir.: Tullio Serafin. (9m). HAYDN: Salve Regina, Hob. XXIIIb:2. Monique Zanetti. Jennifer Lane. Jean-Paul Fouchecourt. Bernard Deletré. Le Parlement de Musique. Dir.: Martin Gester. (23m). SCHUMANN: Concert per a piano i orquestra, op. 54. Martha Argerich. Orquestra de Cambra d'Europa. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (30m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA ORQUESTRAL DE BACH. Concert per a violí, corda i continu, BWV 1041. Simon Standage. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (15m). Concert per a violí, corda i continu, BWV 1042. Simon Standage. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (18m). Concert per a dos violins, corda i continu, BWV 1043. Simon Standage. Elizabeth Wilcock. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (16m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL GRAN SEGLE**

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. VIVALDI: La Senna festeggiante, serenata a tres. Lella Cuberli. Helga Müller. Siegmund Nimsgern. Cappella Coloniensis. Dir.: Claudio Scimone. (90m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

BEETHOVEN: Les criatures de Prometeu, op. 43. Orquestra de Cambra d'Europa. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (69m). TORRES: "Más no puede ser". Al Ayre Español. Dir.: Eduardo López Banzo. (14m). TXAIKOVSKI: Concert per a piano n. 2, op. 44 (versió original). Peter Donohoe. Orquestra Simfònica de Bournemouth. Dir.: Rudolof Barshai. (47m). ABEL: Simfonia op. 17, n. 2, en Sib M. The Hanover Band. Dir.: Anthony Halstead. (11m). TELEMANN: Trio sonata per a flauta de bec, oboè i b.c. en mi m. Camerata de Colònia. (9m). MOZART: Exsultate, jubilate, KV 165. Barbara Bonney. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (15m).

19.00 **NOUS INTÈRPRETS**

BRAHMS: Sonata per a violoncel i piano n. 1, op. 38. Oriol Aymat. Roser Berengueras. (25m). PIAZZOLLA: Histoire du tango. Yucari Cousineau, violí. Àlvaro Pierri, guitarra. (20m). BACH: "Die seele ruht in Jesu händen",ària de la cantata BWV 127. Francesc Blanco. Albert Díaz, piano a quatre mans. (7m).

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **SELECCIÓ DE NOVETATS**

Presentació de les últimes novetats discogràfiques aparegudes al mercat. Espai patrocinat per Discos Castelló.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 19 d'agost de 1996 a l'Església Parroquial de Torroella de Montgrí. XV FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA. BIBER: Battalia. WASSENAER: Concerto armonico n. 1. BACH: Concert de Brandenburg n. 5, BWV 1050. TELEMANN: Suite per a corda en Sol M, "La Putain". PLÀ: Concert a flauta i orquestra IV-2. Kate Clark, flauta. Nicolas Mazzoleni, concertino. Orquestra Barroca de la Unió Europea. Dir.: Bob van Asperen. (74m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIJOUS, 2 DE GENER DE 1997

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

GADE: Simfonia n. 7, op 45. Sinfonietta d'Estocolm. Dir.: N. Järvi. (31m). BEETHOVEN: Quartet de corda op. 18, n. 5. Quartet de corda de Tokio. (28m). C.Ph.E. BACH: El Senyor viu, Cantata Wq 251. Barbara Schlick. Hilke Helling. Wilfried Jochens. Gotthold Schwarz. Rheinische Kantorei. Das Kleine Konzert. Dir.: Hermann Max. (36m). VIEUXTEMPS: Concert per a violí n. 4, op. 31. Itzhak Perlman. Orquestra de París. Dir.: Daniel Barenboim. (30m). MOZART: Divertimento per a 6 instruments de vent, KV 252. Grup de vent de la Filharmònica de Berlín. (12m). LISZT: Festklänge (Sons de festa). Orquestra Simfònica de Budapest. Dir.: Arpád Jóo. (20m). BIBER: Sonata n. 11 "Sonatae tam Aris, quam Aulis servientes". Freiburger Barockorchester Consort. (4m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA ORQUESTRAL DE BACH. Concert per a flauta, violí, clavicèmbal i orquestra BWV 1044. Wilbert Hazelet. Andrew Manze. Ton Koopman. Orquestra Barroca d'Amsterdam. Dir.: Ton Koopman. (21m). Moviment de concert, BWV 1045. Pavlo Beznosiuk. The Brandenburg Consort. Dir.: Roy Goodman. (5m). Concert de Brandenburg n. 1, BWV 1046. The English Concert. Dir: Trevor Pinnock. (19m). Concert de Brandenburg n. 2, BWV 1047. The English Concert. Dir: Trevor Pinnock. (12m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **MÚSICS DE CATALUNYA**

SCHUBERT: Sonata per a flauta i piano D 821 "Arpeggione". Anton Serra. Montserrat Casabó. (21m). GERHARD: Epithalamion. Jove Orquestra Nacional d'Espanya. Dir.: Edmon Colomer. (22m). BLANCAFORT: Notes d'antany. Sofia Puche, piano. (14m). VIVALDI: L'hivern, de Les quatre estacions. Orquestra de Cambra de Vila-Seca. Dir.: Evelio Tieles. (10m). GIBBONS: Fantasies VII, III i VI. Jordi Savall. Christophe Coin. Sergi Casademunt. (7m). SORS: 5 seguidillas. Marta Almajano, soprano. José Miguel Moreno, guitarra. (12m). BACH: Coral BWV 658 P. Jordi M. Bou i Simó, a l'orgue de Poblet. (6m).

16.00 **CAPSA DE MÚSICA**

HANDEL: Delirio amoroso. Cantata HWV 99. Magda Kalmár, soprano. Orquestra de Cambra Franz Liszt de Budapest. Dir: Frigyes Sándor. (38m). MENDELSSOHN: Simfonia n. 4, op. 90 "Italiana". Orquestra Festival de Londres. Dir.: Alexander von Pitamic. (30m). DE LA BARRE: Suite per a flauta travessera i continu n. 2 en Sol M (primer llibre). Stephen Preston, flauta. Jordi Savall, viola de gamba. Blandine Verlet, clavicèmbal. Hopkinson Smith, tiorba. (19m). JOACHIM: Concert per a violí i orquestra n. 3. Takako Nishizaki. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Stuttgart. Dir.: Meir Minsky. (35m). BOCCHERINI: Quartet de corda op. 58 n. 4, G 245. The Revolutionary Drawing Room. (17m). ROMAN: Suite en Re M, Petita Música de Drottningholm. Orquestra de Cambra del Museu Nacional, Estocolm. Dir.: Claude Génetay. (21m). SCHUBERT: Salm 23, op. posth. 132 D.706. Karin Pohl, Brigitte Domhardt, soprano. Claudia Graswurn i Astrid Pilzecker, contralts. Bernd Casper, piano. (5m).

19.00 **PENTAGRAMA**

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.13 **"A LA MANERA DE...."**

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 **AGENDA MUSICAL**

22.05 **ELS NOSTRES CONCERTS**

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 20 d'agost de 1993 al Palau Episcopal de Solsona. XII CICLE DE CONCERTS D'ESTIU. Obres de RAMEAU, CAMP, MOSCA, F.COUPERIN, D.SCARLATTI i A.SOLER. Ludovica Mosca i Manuel Camp, piano. (79m).

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **MÚSICA DEL SEGLE XX**

PETTERSSON: Simfonia n. 2. Orquestra Simfònica Escocesa de la BBC. Dir.: Alun Francis. (46m). PANUFNIK: Concert per a fagot. Robert Thompson. London Musici. Dir.: Mark Stephenson. (20m). MALIPIERO: Quartet de corda n. 6 "L'arca di Noè". Quartet de corda Orpheus. (18m).

02.00 **REPERTORI DE NIT**

DIVENDRES, 3 DE GENER DE 1997

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Joan Vives. Inclou butlletins informatius i agendes musicals.

09.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

09.08 **TEMPS DE LES MUSES**

Una hora de música barroca presentada per Joan Vives.

10.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES**

10.08 **CAPSA DE MÚSICA**

BRAHMS: Serenata n. 1, Op. 11. Orquestra de l'Úlster. Dir.: Vernon Handley. (47m). MOZART: Simfonia concertant KV 297b. Aurèle Nicolet, flauta. Heinz Holliger, oboè. Hermann Baumann, trompa. Klaus Thunemann, fagot. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir: Neville Marriner. (28m). WEBER: Sonata per a piano, op. 39. Dominique Merlet. (24m). DEBUSSY: El martiri de Sant Sebastià. Fragments simfònics. Orquestra Filharmònica de Rotterdam. Dir.: James Conlon. (24m). BLOW: Oda al casament. Alfred Deller i Mark Deller, contra-tenors. Philipp Todd, tenor. Maurice Bevan, barítion. Orquestra de Cambra del Festival de Stour. Dir.: Alfred Deller. (14m). HAYDN: Trio per a viola barítion, viola i violoncel Hob. XI:101. John Hsu. David Miller. Fortunato Arico. (9m). WESLEY: Simfonia n. 5. Orquestra de Cambra Milton Keynes. Dir.: Hilary Davan Wetton. (15m).

13.00 **GRANS INTEGRALS**

LA MÚSICA ORQUESTRAL DE BACH

Concert de Brandenburg n. 3, BWV 1048. The English Concert. Dir: Trevor Pinnock. (11m). Concert de Brandenburg n. 4, BWV 1049. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (16m). Concert de Brandenburg n. 5, BWV 1050. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (21m).

14.00 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

14.13 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

20.30 **BUTLLETÍ DE NOTÍCIES I AGENDA MUSICAL**

20.40 **CONCERT EN DIRECTE**

Transmissió des del Palau de la Música Catalana de Barcelona. Obres d'OFFENBACH, KALMAN, LEHAR I J.STRAUSS. Veronika Kincses, soprano. Jozsef Csak, tenor. Orquestra Simfònica Johann Strauss de Budapest. Dir.: István Bogár.

23.00 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DISSABTE, 4 DE GENER DE 1997

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSICA PER A COBLA**

PRENAFETA: La vall de Maldanell, suite per a dues cobles, percussió i narrador. Montserrat Cristau, narradora. Cobles La Principal de La Bisbal i Selvatana. Bernat Sellents, percussió. Dir.: Josep Prenafeta. (24m). BALL DE GITANES: Vals-jota, La Quadrilla. Cobla Principal de la Bisbal. Dir.: Francesc Cassú. (7m). GARRETA: "Carmeta", "Primavera", sardanes. Cobla Barcelona. (7m). GLOSSES POPULARS CATALANES: Caterina d'Alió, En Pere Gallerí. Ramón Pla, tenora. Cobla Barcelona. (7m). DELPECH: Gavina, sardana. La Principal de la Bisbal. (3m).

10.00 **PENTAGRAMA**

Repetició del programa emès el dijous.

11.00 **EL DIA DE L'OIENT**

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

20.00 **L'ÀUDIOVISUAL**

Un programa d'Àlex Gorina.

22.00 **GRANS OBRES**

APOLLONI: L'Ebreo, melodrama tràgic en un pròleg i tres actes. Simone Alaimo. Fernanda Costa. Dino di Domenico. Armando Caforio. Paola Bidinelli. Francesco Piccoli. Cor "Francesco Cilea" de Reggio Calàbria. Orquestra Simfònica de San Remo. Dir.: Massimo de Bernart. (108m).

00.00 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

DIUMENGE, 5 DE GENER DE 1997

07.00 **L'OBERTURA**

Música per començar el dia. Recull d'obres breus presentades per Pilar Subirà.

09.00 **MÚSIQUES MÍSTIQUES**

BACH: "Liebster Jesu, mein Verlangen" (Jesús estimat, el meu anhel), cantata BWV 32. Walter Gambert. Rene Jacobs. Marius van Altena. Max van Egmond. Cor de nens de Hanover. Leonhardt Consort. Dir: Gustav Leonhardt. (23m). WAGENAAR: La nit de reis, obertura op. 36. Orquestra Royal Concertgebouw. Dir.: Riccardo Chailly. (10m). MENICHETTI: L'Epifania del Signore, oratori en dues parts per a solistes, cor i orquestra. Kate Gamberucci. Antonello Palombi. Antonio della Santa. Francesco Facini. Francesco Esposito. Accademia Musicale Toscana. Polifonica Lucchese. Dir.: Herbert Handt. (51m). GURDJIEFF - DE HARTMANN: La lluita dels Mags. Alain Kremski, piano. (13m).

11.00 **TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT**

12.30 **DIVERTIMENT**

Un migdia musical on es combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 **"A LA MANERA DE...."**

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 **TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA**

HEISE: Drot og Marsk (El rei i el mariscal), drama tràgic cantat. Poul Elming. Bent Norup. Eva Johannson. Kurt Westi. Christian Christiansen. Aage Haugland. Ole Hedegaard. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio Nacional Danesa. Dir.: Michael Schonwandt. (157m).

20.00 **SELECCIÓ DE JAZZ**

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 **CONCERT IMAGINARI**

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 **NOCTURN**

Música per acabar el dia. Presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 **REPERTORI DE NIT**

Freqüències de Catalunya Música per comarques (FM). Baix Ebre, Montsià i Ribera d'Ebre: 102.5. Terra Alta: 97.3. Priorat: 92.2. Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà i Tarragonès: 105.4. Baix Penedès: 105.9. Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell: 91.9. Garraf: 91.9. Alt Penedès, Anoia, Bages i Berguedà: 102.4. Baix Llobregat, Barcelonès, Vallès Occidental i Vallès Oriental: 101.5. Maresme: 96.4/101.5. Osona: 100.5. Solsonès: 89,7. Gironès i Pla de l'Estany: 96,7. La Selva: 96.7/88.7. Baix Empordà: 87.8/96.7. Alt Empordà i Rosselló: 90.8/87.6/93.7/96.7. Garrotxa: 97.1. Ripollès: 100.5/105.8. Cerdanya: 88.4. Alt Urgell: 88.6. Pallars Jussà i Pallars Sobirà: 88.6. Val d'Aran: 92.8/101.2.

BARCELONA (BARCELONÈS)

1 DESEMBRE	**11 h.**	Palau	OBC. Peter Frankl, piano. Didier Henry, narrador. Dir.: Lawrence Foster. Dutilleux, Mozart, Bonet, Txaikovski.
2 DESEMBRE	**21 h.**	Centre Cultura Contemporània	Suzana Stefanovic, violoncel. Franco, Borràs, Nin Culmell, Hofman, Taverna-Bech, Hindemith. (VIII Mostra Catalana de Música Contemporània).
3 DESEMBRE	**20,30 h.**	Església de Pompeia	Robert de la Riba, orgue. Telemann, Viola, Franck, Mozart, de la Riba, Bach.
	21 h.	Palau	Cor Jove de l'Orfeó Català. Dir.: Conxita Garcia. Joaquín Achúcarro, piano. Stefano Palatchi, baix. Narciso Yepes, guitarra. Concert benèfic a favor de la unitat de malalts terminals de sida de l'Hospital Sant Joan de Déu.
5 DESEMBRE	**21 h.**	Casal del Metge	Jordi Savall, viola de gamba. (Europa en concert).
10 DESEMBRE	**19,30 h.**	Sala Cultural Caja de Madrid	Helena Bayo, piano. Granados, Turina, Lecuona, Montsalvatge, Castillo.
	21 h.	Palau	Orquestra Simfonia Varsòvia. Dezso Ranki, piano. Dir.: Lord Yehudi Menuhin. Beethoven. Concert commemoratiu del 80è aniversari de Lord Menuhin. (Ibercamera).
11 DESEMBRE	**19,30 h.**	Conservatori	Alumnes del Conservatori, piano. *Àlbum de Colien.*
	20 h.	Catedral	Lydie Rifa, orgue. Josep Gispert, tenora. Cabanilles, Baguer, Havrat. (L'Orgue a la catedral de Barcelona. Euroconcert).
12 DESEMBRE	**21 h.**	Palau	Thomas Hampson, barítion. Graig Rutenberg, piano. (Lied al Palau).
14 DESEMBRE	**19 h.**	Palau	OBC. Orfeó Català. Dir.: Lawrence Foster. *El Pessebre*, de Pau Casals.
15 DESEMBRE	**11 h.**	Palau	OBC. Orfeó Català. (Segona audició).
	19 h.	Palau	Orquestra Simfònica del Vallès. Dir.: Salvador Brotons. Festival de Valsos.
16 DESEMBRE	**21 h.**	Palau	London Baroque. Lorna Anderson i Julia Gooding, sopranos. Michael Chance, contratenor. Dir.: Charles Medlam. Händel. (Euroconcert).
17 DESEMBRE	**19 h.**	Hospital St. Pau	Trio Unda Maris. Música Barroca.
	20,30 h.	Església de Pompeia	Orquestra del Santuari. Robert de la Riba, orgue. Dir.: Josep Guinart. Bach, Händel, de la Riba. (Concert de Nadal).
19 DESEMBRE	**20 h.**	Casal del Metge	Flander's Recorder Quartet. (Europa en concert).
	20 h.	Saló de Cent	Gil Sharon, violí i viola. Idith Zvi, piano. Schubert, Paganini, Porumbescu, Bartók. (Solistes de l'OBC al Saló de Cent).
	21 h.	Palau	Orquestra i cor The Sixteen. Dir.: H. Christophers. *El Messies*, de Händel. (Fundació "la Caixa".)
20 DESEMBRE	**21 h.**	Palau	OBC. Silvia Marcovici, violí. Dir.: Eliahu Inbal. Lalo, Berlioz.
21 DESEMBRE	**19 h.**	Palau	OBC. (Segona audició).
	21 h.	St. Felip Neri	Agrupació Cor Madrigal. Dir.: Mireia Barrera.
22 DESEMBRE	**11 h.**	Palau	OBC. (Tercera audició).
	18 h.	Palau	Coral Sant Jordi i OBC. Concert de Nadal i homenatge a Oriol Martorell.
	18,30 h.	Ateneu Barcelonès	Cecília Reguero, flauta. Inès Reguero, piano. (Associació Massià-Carbonell).
26 DESEMBRE	**19 h.**	Palau	Orfeó Català. Cors Infantils i Cor Jove de l'Orfeó Català. Dir.: Jordi Casas. Tradicional Concert de Sant Esteve.
27 DESEMBRE	**22 h.**	Palau	Luis Eduardo Aute.
	22 h.	L'Espai	Roseland Musical. *Blau marí.*
28 DESEMBRE	**22 h.**	Palau	Luis Eduardo Aute.
29 DESEMBRE	**22 h.**	Palau	Luis Eduardo Aute.
30 DESEMBRE	**22 h.**	Palau	Luis Eduardo Aute.

qüents molts detalls literaris i musicals),[2] el que és més evident és que la gent, cada comunitat, se les va fer seves, tant les que ell mateix havia creat com les que havia après, assumit i assimilat –que és la manera més perfecta de recrear–; la rara perfecció que tots avui hi reconeixem, la dignitat formal i argumental, l'especial delicadesa i claredat, l'escaiença de l'emotivitat i la franquesa que traspuen, la proporció entre grandesa i senzillesa, no són obra d'artifici, sinó de vida intensa, llarga i autèntica, de decantació secular.[3]

Només que ens documentem una mica, observarem que el nostre cançoner, pel que respecta a folklore nadalenc, és pletòric i singular com molt pocs en quantitat, qualitat i varietat. Aquest detall, ja de per si mateix símptoma de vitalitat, sensibilitat, cohesió i personalitat, hauria de fer-nos adonar que tota aquesta riquesa i diversitat és conseqüència directa –no es pot explicar d'altra manera– de la profunda, sentida i franca relació entre el nostre poble i les festes de Nadal enteses en el seu sentit més total. Malgrat tot, avui dia se'n coneixen poques i se n'usen encara menys, de nadales.[4]

Les festes de Nadal constituïen –i encara són; només que cada vegada d'una manera més desdibuixada des de la perspectiva social– un cicle festiu complet de considerable importància i significació dogmàtica i comunitària, amb tres parts ben definides: primera, l'Advent (període de preparació: esperança dins la nit dels temps – fe en les profecies); segona, la Nit de Nadal (punt culminant del cicle: neix el Salvador esperat – trenca l'alba: fe en la Redempció que ja llostreja); tercera, l'Epifania (l'univers reconeix la grandesa de Jesús – confiança en la divinitat del Messies, garantia de la universalitat, certesa i omnipotència de la redempció). Aquest cicle, el poble el coneixia, el vivia i el celebrava complet. La seva celebració fou la que va produir no sols tota la brotada de cançons nadalenques, sinó també la seva primera diversificació. D'acord amb aquest cicle, doncs, les podem catalogar en: cançons nadalenques d'ambient profètic (pròpies de la preparació del Nadal); cançons de Nadal pròpiament, que celebren l'acompliment d'aquesta esperança i, finalment, les que fan referència al significat i transcendència de l'adoració dels Reis d'Orient.

De les primeres cançons –les, diguem-ne, profètiques–, se'n conserven, en forma de documents escrits, diversos exemplars. Des del punt de vista argumental, solen estar molt en la línia de l'inici de l'evangeli segons sant Mateu; des del punt de vista musical –i parlant molt en general–, el seu discurs melòdic és el més acostat a les estructures modals del cant pla (doncs, de totes, les que tenen un aire més arcaic). Avui es pot dir que la seva presència és només testimonial.

***L'adoració dels pastors*, de Van der Goes**

El segon grup –les cançons de Nadal–, el més característic, és nombrós i variat. En totes hi sol haver detalls significatius, fonamentals, de reverència i d'acatament. Parlant més en general, són o bé d'ambient festiu, de gatzara col·lectiva, o bé tenen un tirat íntim, familiar. Moltes –les podem considerar "tipus"– es complauen a jugar, amb senzillesa i al·legòricament, amb el binomi hivern / fredor / tenebra – pecat *versus* primavera / calor / claror – redempció, i amb la utopia consegüent que podríem il·lustrar amb la frase: allò que esperem i que és tan, tan gran (la Redempció / la Primavera) és, ja, present, tot i que sembli mentida, en això tan, tan petit i indefens (l'infant Jesús / la poca, mínima activitat solar del solstici d'hivern). Gran part de les cançons d'aquest grup descriuen o es viuen en medis i amb protagonistes pagesos –agricultors, pastors–, com si fos la cosa més comuna, òbvia i natural:[5] la societat que les va crear i les generacions que les van rebre i les van fer reviure era una societat rural, amb tota la propietat d'aquest adjectiu.[6] Aquest fet n'explica la naturalesa i el caràcter, en justifica no només l'estil sinó també l'ús i la direcció de les metàfores i en fa comprendre la veritat del contingut i el sentit de la seva tradició.

Les cançons del tercer grup, presents en la davallada del cicle festiu, són menys nombroses però molt específiques. També es pot dir que han arribat als nostres dies en mans de la tradició escrita. Com les del primer grup, tenen més aviat un to narratiu i anecdòtic, sense abandonar, però, aquell segell de veneració i d'ingenuïtat que caracteritza totes les cançons de Nadal.

Actualment, moltes cançons del cicle de les festes de Nadal han perdut la seva vigència col·lectiva i ja han quedat dipositades –però a la nostra disposició– en les vitrines de la història, en els engorjats quiets dels arxius. Malgrat tot, un nombre limitat però representatiu d'aquestes petites i precioses, inefables i subtils obres d'art ha sobreviscut –vital i tenaç– en nosaltres. S'endevina, però, que alguna malura les ha tocades –o ens ha tocat. Perquè podem constatar que:

1. Les festes de Nadal, avui dia, estan canviant de signe. L'element religiós –embrió de la celebració comunitària de la festa i de tot l'entorn– cada vegada hi és més subordinat i menys viscut i sentit col·lectivament. Es va diluint i, en certa manera, mistificant. I, sobretot, la societat –no els individus–, que ha estat laïcitzada mediàticament i política, no s'hi vol sentir compromesa, amb la religió; prefereix deixar-se endur per altres interessos.[7] Per aquesta banda, el coneixement i, sobretot, la com-

prensió, el respecte i la supervivència de les nostres cançons de Nadal tenen un futur com a mínim precari i inadequat.

2. La composició, les inclinacions, les motivacions i els capteniments de la societat actual s'han modificat. Sorgeixen, potents, els tarannàs disgregadors. Els estils de vida macrourbans s'han convertit en ideal indiscriminat per a tota la societat; les preocupacions de les ciutats solen dur el segell de la individualitat, i la principal cohesió dels grups que s'hi formen ve determinada pels interessos personals.[8] I aquest és un cultiu nefast per a les produccions de signe comunitari.

3. És lògic –però lamentable– que s'hagi modificat la naturalesa, el sentit i la funció primigènia de les nostres cançons de Nadal encara en ús. Així, poden arribar a esdevenir els típics clixés que apareixen d'esma anualment, i se'n desvia l'origen, el sentit i la propietat. En el fons, avui les nadales són una garlanda ocasional, no solen passar de decorat més o menys estimat, més o menys ben "dissenyat", més o menys escaient. I un decorat sempre és quelcom il·lusori i provisional, fàcilment substituïble,[9] no hàbil per a la tradició.

4. Una inexplicable desvaloració del nostre propi patrimoni cultural permet que ens envaeixi una allau indiscriminada i no selectiva de materials d'altres tradicions i cultures. Les raons amagades d'aquesta invasió –que no són estètiques, ni de riquesa cultural, ni socials–, les sabem tots i ens hi conformem. Si bé és necessari i molt sa que s'estableixin contactes amb altres cultures, no és pas bo ni sa que sigui en forma d'allau –que no demana, ni respectaria, processos d'assimilació, sinó que desarrela i devasta el microsistema original, el nostre, indefens i desemparat.

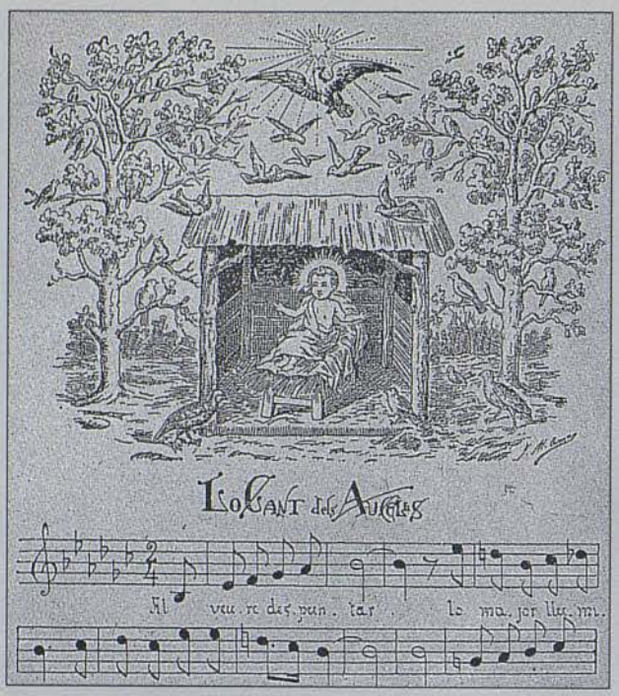
5. Com a societat, ja no tenim actiu el nostre llenguatge musical matern, el propi de la nostra vida interior. No solament el tenim inhibit (suplantat, amb promoció inclosa i assegurada), sinó que ni tan sols sospitem que sigui fonamental per a la nostra personalitat, individual i col·lectiva, i que sigui tan important com el llenguatge dels conceptes, la nostra parla verbal. Les cançons de Nadal són obres musicals que, en el camí de la seva naixença, van trobar viu en les persones aquest llenguatge, dispost, ric i a punt; i així ens han pervingut.[10]

6. La nostra societat s'autoproclama lliure, però és la més cegament sotmesa a les modes, per voluntat pròpia, o per inèrcia. Una comunitat així no acabarà mai de comprendre, ni d'assumir, ni de valorar les coses que poden progressar perquè són estables (concepte que avui confonen amb la immobilitat morbosa) però, en canvi, es basquejarà per servir la frenètica inestabilitat essencial dels corrents que l'arrosseguen. Aquest és un altre factor decisiu a l'hora d'entendre l'actitud i la consciència de responsabilitat actual davant d'aquests béns que la tradició ens ha llegat per tal que els fem perviure.

***El naixement de Crist*, de Flémalle**

Sigui com sigui, però, tenim cançons de Nadal. Són part d'un patrimoni pretèrit, amb trets propis i singulars, que es fa present en nosaltres i que ens ha estat confiat. Els dipositaris hem canviat individualment i col·lectiva, però no tant que no sapiguem llegir i aprendre, en aquestes cançons, i més enllà de la seva entitat sonora i circumstancial, una especial perfecció i una dignitat poc usual, una rara vivacitat i una personalitat distintiva, una gentilesa exquisida, una originalitat preciosa i fecunda..., un esbós càlid d'una manera de ser i d'una manera de fer que ens eren comunes. Són com un bellíssim ram de flors seques, identificables, autèntiques. En elles, hi és tot: el geni, la forma, el color, la intenció, la delicadesa; hi falta la saba i l'essència. Només l'amor, la saviesa i l'enteniment sabran entendre-les, respectar-les en la seva fragilitat, tractar-les i transmetre-les a les futures generacions sense que s'esfullin, íntegres.

NOTES:

1. És freqüent sentir a dir, avui, que la religió ha "contaminat" la puresa original de les celebracions populars dels solstici s –i d'altres relacionades amb activitats de la naturalesa o del cosmos–: d'antuvi, hem d'aclarir que aquest gènere de celebracions, des de l'angle comunitari i popular (no individualitzant ni teoritzant; al poble simplement li resultava assenyat i útil viure amb, en i de la naturalesa), des del moment en què s'han institucionalitzat *sempre* han mantingut algun o altre llaç d'unió amb aquella religió que la societat practicava, sigui quina sigui i es digui com es digui. A més, el poble com a tal (que de per si és savi i crític sense necessitat de tenir esperit científic, i que no sol ser ni agnòstic ni ateu si no l'hi obliguen), mai no havia interpretat el procedir de la naturalesa –tant el rutinari com l'excepcional, tant l'ordinari com l'impressionant, tant l'esperançat com el decebedor– sense la intervenció d'una força, d'un ésser superior a l'home i a l'univers, amb la qual força o ésser la religió ens hi *relliga*, ens hi relaciona; per a la col·lectivitat, la religió fou i encara és un vector comunitari insubstituïble a l'energia del qual o t'hi pots acordar o t'hi pots oposar, però que no pots mai deixar a part. I, encara més, aquestes celebracions existien, eren compartides i entraven a formar part del bagatge de la tradició quan el poble estava prou format, quan la col·lectivitat tenia la coherència que li donava caràcter i personalitat definida; i aquesta coherència la majoria de les vegades fou impulsada també i nodrida, entre i amb altres elements, per la religió que fos, aquella que la societat acceptava de compartir d'una manera particular durant prou temps i amb prou estabilitat social; una religió amb aquestes característiques és un factor poderosíssim de cohesió social i vivencial (i també polític: quants governants amb "ull clínic" no van apel·lar al recurs de la religió i, fins, quants emperadors, faraons, reis... es van autoproclamar –més o menys veladament– déus, o encarnacions de les divinitats o executors de l'altíssim de torn per aconseguir la voluntat, la llibertat i la unió del poble que pretenien de governar!).

2. També s'evidencien, en algunes cançons, els camins d'altres cultures: eminentment les de les zones d'influència i transvasament més veïnes del Principat o dels Països Catalans, i d'altres traces d'alguna melodia centreuropea en relació amb les quals no es pot determinar amb massa precisió quina ha estat la direcció i la profunditat de la possible interacció.

3. Per tant, des de qualsevol punt de vista, no es poden tenir com a peces d'entreteniment ni es pot considerar que hagin nascut i estiguin destinades a servir les contingències d'un espectacle, de l'ordre que sigui, circumstancial i heterogeni. Com tampoc no es poden considerar, estrictament, com a composicions per a un concert on se'ns invita a contemplar-les amb una reelaboració que, si bé té intencions i sovint resultats d'enaltiment estètic, les pot afectar no solament en la seva dimensió formal (textual i musical), sinó també en el seu caràcter i finalitat originals –tot i que de moltes se n'hagi recuperat i ens n'hagi pervingut l'existència i el tast de la seva bellesa precisament en concerts.

4. La gran majoria d'aquestes cançons han abastat el nostre temps en forma de documents escrits, ja estàtics; d'altres no passen de peces que s'han interpretat i escoltat circumstancialment, independents de la vida i de la voluntat que les va fer néixer i les feia arribar a les noves generacions; poques s'arriben a saber de cor –i, encara, moltes vegades reduïdes a tòpics, fora de context, fragmentades i amb confusions que n'acaben de mutilar l'origen, la significació i la intenció.

5. Possiblement, la narració històrica del naixement de Jesús segons l'evangeli de sant Mateu va influir en aquesta ambientació –com en les característiques i en estil del *pessebre*–; però crec que aquesta influència va ser de base, remota i no pas decisiva en l'exercici de la creació, configuració i transmissió d'aquestes cançons.

6. La relació d'aquesta societat amb la terra i amb la naturalesa era d'absoluta interdependència, de vida; era una relació molt sòlida i estable socialment, que es vivia amb molt de detall i era comuna a la gran majoria dels seus membres. Ben diferent dels ambients ciutadans actuals en què aquesta relació amb la terra i amb la naturalesa no té ni la mateixa intensitat ni el mateix signe, sinó que es decanta decididament cap a un ruralisme idealitzant, idíl·lic, no pas autèntic, que no és el més indicat per entendre amb propietat el marc rural de la majoria de les cançons de Nadal.

7. Que tots sabem –i que es fan passar com si fossin exigits i enterament assolits socialment però que, en el fons, encara són ben particulars.

8. Vegeu, a més, la nota 6.

9. Quan els elements tradicionals actius en una comunitat, en un poble, es van convertint només en espectacle, solen perdre participació col·lectiva –perquè només necessiten la presència col·lectiva– i se'n difumina la consciència de responsabilitat comunitària. Aleshores cada individu aprèn a disfrutar-los sol i des de fora: no li cal formar part íntima del col·lectiu per ser-ne testimoni ni per sentir-se coresponsable de la seva transmissió: li és suficient d'establir-hi un llaç de simpatia, temporal, de la durada del mateix espectacle, d'estabilitat efímera i estèril.

10. I, amb sort, es quedaran així immòbils. Inoperant i atordit el llenguatge musical matern del nostre poble, ni serà possible la creació musical autòctona amb l'assentiment col·lectiu que el caracteritza, ni l'evolució del patrimoni cultural musical es podrà efectuar amb normalitat, ni els processos d'assimilació podran funcionar amb personalitat i autonomia, sense subordinacions essencials. A més, la música és un art inscrit en el temps i, com aquest, flueix en dir-se; la seva existència és perenne però la seva presència és fugaç. Quan el suport del llenguatge musical és la persona compromesa en un cos social definit i amb identitat cultural sòlida, estable i viva, se'n pot garantir la perdurabilitat (per la memòria crítica), l'evolució creativa i els compromisos i les funcions adquirits; en canvi, quan el suport esdevé només físic, o hertzià, o digitalitzat –altres que l'engatjat amb la persona i la comunitat–, tot allò queda difuminat, diluït i sovint inútil i desraonat.

Les nadales que el Pare Noël ens du en el seu trineu

per JOSEP MARTÍ I PÉREZ

Durant l'estiu de 1996 el departament de musicologia del CSIC promogué una petita enquesta a la ciutat de Barcelona sobre la vigència social de la cançó nadalenca.[1] Lluny, doncs, de l'època pròpia de les nadales, en un període d'orxates i fugides a la platja, es demanà als enquestats que reflexionessin uns moments sobre els seus gustos i costums pel que es refereix a la cançó que tan pròpiament s'associa amb les neules i torrons, amb el Pare Noël i la bogeria consumista de final de desembre. No cal ésser sociòleg per adonar-se que avui, a les famílies catalanes, el costum de cantar nadales ha retrocedit força. Les enquestes ens proporcionen, però, la màgia de les xifres per fer-ho encara més palès. Segons els resultats de la nostra enquesta, actualment a la ciutat de Barcelona, menys de la meitat de la població manté el costum de cantar nadales. Concretament, un 43,12% afirmava que ho feia, de manera especial després dels àpats nadalencs, bé que una gran majoria ho condicionava al fet que hi hagués infants a la família. Dels qui ja no en cantaven –el 56,87% restant–, gairebé les tres quartes parts deien que en èpoques passades sí que ho havien practicat, però que de forma gradual n'havien anat perdent el costum.

És un fet reconegut per tothom que avui a Catalunya, a causa dels canvis socials inherents a la societat postindustrial, es canta menys que abans. Els ginys de la tècnica han canviat radicalment la relació que fins fa algunes dècades hom tenia amb la música, i molt concretament amb el costum de cantar. Ara es poden comprar cassets per fer adormir les criatures, es treballa amb la ràdio o el fil musical de rerafons i els joves amenitzen les seves reunions amb els aparells de *high fidelity*. Això és també vàlid per al Nadal. Més de la meitat dels nostres enquestats afirmava que a casa seva, per aquelles dates, recorrien algunes vegades (32,53%) o bastant sovint (22,48%) a la música ambiental nadalenca. Que ningú no cregui, però, que ens hem tornat menys musicals; és, senzillament, que la nostra manera d'experimentar la música ha canviat.

Malgrat, però, que avui es canti menys que abans, la nadala té encara una forta vigència en la nostra societat. No hi fa res que la població es presenti cada cop més secularitzada i el Nadal vagi perdent continguts religiosos. Els àpats d'aquestes festes, els Pare Noël i les trobades familiars continuen a l'ordre del dia; i si els carrers i no poques cases s'engalanen per a les festes, la nadala continua essent un dels repertoris estacionals per excel·lència.

De la mateixa manera que l'arbre de Nadal sembla que estigui en competència ferotge amb el pessebre, i el Pare Noël amb els Reis d'Orient, serà fàcil imaginar-se que ens haurem de trobar amb un fenomen similar pel que es refereix al repertori cançonístic de Nadal. Fins a quin punt reflecteixen les nostres nadales els efectes de la globalització actual? De fet, avui associem fàcilment l'avet de Nadal amb la cançó alemanya de *L'arbre de Nadal* (*O Tannenbaum*), i el curiós personatge vestit de vermell i amb una generosa barba blanca amb l'enganxadissa melodia del *Jingle Bells*. El Nadal i tot el que comporta és una tradició a casa nostra, però sempre que es tracti de festes realment vives i activament viscudes per la població, les innovacions tindran sempre la porta oberta. Això és el que succeeix amb el repertori cançonístic nadalenc, en el qual gradualment es van incorporant melodies foranes. Com que el costum de celebrar el Nadal i cantar-hi cançons constitueix un tret cultural difós pel cristianisme i que comprèn diferents àmbits culturals, sempre hi ha hagut intercanvis entre els diferents països. És ben lògic, doncs, que ara, a mesura que el fenomen de la globalització va augmentant en intensitat, la internacionalització del repertori nadalenc es produeixi de manera francament creixent.

Hi ha algunes nadales d'origen germànic, com *Santa Nit*, *Adeste Fideles* o *L'arbre de Nadal* que ja formen part del nostre repertori. De fet, són cançons que s'han convertit en emblemàtiques per al Nadal i que es troben completament internacionalitzades. La cultura musical centreuropea ha estat un poderós punt de referència per a tot Occident i no ens ha d'estranyar que algunes de les seves nadales hagin estat ben aviat assumides i difoses pels nostres músics, de manera que *Santa Nit* és avui la nadala preferida per molts catalans. Actualment, però, "l'emblematicitat" aconseguida per aquestes nadales ha d'ésser compartida amb altres cançons provinents del món anglosaxó. La seva internacionalització és relativament recent; seguint les passes de la música popular anglosaxona, són els moderns mitjans de comunicació els que

més han ajudat a fer-les emblemàtiques. En època nadalenca, quan els grans magatzems tenen cura d'ambientar els àvids compradors amb els seus fils musicals, o les emissores de ràdio s'adapten a les exigències musicals d'aquelles dates, és realment difícil no ensopegar amb un *Jingle Bells* o un *Merry Christmas*. De fet, algunes de les cançons amb les quals els nord-americans celebren el seu Nadal ens les hem fetes ja definitivament ben nostres.

Quan a la nostra enquesta preguntàvem per la competència passiva de nadales, entre les cançons catalanes, espanyoles i d'origen germànic que ens donaven, no hi faltaven pas les anglosaxones. Sovint hom ens féu esment de títols (donats en anglès, català o castellà) com *Jingle Bells*, *White Christmas* i *Merry Christmas*. No hi ha dubte que, en època nadalenca, el repertori d'origen anglosaxó que es pot escoltar principalment en els mitjans de comunicació és superior als tres títols suara esmentats. Hi ha cançons com el *Mary's Boy Child* o *Baby's First Christmas* que no es pot dir que siguin desconegudes. Però allò que realment reflecteix l'assimilació de repertori anglosaxó per part de la població és el fet que passin a formar part de les seves competències actives o passives en matèria cançonística. No podem parlar pas d'una assimilació massiva. L'ambient tradicionalment conservador de Nadal fa que les innovacions, bé que sempre hi siguin presents, no ho tinguin tan fàcil com en altres àmbits, com per exemple el de la música popular moderna, en la qual la innovació constitueix un dels valors essencials i gairebé definitoris per als gustos. En el cas de les nadales, el folklorisme, aquell conjunt d'actituds reverencials vers el llegat cultural preindustrial en constitueix, entre d'altres, un component important. Principalment, per aquesta raó i a diferència de la música pròpia del jovent actual, el repertori nadalenc anglosaxó vertaderament popularitzat al país és relativament reduït, però tot i així ocupa ja un lloc privilegiat en el nostre Nadal.

En una de les preguntes de la nostra enquesta, es demanava que hom esmentés d'una manera totalment espontània títols de nadales que pogués recordar. Els cinc títols més esmentats foren els següents: en primer lloc, i a força distància dels anteriors, apareixia la cançó *Fum, fum, fum*, una nadala esmentada tant per catalanoparlants com per castellanoparlants. Després seguien, amb aquest ordre: *Santa Nit*, *Mira cómo beben los peces en el río*, *Jingle Bells* i *Campana sobre campana*. També es preguntà als entrevistats per la seva nadala preferida. En aquest cas, la llista de les cinc nadales més esmentades no coincideix exactament amb l'anterior. En primer lloc, i també a molta distància de les altres, hom ens donà una altra vegada el *Fum, fum, fum*. Després apareixien *Santa Nit*, *Jingle Bells*, *El Noi de la Mare* i, per últim, *El desembre congelat*.

El *Jingle Bells* és ja una nadala emblemàtica, tant a Nova York com a Tòquio o a Barcelona. Això no vol dir, però, que aquesta cançó, talment com altres, com el *Merry Christmas* o *White Christmas* tinguin per a nosaltres exactament les mateixes connotacions que les tradicionals catalanes o les nadales que modernament ens han vingut de l'àmbit centreuropeu. Només cal que fem un breu repàs de les diverses situacions en les quals es canten o s'escolten nadales: a casa, ja sigui entonant-les davant del pessebre, després dels àpats o bé escoltant discos o cassets portadors d'ambient nadalenc; al carrer tot fent xerinola, a l'església, als concerts de Nadal, en els fils musicals, en les emissores de ràdio... Molt sovint, totes aquelles nadales compartiran uns mateixos espais i moments. La música de fons dels grans magatzems i les emissions radiofòniques les aniran alternant per tal d'oferir un repertori com més variat millor. Però l'ús de les cançons anglosaxones avui tan popularitzades i traduïdes ja a la nostra llengua, troba encara algunes reticències en altres circumstàncies, com a l'església o en el cant davant del pessebre casolà. Tota producció musical té les seves particulars connotacions semàntiques i molt sovint s'atorga a les nadales que ens ha dut en Pare Noël en el seu trineu, especialment per la manera com han estat difoses, una certa negativitat basada en la seva associació amb la tantes vegades criticada –però sempre practicada– dèria consumista nadalenca. Sovint hom les considera trivials i sobretot representants d'unes pautes culturals foranes, imposades per clares raons socioeconòmiques.

El centre del món globalitzat inunda amb les seves propostes les cultures de la perifèria

Tot i així, resulta innegable que el nostre popular *Fum, Fum, Fum* o *Santa Nit* han de compartir llur celebritat amb aquestes nadales d'origen anglosaxó, de caràcter menys solemne, però indubtablement no poc atractives a l'oïda. Al capdavall, un dels efectes de la globalització, pel que respecta a l'àmbit musical, és la considerable ampliació del nombre d'alternatives musicals. El centre d'aquest món globalitzat inunda amb les seves propostes les cultures de la perifèria. No es limita, però, a catapultar les seves pròpies produccions culturals, sinó que també redistribueix per tot el globus allò que li pugui haver arribat de la perifèria. L'exemple més clar d'aquest procés, el tenim en el gran èxit aconseguit pel *Macarena* l'estiu de 1996. Abans de la celebració dels Jocs Olímpics d'Atlanta, la cançó ja feia força temps que d'una manera més aviat discreta sonava als escenaris

espanyols. La seva massiva internacionalització, però, hagué de passar abans pels passadissos del centre neuràlgic d'aquest món globalitzat. En definitiva, això passa també, bé que d'una manera menys sorollosa, amb tantes nadales. Nosaltres n'hem importat algunes. Però també recordo que durant una curta estada que vaig efectuar a Berkeley (Califòrnia) l'any 1989, em va sorprendre sentir tocar al carilló de la seva universitat la nadala catalana *El Noi de la Mare*. També el conegut grup Gipsy Kings ha popularitzat a l'àrea anglosaxona sota el títol de *Los peces en el río* aquella alegroia nadala espanyola.

Actualment, l'anada i vinguda de cançons arreu dels continents constitueix un tràfic ben intens. I si allò de "Per Nadal qui res no estrena res no val" era aplicable en un principi sobretot a la indumentària, res no ens diu que, a l'època de les comunicacions electròniques, no sigui vàlid també per a las nadales.

NOTA:

[1] En aquesta enquesta s'entrevistà 146 persones residents a la ciutat de Barcelona o àrea metropolitana.

La nadala des del punt de vista infantil

per RRMC

On aprenen els infants les nadales? A l'àmbit familiar o a l'escola? Quines finalitats extramusicals tenen les nadales? Quin repertori agrada més als infants? Es canta la cançó de Nadal en una altra època de l'any? Totes aquestes preguntes, i altres matisos, referits al món infantil són exposats tot seguit des de tres espais diferents: el món parroquial, de la mà de mossèn Albert Taulé, el món de la coral infantil, de la mà de Maria Teresa Giménez, i el món de l'escola, de la mà de M. Àngels Gabarró.

La nadala, música per ser cantada

Mossèn Albert Taulé Viñas és el rector de la parròquia de Sant Andreu, a Barcelona, i és també compositor. Té una quantitat important d'obra editada, la qual se centra en el cant d'assemblea, és a dir, música popular per al culte religiós. També té una part de la seva obra dedicada al cant coral, de la qual destaquen 24 cançons curtes per a infants, escrites i pensades adequadament per a la tessitura infantil. De la seva producció general podem destacar la *Missa del papa Joan*, estrenada l'any 1965, en català i per al culte popular, peça que actualment és força cantada a les esglésies catalanes. Destaquem també el *Cantoral de missa dominical*, una antologia de cant popular religiós en què va participar amb d'altres autors; diverses sardanes i cançó catalana (alguna peça editada a Edigsa amb la veu dels «jutges» Salvador Escamilla, Maria Cinta, Guillermina Motta i Quico Pi de la Serra, entre d'altres).

La cançó de Nadal, o nadales, és un capítol més

de la catequesi que reben els joves a les parròquies. Normalment les edats per accedir a la catequesi acostumen a ser força concretes: a partir dels 8 anys, coincidint amb els preparatius de la Primera Comunió, i entre els 13 i 14 anys, coincidint amb l'etapa de la confirmació. També els grups d'esplai permeten una presència més continuada en el moviment parroquial.

Centrant-nos en el tema que ens ocupa, mossèn Taulé ens explica d'entrada que cal distingir dos tipus de nadala: la nadala popular i tradicional, antiga, amb una certa superficialitat en els textos, i la nadala més seriosa, dedicada al culte litúrgic, ja sigui en llatí o en la llengua autòctona, amb continguts teològics. Ell mateix es pregunta si els nens canten o no canten. I respon que *he notat que cada vegada els costa més de cantar. Estan molt acostumats a escoltar. Molta música és feta per ser escoltada... La música als esplais i a la catequesi és per ser cantada*. Mossèn Taulé afegeix que malgrat no estar acostumats a cantar, els nens capten de seguida i amb facilitat les melodies.

De cara al Nadal, i parlant per la seva pròpia experiència a la parròquia de Sant Andreu, els nens canten una colla de nadales tradicionals al voltant del pessebre, tant en català com en castellà, i cançons del mateix mossèn Taulé. Aquest reper-

tori també forma part de les misses especials per als infants (els dissabtes a la tarda) i de la Missa del Gall.

Pel que fa a la coneixença de nadales per part dels nens, mossèn Taulé manifesta que *per desgràcia, per a la immensa majoria, el primer contacte amb aquest repertori es produeix a la catequesi.*

–Existeix, a priori, una identificació dels continguts religiosos de les nadales amb el Nadal?

–Sí, perquè estan en relació amb la catequesi... i perquè el Nadal és fàcil d'identificar. Aquest és present al carrer, als comerços... tothom coneix Maria, Josep i el Nen Jesús...

D'altra banda, les nadales suposen un vehicle excel·lent d'iniciació a la fe. *És cert*, diu mossèn Taule, *tot i que el Nadal és una reconstrucció tardana del nucli històric dels fets als Evangelis. Hi ha molta teologia en els escrits. Però als nens els agraden les històries, les faules... i en saben extreure el nucli.* Malgrat tot, la coneixença o no de nadales no és una conseqüència directa de la coneixença o no del fet històric del Nadal. *Nosaltres* (l'Església) *hem de vetllar perquè el tema no es banalitzi*, diu el nostre interlocutor, *perquè no es quedi a nivell folklòric o perquè només derivi cap a la comercialització. Les nadales poden donar una visió profunda del Nadal, amb lletres profundes, amb missatge.* I afegeix que *allò que diu la nadala queda en la memòria dels nens. Els continguts que ara reben els entendran en el futur.*

Respecte al futur, les seves expectatives tenen una base de present absolutament patent. Mossèn Taulé ho té molt clar. *Estem en un moment de civilització força optimista perquè tenim mitjans per conservar la tradició. I pel que fa a la música, una tecnologia adequada. Serà més fàcil retenir la producció del passat, molts arxius antics es conserven gràcies a les tecnologies musicals. I per això el fet del Nadal no s'acabarà sinó que s'intensificarà.*

La nadala, només per Nadal

Maria Teresa Giménez és directora de la coral infantil L'Espurna (de 5 a 14 anys) des de fa 30 anys. La seva experiència és extensíssima i, per tant, autoritzada. Ella ens parla del cas concret de L'Espurna, i obrim la conversa preguntant-li, a tall d'introducció, quines són les diferències entre el repertori autòcton i el d'altres països. I respon que, bàsicament, pel que fa a la música no hi ha gaire diferència, *hi poden haver harmonitzacions diferents, algun gir melòdic que fins i tot pot recordar monodies del cant gregorià...* apunta, *però el que marca la diferència és la qüestió religiosa.*

Així, ens explica, als països d'influència catòlica els temes de les nadales populars se centren en les

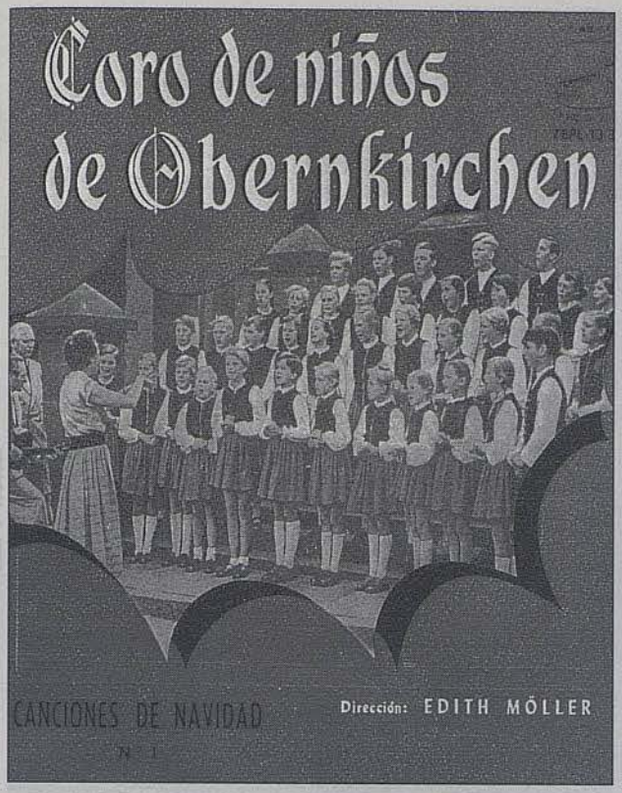

figures dels pastorets, sant Josep, etc., mentre que als països de línia protestant els temes dominants són la figura del Nen Jesús i la meteorologia autòctona. *Nosaltres, a L'Espurna, tenim preferència pel repertori català. El repertori estranger que tenim l'hem adaptat al català, tant musicalment com textualment. Malgrat tot, les nadales castellanes sempre són en la seva llengua, igual que les basques i gallegues, sabent el que diem.*

Maria Teresa Giménez manifesta que és bo que els nens vegin quines són les diferències o similituds entre els diferents repertoris. I centrant-nos en el repertori nadalenc, aquest només s'interpreta per Nadal. *La nadala, fora del temps de Nadal, formalment fins a la Candelera, no forma part habitual del nostre repertori.* Malgrat tot, li preguntem per la possibilitat d'incloure alguna nadala per les seves característiques adequades per a la pràctica vocal en el repertori fora de l'època. *Per a la pràctica vocal, el treball harmònic, etc. hi ha repertori suficient*, respon. Per tant, no cal incloure nadales fora d'època. *La cançó de Nadal només parla de situacions personals i meteorològiques d'una època concreta. Així, difícilment pots fer encaixar-la en altres períodes, ni des del punt de vista dels nens ni del públic. A mi m'estranyaria sentir nadales fora d'època*, afegeix.

–És diferent l'acceptació del públic segons que es tracti de repertori autòcton o estranger?

–No. De fet pot haver-hi una actitud diferent si es tracta de cançons molt conegudes perquè la versió que escolta pugui ser diferent de la que es coneix normalment. Però, tot i així, sempre inten-

tem introduir cançons noves de Nadal.

–Aquesta acceptació seria la mateixa si es cantessin les nadales en la llengua autòctona, tret de les de l'Estat?

–Possiblement no seria la mateixa, perquè s'ha de saber què es diu, què es canta. Saber què diu una cançó en facilita la recepció.

Cantant, el nen fa música

M. Àngels Gabarró i Ferrer fa més de 25 anys que es dedica a la docència. Actualment és la coordinadora del projecte de música del Col·legi Públic Puríssima Concepció de Barcelona. Amb ella acarem la cançó de Nadal des del punt de vista de l'escola.

M. Àngels Gabarró afirma que la cançó de Nadal no arriba a ser una matèria del tot desconeguda per als nens, *però el repertori que saben és bastant minso*, afirma. Aquest fet es deu, bàsicament, a dos motius: *L'un, perquè només es canten cançons de Nadal en l'època adient, i l'altre, per les dificultats de text i de fraseig que, majoritàriament, tenen les melodies nadalenques. Aquestes dues causes en fan difícil l'aprenentatge i la memorització d'un any per l'altre.* D'altra banda, M. Àngels Gabarró també afirma que hi ha diferència de coneixença entre estrats socials familiars diferents i diu que també en aquest cas les diferències sempre donen divergències. *Els pares amb un esperit inquiet, que cultiven la lectura i la música, posen a l'abast dels seus fills, entre altres aspectes formatius, enregistraments de cançons de Nadal i fins i tot algun oratori important. Els pares amb un nivell alt de sensibilització musical porten els seus fills a les corals infantils i/o a una escola de música i també a algun concert. Aquests nens, naturalment, coneixen (no vol dir saber) més cançons que la resta de companys. De totes maneres, en la societat bilingüe que ens toca de viure, les diferències també es fan paleses en la procedència de les nadales; dit ben clar; coneixen cançons nadalenques catalanes o castellanes, segons quin sigui l'origen familiar.*

Pel que fa a la cançó de Nadal com un mitjà per interessar els nens per la música, la nostra interlocutora diu que, si aquestes o qualsevol altre tipus de cançó, són adients a l'edat dels nens, sí que resulten el millor mitjà per interessar-los per la música. Així, ens explica: *Cantant el nen fa música, es fa seva la cançó i, fent-se seva la cançó, es fa seva la música. Les nostres cançons de Nadal són difícils de cantar per als més petits, tal com s'ha exposat abans, però són màgiques a l'hora d'escoltar-les. Aquestes cançons interessen els nens solament en l'època nadalenca, i és llavors que el mestre ha de posar-les a l'abast dels alumnes, pensant sempre l'edat que tenen, aprofitant al màxim totes les possibilitats musicals i també la riquesa de vocabulari i, a vegades, divertits embarbussaments.*

Pel que fa a les preferències estètiques o geogràfiques del repertori nadalenc, quines cançons són les més agraïdes? De fet, segons M. Àngels Gabarró, per als nens entre 3 i 12 anys, el lloc de procedència de la cançó no té importància, *ells són espontanis, saben si la cançó els agrada o no, sigui d'on sigui*, diu. *El que sí volen saber és aquella cançó de Nadal que s'ha convertit en popular, per exemple* Santa nit, El trineu, *totes dues de procedència diferent, i no són nostres. Les més agraïdes sempre són les més divertides (que no sempre són les més fàcils d'aprendre), per exemple* La Gallineta *i* El rabadà jovenet *i aquelles el text de les quals és com un conte i/o tenen una tornada enganxadissa i juganera com* El pobre alegre.

Finalment, derivem vers l'aspecte religiós de la cançó de Nadal preguntant-li si aquesta pot esdevenir una alternativa a una pedagogia mancada de continguts religiosos. M. Àngels Gabarró respon que *no, de cap manera en una escola pública, on la classe de religió, si és que n'hi ha, és optativa. La cançó de Nadal aporta tradició, cultura, valors humans: tendresa, solidaritat... El mestre, a l'escola pública, quan exposa les cançons de Nadal, ha de mantenir-se fora dels cànons religiosos, ja que a les aules, sovint, hi ha nens d'altres creences i també fills de pares no creients. Les nadales són una riquesa musical i cultural per a tots, i en qualsevol cas propugnen bons sentiments.*

ROMÀ ESCALAS guardià del patrimoni instrumental històric

L'avinentesa de commemorar-se enguany el cinquantenari de la creació del Museu de la Música constitueix una excel·lent oportunitat per conversar amb el director, per tal que situï aquest ens en el moment actual i ens exposi les expectatives futures amb una fita molt marcada –el trasllat a la seu del gran espai de l'Auditori–, però tanmateix en una data encara inconcreta.

FOTO: A. BURGUÈS

Taller del Museu de la Música

per JAUME COMELLAS

Romà Escalas és un nom del món musical català caracteritzat per la seva varietat d'interessos, fet que es tradueix en una trajectòria rica en vivències, algunes d'una destacada significació, fins i tot deixant de banda la mateixa de la responsabilitat màxima del Museu de la Música.

Membre d'una família amb uns concrets i significatius antecedents musicals –ens parla d'una germana del seu avi matern–: Matilde Escalas, que havia estat deixebla de Pedrell i destacada compositora de música lleugera. També per part materna, la nissaga dels coneguts artistes plàstics Joan i Josep Llimona, comptava amb afeccionats i fins i tot algun professional de la música.

La seva carrera musical comença en alternança amb la de Químiques i passa pels estudis de flauta dolça i flauta travessera al Conservatori Municipal, d'on el seu interès pels instruments històrics el va portar a assistir a uns cursos d'especialització a Colònia amb Gustav Leonhardt i Hans Martin Linde. En aquells moments, precisa, encara no existia l'avui cabdal referència de la Schola Cantorum Basilensis; ens trobem, per tant, en una fase molt inicial del que després serà el *boom* europeu de la música antiga.

–De fet eren els primers cursos que es feien dedicats a instruments històrics i eren organitzats per la Reinische Musikschüle de Colònia. Era el 1964 i 1965 –precisa Romà Escalas.

Aquest camí el va continuar encara amb uns cursos que promovia l'editora i constructora d'instruments Moeck Verlang amb Kees Oten i compartint les classes amb l'aleshores també alumne, Hans Bruggen. D'aquí passa a cursar estudis de postgrau de flauta dolça, *traverso* i xeremia, i com a instrument secundari obligatori, clavicèmbal, ultra musicologia, etcètera.

Mentrestant havia començat estudis d'organologia amb Josep Maria Lamaña i de notació i transcripció amb mossèn Higini Anglès; estudis completats a Holanda i posteriorment a la Universitat de Columbia als Estats Units.

En aquest context no és estrany que passés a ser membre del grup Ars Musicae, aquesta realitat catalana tan transcendent dins del camp de la música antiga.

–M'hi va fer entrar l'Enric Gispert per intercessió de la Montserrat Figueras. Jo formava part de l'onada de renovació de caire professional que va impulsar l'Enric Gispert. Érem els Pere Ros, Jordi Savall, Pere Casulleras, Montserrat Torrent, Sergi Casademunt, etcètera. La part vocal procedia del Cor Al·leluia, que era el que dirigia el mateix Gispert.

Posteriorment, cap al 1972 o 1973, va succeir Gispert en la direcció d'aquest conjunt.

–Hi vaig estar uns deu anys i finalment vàrem dissoldre la formació, encara que es van conservar els instruments.

–Per què va desaparèixer, realment, Ars Musicae?

–Per les exigències professionals dels seus membres. Era difícil mantenir l'estructura amateur original amb professionals. Cadascú va anar creant

els seus grups –per exemple, Savall amb Hesperion XX– i a la fi es va fer impossible continuar. La proporció de professionals cada cop era més alta i, és clar, costava lligar els interessos i també les capacitats de músics com Savall, Ros i d'altres, amb membres que tocaven en pla amateur.

Romàs Escalas remarca:

–A la meva època Ars Musicae va fer una tasca pedagògica que crec que va ser molt interessant. No sols interpretàvem, sinó que investigàvem i fins i tot fèiem classes de solfeig històric. Tocàvem amb partitures originals i cantàvem amb sistema renaixentista. El vocabulari mental i el verbal havien de correspondre's amb el de l'època. Quan esmentàvem conceptes com temps, *no significava* tempo, *sinó subdivisió perfecta o imperfecta de la* brevis, *tal com ho havia estudiat un músic de l'època. No dèiem calderó, sinó punt de congruència. O sigui, lloc de trobada de les veus.*

–No era entrar en un tipus de purisme molt sofisticat?

–No, no es tractava de purisme, sinó de situar-nos en el context diferent i en la recerca d'uns recursos expressius nous. Pretenïem obrir nous camins a la comprensió global de la música.

–Què se'n va fer, del patrimoni d'instruments d'Ars Musicae?

–Curiosament, els estatuts del grup preveien que en el cas de dissolució els instruments passarien al Museu de la Música. I de fet hi són des d'abans que jo en fos director. I ara els donem una utilitat en forma d'un programa conjunt que enllaça Conservatori i Universitat pel que fa a interpretació. Quant a recerca tenim un conveni signat amb la Universitat Autònoma de Barcelona mitjançant el qual els cursos d'organologia que impartim es vinculen als de doctorat.

Tenint en compte que Romàs Escalas és professor de música de cambra per a instruments històrics al Conservatori Municipal de Barcelona, li preguntem si no creu que la música antiga encara és massa poc present en els plans d'estudi institucionals?

FOTO: A. BURGUÉS

–Amb la LOGSE és previst que aconseguim que en el grau superior s'incloguin tots els instruments de música històrica i també la Música Antiga com a disciplina.

Deixem aquest parèntesi dedicat a la dimensió pedagògica, afavorit per la destinació final del significatiu patrimoni instrumental que va generar Ars Musicae, per fer-ho, com un gest elemental de justícia, de dues figures senyeres ja desaparegudes vinculades al grup: Josep Maria Lamaña i Enric Gispert. Oimés quan aquestes figures resten, més del que caldria, en un oblit molt injust.

–Josep Maria Lamaña –assenyala Romàs Escalas– *el vaig viure més com a mestre d'organologia que com a director musical d'Ars Musicae. Ell va ésser-ne el fundador junt amb el doctor Alcover, el doctor Rocha i la Mercè Capdevila. Quan vaig entrar al grup ell tenia el paper de representant operatiu del Patronat en el grup. No sé fins a quin punt orientava l'Enric Gispert. No s'entén l'Ars Musicae d'aquells anys sense la seva col·laboració, especialment al principi de l'època d'en Gispert. Durant una certa època ell venia als assaigs. Després no.*

Sobre l'Enric Gispert, diu:

–L'Enric Gispert va veure clar que enmig dels professionals, grup que ell mateix va ajudar a crear, ell no hi cabia i que calia que cadascú fes el seu camí. Lamaña va tenir la visió teòrica i Gispert la professional, a part que la seva capacitat musical era tan important com per poder influir en tota una generació. Tenia un gust musical especial i el sabia transmetre. Cosa difícil, perquè conèixer la tècnica, en saben molts, però no el gust, i a més cal saber-ho transmetre.

Romà Escalas ens atén en un despatx d'una austeritat en tots els sentits, de dimensions, disseny i de contingut mobiliari, gairebé espartana. Fins a quin

Un racó del Museu de la Música dedicat a Enric Granados

FOTOS: A. BURGUÉS

Romà Escalas mostra un dels valuosos orgues del Museu

punt aquest caràcter d'ofec espacial i de limitacions genèriques és representatiu d'una imatge global, és quelcom que tindrem oportunitat de constatar a partir d'aquest moment. El Museu ha celebrat el seu cinquantenari amb una sèrie d'actes, dels quals destaca un molt especialment: l'exposició "Els nostres *luthiers*. Escultors del so", que va tenir lloc a la Capella de Santa Àgata, coincidint amb la Trobada de l'Entente International de Mestres Luthiers que va tenir lloc el mes de maig a Barcelona. La història d'aquest museu és relativament coneguda. Ens interessa, per tant, parlar del moment actual, no del passat, i sobretot de les expectatives ja anunciades al principi.

Romà Escalas creu que la primera funció d'un museu és la conservació dels fons. Després la recerca i la difusió.

–Les tres van molt lligades. La funció principal és estar al servei de la música. Per a mi, un museu com aquest és, sobretot, un lloc on podem trobar la nostra pròpia història de la música i totes les històries paral·leles de la música que s'han donat. Quan vaig fer-me càrrec del museu, creia que la cosa més important era, per exemple, demostrar que totes les cultures havien arribat a trobar un procediment semblant o igual per fer sonar la flauta. Ara tinc una idea del tot diferent. Crec que el més important és reflectir no una capacitat de síntesi, sinó la diversitat. Veure com una col·lecció d'instruments ens manifesta la diversitat, no la unitat. Penso que és més interessant mostrar la diversitat de cultures musicals que no l'assimilació d'aquestes cultures a uns factors comuns.

Un cop mostrat aquest ideari bàsic, aterrem a la realitat immediata i tangible, a la problemàtica crònica que arrossega aquesta institució i que apareix de forma immediata.

–Tenim tres magatzems fora de la Casa Quadras i, com pots veure, els instruments que exposem atapeeixen les sales. I a més ens falten espais completament essencials, com una sala d'audicions i la sala de conferències. No és que els que tinguem siguin inadequats. És que no en tenim. I no parlo del taller de restauració, que és del tot insuficient. I hem de tenir en compte que es tracta de l'únic museu de música de l'Estat espanyol. I que a curt termini és difícil que n'hi hagi cap més. No hi ha instruments arreu. Tots estan situats. I difícilment tots els que pertanyen a l'Església passaran a un museu d'aquestes característi-

FOTOS: A. BURGUÉS

ques. Crec que és un museu que hauria de tenir un tractament especial. Mira, en Ricard i Matas deia: "La música sempre va al darrer lloc a les processons". Fins que no aconsegueixi anar davant o almenys al mig, hi haurà problemes com aquest. Quan es parla de Maastricht i de posar-nos al nivell dels països europeus més importants, que s'observi també com tractem la música aquests països més avançats.

–Podries parlar de quin tipus d'instruments atorguen una personalitat més definida a aquest museu?

–Des del punt de vista espectacular, els orgues, que és una col·lecció única. No hi ha museus que tinguin set orgues. La col·lecció de clavicèmbals dels segles XVI al XVIII també és important. I la de guitarres és considerada una de les més importants del món. Hi ha des de les donacions del llegat Llobet al de Pujol.

–Quin percentatge del fons és exposat?

–Un cinquanta per cent. Hi ha moltes peces emmagatzemades que valdria la pena que fossin exhibides. Per exemple, tota la Col·lecció Arellano i tots els instruments mecànics. Sempre hi haurà un fons de reserva. Sempre hi haurà instruments que no es podran exposar, ja sigui perquè són incomplets o bé perquè només tenen valor científic.

En aquest sentit destaca el fet que disposar d'una solitària tapa d'un violí ha permès la descoberta d'un de sencer de gran valor. Aquesta tapa corresponia a una peça del *luthier* Marqués de Mataró, que era l'únic que coneixia el secret dels vernissos que s'empraven a Cremona. Resulta que un instrument d'aquest *luthier* formava part de la col·lecció del prestigiós *luthier* barceloní Ramon Pintó. I va ser un dels instruments estrella de la mostra esmentada abans.

Romà Escalas fa la sensació que es troba molt bé en l'exercici de la direcció del Museu de la Música. Ni l'estretor gairebé insultant del seu despatx, ni les insuficiències d'un taller de restauració reduït a les proporcions més insignificants, ni la impossibilitat d'expansió i projecció de tot el museu, ni aquest context de provisionalitat tan evident i tan inacabable sembla que siguin suficients per matisar un clímax intens de sintonia i de comunió entre ell i la que és, sens dubte, la seva obra. Allò que justifica i corona una trajectòria professional que ha trobat en aquesta realització la mesura gairebé ideal dels seus delers vocacionals més autèntics.

Des de la seva intuïble satisfacció íntima –mai explicitada i sí ben protegida pel seu tarannà intimista, discret i elegant, amarat en el si d'una doble i il·lustre nissaga barcelonina– s'obre, però, l'escletxa per on s'albira el rictus de cansament per una lluita de resultats finals encara incerts. La lluita per un futur diferent guanyat ja amb escreix i que ha de traduir-se en aquest nou Museu de la Música, capaç de projectar amb tot el seu potencial l'energia mal comprimida entre els murs tan nobles com espacialment i funcionalment insuficients de la Casa Quadras.

–Quans visitants té cada any el Museu?

–Bé, he de dir que per causa de les característiques d'aquest museu, tenim números clausus. Una gran part dels visitants són concertats a través d'escoles o altres grups. Després hi ha el turista o el passavolant. Dels 30.000 visitants anuals, uns 25.000 són concertats.

Romà Escalas destaca, entre els visitants, els especialistes. I també que si, per una part, no es pot anar més enllà del que es va pel que fa a grups concertats, sí que una promoció específica podria incrementar el nombre de visitants no concertats.

–Quan es va fer aquella campanya del Quadrat d'Or *van venir, només per aquesta causa, 10.000 visitants més.*

–Així, doncs, per què no se'n fa més promoció?

–Treballem amb pressupostos regulats i segons el tipus de museu li'n pertoca un o un altre. En aquest aspecte estem lluitant amb museus que tenen una tradició més important i de molts més anys i no hem arribat a gaudir dels seus nivells pressupostaris. Encara hem d'explicar què és un Museu de la Música en un país on només n'hi ha un.

Aquesta darrera frase té un cert deix d'ambigüitat que no pot passar desapercebut. Què ha significat per al Museu, la commemoració del seu primer mig segle d'existència oficial?

–Ha representat una bona empenta, encara que hauria

pogut representar més. El fet que estiguem supeditats a un projecte de futur, fa que tot es mogui en un nivell de provisionalitat. La promoció del 50 aniversari ha suposat un pressupost especial que ha permès una activitat testimonial que ha servit per superar el parèntesi que tenim pel que fa al futur traslat. De fet, vivim damunt una realitat que preveu que si les coses haguessin anat d'una altra manera, faria quatre anys que estaríem a l'Auditori. Per al 1991 hi havia previst un pressupost de trasllat. Més endavant l'Auditori va deixar de formar part de les urgències olímpiques i després va venir el cop de l'incendi del Liceu. I, és clar, tot això s'acusa. El testimoniatge del cinquantenari del museu li ha donat projecció i tothom continua pensant en ell com una realitat que ha d'anar posant-se a to; expressió musical mai més ben dita.

Romà Escalas, no conclou aquí el discurs. Un discurs que sorgeix ferm, malgrat el to tan contingut sempre d'un parlar educat, no gens nerviós ni molt menys crispat, que tanmateix, no amaga un inevitable regust de preocupació. I potser també de cansament.

*–Sabem que després del Liceu vindrà l'Auditori. Quin any tindrem el nou Museu? No ho sé. Si es volgués, amb un any es podria fer. Els túnels del Garraf es van fer en mig any. El que és cert és que el clima de provisionalitat no ens afavoreix. Vivim en una situació d'*overbooking*. Oferim més del que permeten les possibilitats d'aquest estatge. Tenim tanta capacitat d'expansió que la pressió surt del museu.*

–Has imaginat com ha de ser el nou museu?

–La meva visió va molt lligada a la nova representativitat de la música a la societat, amb les seves relacions amb la docència. El museu és un àmbit de recerca, de coneixement i d'aproximació a la música, que obre les portes a una generació que tindrà la música com un fet fonamental en la seva formació. I que consti que no deixo de banda altres aspectes menys implicats. Un Museu de Música també és un lloc on pots anar a veure un material, si cal sense ni necessitat de llegir els cartells explicatius. Nosaltres volem ser presents a la societat i oferir el que cal oferir. No pretenem inventar la pólvora. Voldria que fos també una cosa estèticament viva, que es creés una atmosfera. Si l'Eugeni d'Ors va dir que als catalans ens perd l'estètica, jo crec, ben a l'inrevés, que això és una gran qualitat.

Passejant per les realment atapeïdes sales de l'esplèndida Casa Quadras, aquest edifici tan reeixit de Puig i Cadafalch, hom s'adona del potencial sonor que encabeixen aquests instruments. De la seva capacitat per crear sons d'una gran transcendència. A tall d'exemple ens mostra un piano "schubertià", amb cinc pedals, capaç d'oferir matisos sonors negats als instruments més moderns. El tema de l'ús concertístic d'aquestes joies ens és inevitable, tot enllaçant amb el contingut del "Tema" del número anterior d'aquesta revista, en el qual el mateix Romà Escalas va tenir ocasió de dir la seva.

–Mira, sóc conscient que el primer objectiu d'aquest museu és la música. I si ho portem a les últimes conseqüències, el so. Ara bé, cal anar amb compte quan parlem del possible ús públic d'instruments com els que tenim al museu. D'entrada hi ha un factor decisiu, que és l'estat de conservació de cada instrument. Els instruments estan fets per ser utilitzats. Però hi ha un moment en què usar-los pot arribar a ser perjudicial. Aquí hi ha instruments que abans de ser restaurats han passat 300 anys sense sonar. I no es pot aconseguir una afinació pròpia de la seva època. Un instrument es pot arribar a utilitzar si cal, però no per a tot. En tot cas, el que és cert és que un museu no pot ser mai un centre de lloguer d'instruments. El nostre objectiu és l'instrument i la recerca, però mai amb finalitats comercials. Però, compte, això passa amb tots els museus, de música i del que sigui.

port *m.* Lloc de la costa disposat per a servir de recés a les naus i per a les operacions de tràfic i armament. *Port natural, artificial. Port comercial, militar. Entrar a port. Ésser a port. El port de Barcelona.* || Per anal. *Port fluvial. El port de Londres.* | Ciutat que té un port, on poden anar les naus a carregar i descarregar mercaderies. *Barcelona és port de mar.* | Fig. Refugi. || Pas entre dues muntanyes. *A l'altra part dels ports.*

Eldar Nebolsin

Temporada Palau 100. Orquestra Simfònica de Gran Canària. Eldar Nebolsin, piano. Adrian Leaper, director. Programa: Concert per a piano núm. 4 *de Beethoven. Palau de la Música Catalana. 9 de desembre de 1996.*

Nascut el 24 de desembre de 1974 a Tashkent (Rússia), el pianista Eldar Nebolsin s'ha convertit en una de les joves promeses del piano actual. Als cinc anys va iniciar l'estudi del piano amb Natalia Wasinkina, i als dotze obtenia el Primer Premi del Concurs Joves Pianistes de Rússia. Aquest fet va obrir-li les portes del panorama concertístic internacional, tot realitzant actuacions a Mèxic, Alemanya, Àustria, Moscou...

Deixeble de Dimitri Bashkirov, amb qui realitza estudis a partir de l'any 1991 a la Escuela Superior de Música Reina Sofia de Madrid, Nebolsin obté la seva consolidació com a solista l'any 1992, quan es proclama vencedor del XI Concurs Internacional de Piano de Santander, en especial per la seva interpretació d'obres mozartianes. A partir d'aquell moment, ciutats com Sevilla, Barcelona, Madrid, Santander, Londres, Berlín, París (on debuta l'any 1994), directors com Celibidache, Comissiona, Frühbeck de Burgos, Edmon Colomer, Entremont i orquestres com la Simfònica de Chicago, de Montreal, de San Louis o Bamberg (amb totes va tocar durant el curs 1994-95) consoliden la internacionalitat d'aquest jove mestre del piano.

Discogràficament, Nebolsin, artista exclusiu del segell Decca, té dues referències obligades. La primera, el recital dedicat a obres de Chopin i Liszt, publicat l'any 1994, i la gravació d'un disc compacte publicat aquest 1996 que recull el *Concert per a piano núm. 1* de Chopin, les *Variacions «Là ci darem la mano»* del *Don Giovanni* de Mozart i l'*Andante Spianato* i *Gran Polonesa Brillant*, ambdues de Chopin, acompanyat per la Deutsches Symphonie-Orchester Berlín, sota direcció de Vladimir Ashkenazy. ● Lluís Trullen

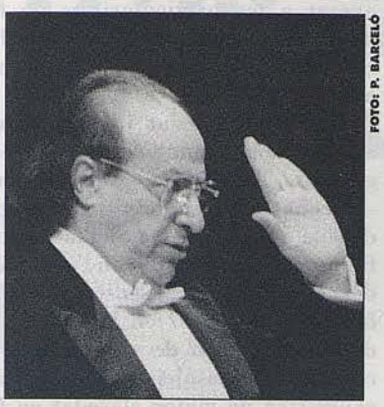
Silvia Marcovici

Temporada OBC. Director: Eliahu Inbal. Violí: Silvia Marcovici. Programa: Simfonia espanyola, *Laló.* Simfonia fantàstica, *Berlioz. Palau de la Música Catalana. Dies, 20, 21, 22 de desembre.*

La violinista romanesa Silvia Marcovici serà l'artista invitada per a la temporada de l'OBC per interpretar la *Simfonia espanyola* de Laló.

Aquesta violinista, formada al Conservatori de Budapest amb Stephan Gheorghiu, va debutar als quinze anys a La Haia. L'any 1969 va ser guardonada amb el segon Premi del Concurs Internacional Marguerite Long-Jacques Thibaud a París, i un any després va obtenir el primer Premi del George Enescu de Bucarest. El 1971 va debutar a Anglaterra al Royal Festival Hall, amb la London Symphony. Un any després Leopold Stokowski va invitar la violinista al concert que commemorava els noranta anys del director, seixanta dels quals estretament vinculat a la London Symphony Orchestra. L'any 1976 Marcovici va emigrar a Israel. Aquesta violinista ha actuat com a solista sota les batutes més destacades de les últimes dècades (Ormandy, Chailly, Previn, Abbado, Muti, Rozhdestvensky, López Cobos...).

A l'inici de la dècada dels vuitanta va instal·lar-se a Alemanya, on imparteix classes a la Musikhochschule de Sarrebrück. De la discografia de Marcovici destaca el *Concert per a violí i orquestra* de Sibelius amb el segell Bis, sota la batuta de Järvi. ● Ll.T.

FOTO: P. BARCELÓ

Eliahu Inbal

Temporada OBC. Director: Eliahu Inbal. Violí: Silvia Marcovici. Programa: Simfonia espanyola, *Laló.* Simfonia fantàstica, *Berlioz. Palau de la Música Catalana. Dies, 20, 21, 22 de desembre.*

Després de ser invitat per l'OBC per dirigir el segon programa de la temporada 1996-97, monogràficament dedicat a la *Simfonia núm. 6* de Gustav Mahler, Eliahu Inbal torna al capdavant de l'orquestra en la que serà la seva segona i última actuació prevista dins aquest curs del cicle de concerts barcelonins.

Nascut a Jerusalem, Eliahu Inbal va iniciar els seus estudis musicals a Israel, posteriorment ampliats a París i Siena, on rep classes de Sergiu Celibidache. Després de ser premiat al Concurs Guido Cantelli (1962), la seva trajectòria resulta imparable. Dirigeix orquestres com la Filharmònica de Berlín, Filharmònica de Viena, Israel, Chicago, Filadèlfia, Concertgebouw... i l'orquestra de la Ràdio de Frankfurt, de la qual va ser titular entre els anys 1974 i 1990. Director Principal del teatre La Fenice entre el 1984 i 1987, Inbal és assíduament invitat al Festival de Glyndebourne, a l'Òpera de Munic, i a les temporades de concerts més destacades del panorama mundial.

El seu debut amb l'OBC va produir-se la temporada 1972-73. La seva amplíssima discografia recull gravacions realitzades amb orquestres de la categoria de la Philarmonia, Simfònica de Viena, London Philharmonic, Òpera de Montecarlo, Ràdio de Frankfurt, amb uns enregistraments memorables d'obres de Mahler, Bruckner i Schumann. ● Ll. T.

Yehudi Menuhin

Temporada Ibercamera. Orquestra Simfònica de Varsòvia. Dezso Ranki, piano. Dir.: Yehudi Menuhin. Programa: Beethoven. Palau de la Música Catalana. Dimarts 10 de desembre.

El violinista i director d'orquestra Yehudi Menuhin celebra els seus vuitanta anys de la millor manera possible: realitzant infinitat de concerts en què deixa clar que el seu talent musical, la seva humanitat venerable i totes les virtuts que poden esmentar-se d'aquest geni de la interpretació artística del nostre segle, augmenten any rera any.

Menuhin té una agenda de concerts pràcticament plena fins al final de la dècada dels noranta, i qui va poder escoltar-lo mostrant tota la seva energia vital el passat mes d'octubre en la catorzena edició del Festival Internacional de Música d'Ordino, ja va gaudir d'un esdeveniment musical de primer ordre.

Yehudi Menuhin torna a Barcelona en un concert organitzat per Ibercamera, que serveix per commemorar els vuitanta anys d'aquesta figura mundial. Repassar la carrera de Menuhin resulta quasi bé impossible. Centenars de gravacions discogràfiques, milers de concerts als més grans escenaris del món, violinista que ha estat acompanyat per les batutes més prestigioses del nostre segle i, en definitiva, una de les figures que com Casals, Rubinstein, Richter, Oïstrakh... ha fet de la música un mitjà d'expressió ple d'humanitat i saviesa.

El nen prodigi, nascut l'any 1916 a Nova York, va oferir una gira mundial de més de 110 concerts en 65 països diferents l'any 1935. Durant la Segona Guerra Mundial va oferir 500 concerts per als soldats aliats i la Creu Roja. Va ajudar figures com Rostropòvitx a poder sortir de Rússia, i la seva tasca com a president del Consell Internacional de la Música de la Unesco (1969-75) va estar marcada per una aproximació entre els artistes internacionals.

Yehudi Menuhin tornarà al Palau, aquest cop sense el seu violí soil Stradivarius, però amb tota la màgia que transmet la seva batuta de director. ● Ll. T.

Estrena del concert per a flauta i orquestra de cambra de Gasull

per F. TAVERNA-BECH

Dins la trajectòria i la programació de l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure, cal destacar la selecció, sempre eclèctica, de les obres que donen forma al concert del mes desembre i també la novetat que s'ofereix quant a l'àmbit que emmarcarà la seva actuació: l'Auditori del Centre de Convencions de l'Illa Diagonal, lloc fins ara inèdit per a la música.

Dos compositors pertanyents als cercles propers al Lliure, com són el sabadellenc Benet Casablancas i el jove Feliu Gasull, comparteixen la programació amb la música d'un clàssic de la postguerra com Hans Werner Henze i dos compositors amb un bagatge artístic important que, tot just ara, comencen a ésser coneguts a casa nostra: Toru Takemitsu, mort recentment, i Wolfgang Rhim, figura emergent de la nova música alemanya. Moltes novetats, doncs, de les quals ens limitarem a comentar amb certa detenció l'estrena de *Cel Roig*, concert per flauta i orquestra de cambra, de Feliu Gasull, el qual està dedicat precisament a Jaume Cortadellas, flautista titular de l'orquestra.

L'obra, com a primer tret que la personalitza, manifesta una clara voluntat d'ampliar el registre de la veu solista, ja que al llarg de la interpretació el solista ha d'utilitzar gairebé simultàniament quatre modalitats diferents de flauta (flautes baixa, en do, en sol i flautí), la qual cosa també planteja un repte d'índole tècnica, tant en la qüestió de donar temps d'adaptar els llavis a les particularitats de cada instrument, com preveure el camí a través del qual el flautista pugui resoldre el problema satisfactòriament. Per altra banda, l'obra està escrita amb elogiable coherència d'estil, amb plausible discreció a l'hora de contrastar idees i propostes i amb un llenguatge assequible al públic avesat a les particularitats de la música contemporània orientada cap a terrenys i maneres molt afins a l'estètica de Varèse.

Molt puntualment i per acabar aquesta nota, apuntem que els *Epigrames* de Benet Casablancas –estrenats al principi d'aquesta dècada pel BCN 216 a Sicília– signifiquen un canvi positiu en l'evolució del compositor, que, sense deixar de banda el seu rigor en l'exposició i desenvolupament de materials molt complexos, assoleix una síntesi expressiva de major claredat en la manifestació del seu pensament i del seu món interior.

Orquestra de Cambra Teatre Lliure. Jaume Cortadellas, flauta. Direcció: Josep Pons.
Obres de H. Werner Henze (*Katherina Bloom, suite de concert*), B. Casablancas (*Epigrames*), Wolfgang Rhim (*Abgewandt*), F. Gasull (*Cel Roig*, concert per a flauta) i Toru Takemitsu (*Tree-line*).
Centre de Convencions l'Illa Diagonal, 15 de desembe de 1996 a les 21 h.

Jan Sibelius, un simfonista del segle XX

per F.T.-B.

La simfonia, entesa com a forma cíclica, té els seus orígens en el període clàssic, o sigui, en els temps de Haydn i Mozart i, després, de la mà de Beethoven, Schubert i Brahms, adquirirà tota la seva significació no ja solament com a motlle arquitectònic per a grans frisos de contrastos sonors, sinó que ella també es convertirà en una forma per a l'expressió d'ideals abstractes. Certament, quasi coetàniament i al costat d'aquesta línia, en ple romanticisme, apareixen simfonistes tan considerables com Dvorák i Txaikovski, que en certa manera, intenten conjugar el concepte de la simfonia clàssica amb el del poema simfònic, producte genuïnament romàntic i com a culminació de tot aquest procés evolutiu apareix Mahler, en el qual la simfonia es convertirà en punt de trobada entre imponents i complexes arquitectures sonores, quadres plàstics d'impressionant realisme i, a la vegada, motivació per explicar totes les passions humanes.

En veritat, tota aquesta progressió, exposada ací de manera molt succinta, és molt complexa i necessita un espai considerable per explicar-la amb una certa coherència. Tanmateix, però, la idea ens serveix per introduir-nos en el simfonisme de Sibelius, autor ben conegut als països nòrdics i, en canvi, a excepció d'alguns dels seus poemes, pràcticament inèdit en les nostres sales de concert.

La carrera musical de Jan Sibelius (1865-1957) s'inicia precisament en l'època del descrèdit de la tonalitat, la qual havia estat el principi bàsic de la forma simfònica. En els començaments de la seva trajectòria, Sibelius va estar influenciat per la música de Grieg i també se sentí atret per la història i les llegendes, com també els paisatges del seu país, Finlàndia. Això va marcar el seu estil musical, el qual, curiosament, tot i manifestar un caire popular, fa un ús molt limitat de la vena folklòrica finesa. Segurament per la fama dels seus poemes simfònics i de les seves *suites* de caràcter descriptiu, s'ha pensat que les seves set simfonies segueixen els esquemes de la música inspirada segons un guió literari. Idea ben equivocada, ja que, com el mateix Sibelius afirmava, les seves simfonies tenen una llavor i una creixença purament musicals. Així s'evidencia en les seves paraules: "no sóc músic literari, una simfonia ha d'ésser música des del començament fins al final. Les meves simfonies són música pensada i elaborada com a expressió sonora pura".

Per altra banda, les obres de Sibelius poden considerar-se originades partint dels principis tonals que tracta amb gran llibertat i amb una paleta orquestral de brillant i rica coloració. Veritablement, Sibelius crea un cosmos sonor que reflecteix la tensió existencial i els problemes humanístics. D'aquesta manera, alguns estudiosos de la seva obra consideren que Sibelius ha donat un gran desenvolupament a la forma simfònica, i l'han situat, per aquesta raó, al costat de Beethoven i de Brahms.

La *Segona Simfonia* va ésser composta el 1902 i ofereix, com a novetat, la presentació progressiva del material temàtic, el qual és exposat de forma completa en el desenvolupament.

Orquesta Filarmónica de Gran Canaria. Eldar Nebolsin, piano. Direcció: Adrian Leaper.
Obres de Ludwig van Beethoven (*Concert núm. 4 per a piano*), Jan Sibelius (*Simfonia núm. 2*) i Vaughan Williams (*Fantasia sobre un tema de Tallis*).
Palau de la Música Catalana, 9 de desembre a les 21 h (Palau 100).

L'última dansa de Lluís Trullàs i Ribas

per **JOAQUIM VILÀ I FOLCH**

Quan tot just el sol de tardor davallava cap a la posta en la tarda de Tots Sants, Lluís Trullàs encetava la seva última dansa. Tot i el patiment extrem dels últims temps, es lliurà a la Dama amb aquella elegància extraordinària que marcà el seu estil. Ben segur que en els llargs mesos que van precedir l'última trobada, Lluís Trullàs ja anava confegint la música per a l'últim ball. La coreografia, incerta, sorgiria plàcidament, amb els punts i les passes de la dansa tradicional catalana que ell sempre havia portat dins. Havia de ser una coreografia pròpia, i l'havia de ballar tot sol i, com totes les seves coreografies de creació, no podia ser cap melodia de dansa coneguda, ell mateix –com sempre havia fet– havia d'inventar-se'n la melodia. Quan la seva esposa Montserrat l'animava (*va, Lluís, que aviat et posaràs bé i ballarem una morisca*), ell ja devia sentir pròxima la nova parella que l'empenyia a l'última dansa.

Lluís Trullàs tenia, ara, vuitanta-un anys, però ja en feia molts que estava retirat del món actiu de la dansa tradicional. Va saber retirar-se a temps, quan es va adonar que la seva sensibilitat no casava amb la de les noves generacions. Ell havia fet la seva obra i hi va voler restar fidel.

El món de la dansa tradicional catalana, la història de la seva recuperació, de la seva conservació, la dels seus estils i les seves tendències és una història per fer. Falta molt poc temps perquè es compleixin cent anys de la creació del primer esbart i es pot ben dir que no en sabem res. La societat catalana desconeix del tot el gran esforç que

Lluís Trullàs (12-3-1961)

han suposat aquests cent anys. Potser si féssim una enquesta cultural algú ens sabria donar raó d'Aureli Capmany, però dubto que –fora d'una minsa part, fins i tot entre els components dels esbarts actuals– ningú no ens sabria dir absolutament res de Felip Blasco, de Joan Rigall, de Bulló, de Bial, de Zaldívar...

Lluís Trullàs i Ribas és un d'aquests noms, és un d'aquests perfectes desconeguts que van donar-ho tot per revalorar la dansa tradicional catalana. Havia nascut a Cornellà de Llobregat el 1915. Als vuit anys, escoltant com assajava l'esbart del Patronat Obrer, darrera les portes del local, va sentir desvetllar-se-li la vocació i va entrar a formar part de l'esbart infantil. El 1932 era un dels dansaires més destacats de l'esbart –en aquell moment Esbart Germanor– dirigit pel mestre Domènec Parés. L'any següent Domènec Parés va fer-se missioner i marxà a Amèrica i Lluís Trullàs –divuit anys– dirigí l'esbart fins a la guerra civil.

El 1942 tornà a dirigir l'Esbart de Cornellà i el de l'Hospitalet fins que es casà i passà a viure a Barcelona. Trullàs explicava, però, que devia la seva formació a Aureli Capmany i a Joan Rigall. De fet, en passar a viure a Barcelona va ingressar com a dansaire i com a director adjunt a l'Associació Excursionista d'Etnografia i Folklore que dirigia Joan Rigall i, sense deixar-la, es posà a dirigir l'Esbart Barcelona de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona. El 1949, mestre, dansaires i esbart passaren tots junts a formar part de l'Orfeó Gracienc. Lluís Trullàs ja no se'n va moure i va ser amb l'Esbart de l'Orfeó Gracienc que realitzà el gruix de la seva obra.

Trullàs va recollir danses com el *Ballet del Rei*, de Prats del Rei, el *Ball dels Quatre Cantons*, de Copons d'Anoia o el *Ballet de Déu* d'Anoia i en va reconstruir una bona colla –algunes amb l'assessorament directe de Capmany o Rigall–, i va crear noves danses –sempre creà música i coreografia–, com el *Ball de pastors*, els *Espantalls*, o la *Muntanyenca*, la *Tal·lara*..., donades sovint amb un lleu embolcall dramatúrgic que n'enllaçava tres o quatre, com, per exemple, *Somni*, el *Casament a l'ermita* o *La festa de la verema*. Provà, amb força èxit, també, coreografies originals –i músiques, no ho oblidem– que ell anomenava *de fantasia*, com el *Ball de festeig* o *El relliscall* que suplien les coreografies d'unes inexistents comèdies musicals. Són seves, també, refoses de danses com, per exemple els *Balls del Vallès* –les *Gitanes*– o

Lluís Trullàs (al centre, amb americana) amb l'Esbart Germanor, el juny de 1936, just abans de començar la guerra civil

l'*Espolsada* del Maresme, les quals han esdevingut clàssiques –i anònimes– en el món dels esbarts.

Tanmateix, Lluís Trullàs hauria de passar a la història de la dansa tradicional catalana –i ja tenim prou perspectiva històrica per afirmar-ho– amb dues paraules: *fidelitat* i *elegància*. Ell va portar fins a l'extrem les propostes de Joan Rigall amb una extraordinària fidelitat. Fidelitat a la dansa tal com li arribava i fidelitat a un estil –el de Rigall– que Trullàs va depurar fins a les últimes conseqüències. Val a dir que, després de Lluís Trullàs i els seus dansaires més directes, no hi ha hagut cap esbart de la línia Rigall, que tingués la presència i l'elegància que ell aconseguia amb l'Esbart de l'Orfeó Gracienc. Trullàs va posar el llistó molt alt i, ara per ara, no hi ha hagut ningú que el pogués igualar i, encara menys, superar. Senzill, humil, tenia les seves conviccions però respectava tothom. Rebé homenatges, gairebé sempre dels seus propis dansaires, i molt poques distincions de més amunt. El 1988 l'Obra del Ballet Popular li atorgà la Medalla al Mèrit en la Dansa.

Lluís Trullàs era un dels últims grans mestres, dels que havien treballat al costat dels grans folkloristes. Al seu darrera la dansa tradicional catalana ha seguit uns altres camins i aquelles danses que eren la base del patrimoni coreogràfic del país han quedat orfes de mestres. Lluís Trullàs balla, ara, després de l'últim passeig, la dansa definitiva amb aquell insuperable punt de ball pla, tot harmonia i placidesa, i amb aquella elegància impressionant que feia parlar les danses i les convertia en objectes artístics de primeríssima categoria. Fins i tot la Mort deu haver quedat embadalida després de l'últim *ristо*.

catalunya música / revista musical catalana

CATALUNYA MUSICA / REVISTA MUSICAL CATALANA
C/ Sant Fancesc de Paula, 2 - 08003 Barcelona

Butlleta de domiciliació bancària

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta atenguin els rebuts que els presentarà CONSORCI DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA, pel pagament de la meva subscripció a "CATALUNYA MÚSICA/REVISTA MUSICAL CATALANA"

Nº Entitat ☐☐☐☐ Nº Agència ☐☐☐☐ Dígit control ☐☐ Nº Compte ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Titular _____ Banc/Caixa _____ Agència _____

Adreça agència _____ Població _____ Signatura

Cal omplir les dades correctament

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms _____ Professió _____

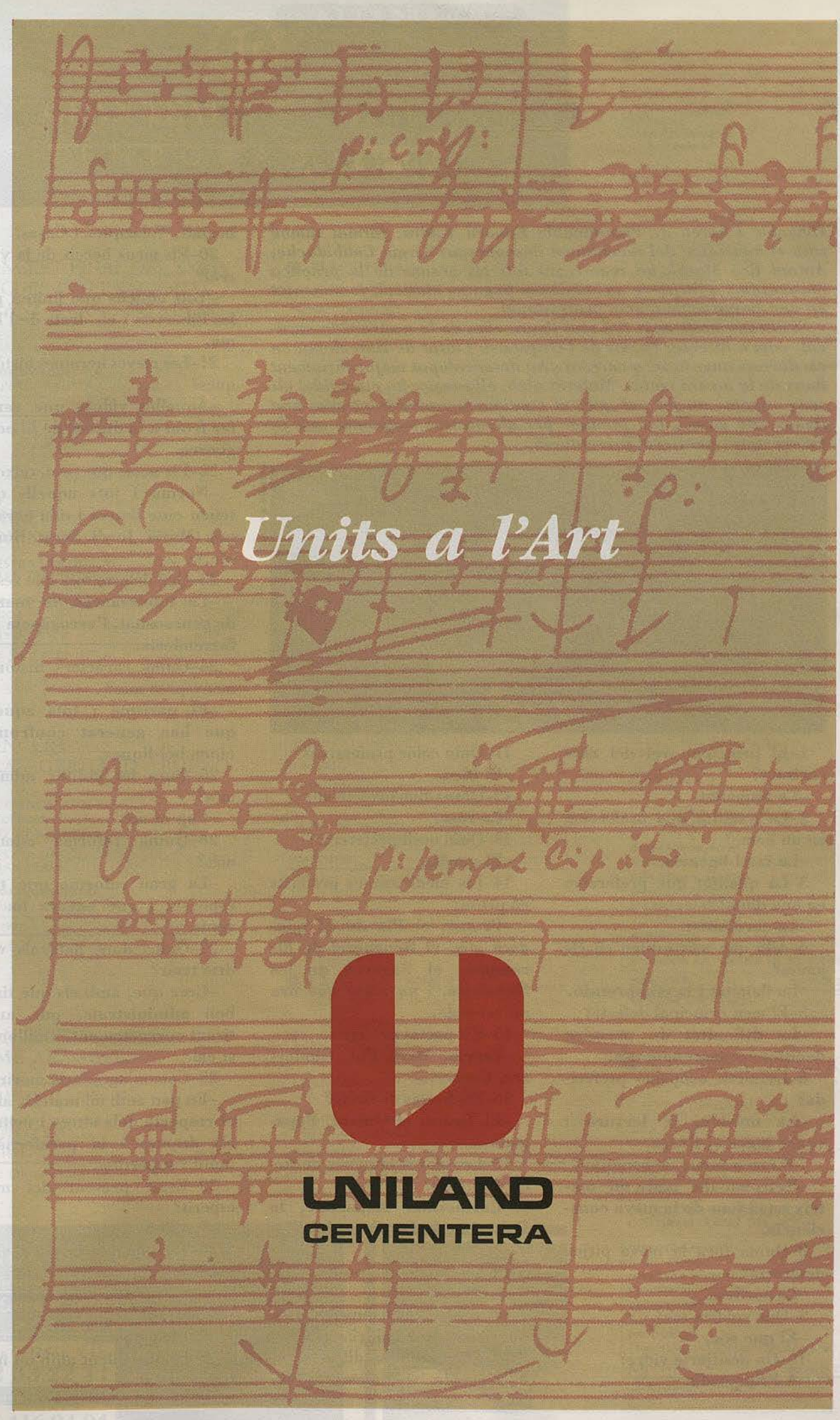
Carrer _____ Telèfon _____

Població _____ Dte. _____ Província _____

Desitjo subscriure'm a partir del número ☐ Faré efectiu l'import mitjançant

amb la quota anual de 4.200 ptes. ☐ ☐ taló bancari adjunt.

semestral de 2.350 ☐ ☐ domiciliació bancària. Per a subscripcions a l'estranger, consulteu el preu.

Units a l'Art
UNILAND
CEMENTERA

Qüestionari Proust

ANTONI ROS MARBÀ

Deixeble i hereu de l'inoblidable Eduard Toldrà, format també sota el mestratge del recentment desaparegut Sergiu Celibidache, Antoni Ros Marbà ha recorregut tots els graons de la pràctica musical fins a forjar-se un solidíssim bagatge musical, fonamentat en una llarga experiència professional.

Si durant molts anys fou una figura clau de la nostra vida musical, com a director titular de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, en els darrers anys la seva carrera s'ha desenvolupat majoritàriament lluny de la nostra ciutat. Malgrat això, ell sempre ha estat fidel als seus orígens, un fet pel qual el continuem considerant com una figura "de casa", tan familiar per als nostres melòmans que fa innecessària qualsevol presentació.

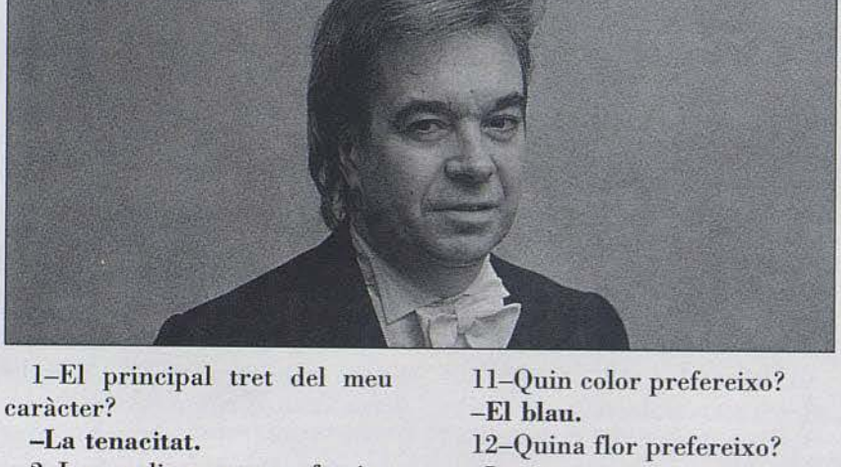

FOTO: P. BARCELÓ

1–El principal tret del meu caràcter?

–La tenacitat.

2–La qualitat que prefereixo en un home?

–La intel·ligència.

3–La qualitat que prefereixo en una dona?

–La cordialitat.

4–Allò que més estimo en els amics?

–La lleialtat i la comprensió.

5–El meu principal defecte?

–La dificultat de prendre decisions transcendentals.

6–La meva ocupació preferida?

–La música, la lectura i veure jugar el Barça.

7–El meu somni de benestar?

–Retrobar-me amb mi mateix en el fons de la meva consciència.

8–Quina fóra la meva pitjor desgràcia?

–La sordesa.

9–Què voldria ser?

–El que sóc.

10–On desitjaria viure?

–A l'Empordà.

11–Quin color prefereixo?

–El blau.

12–Quina flor prefereixo?

–La rosa.

13–Quin ocell prefereixo?

–El pardal.

14–Els meus autors preferits en prosa?

–Proust, el Pla de *El quadern gris*, el Benguerel *de Els vençuts*, el Sagarra de les Memòries, *i un munt que ara no recordo*.

15–Els poetes preferits?

–Espriu, Martí Pol, Gimferrer, Carner...

16–Els herois de ficció?

–El Tirant, el Quixot, Papageno...

17–Les meves heroïnes de ficció favorites?

–Carmesina, Mélisande, la Colometa de *La plaça del Diamant*.

18–Els meus compositors favorits?

–Mozart..., els impressionistes, Mompou i Toldrà.

19–Els pintors predilectes?

–L'escola veneciana, Rembrandt, Velázquez i Casas.

20–Els meus herois de la vida real?

–Tots aquells que lluiten per les llibertats i els drets de l'home.

21–Les meves heroïnes històriques?

–Aquelles vídues que varen fer front a la duresa de la postguerra.

22–Els noms que prefereixo?

–Norma i tots aquells que tenen cinc lletres i una erra al mig (Maria, Jordi, Sergi, Borís, etc.).

23–Què detesto més que res?

–La intolerància, la manca de generositat, l'arrogància i la fatxenderia.

24–Quins caràcters històrics menyspreo més?

–El nazisme i tots aquells que han generat confrontacions bèl·liques.

25–Quin fet militar admiro més?

–Cap ni un.

26–Quina reforma admiro més?

–La gran reforma que tots esperem i que encara ha de venir.

27–Quins dons naturals voldria tenir?

–Crec que, amb els que tinc, ben administrats, puc anar tirant correctament, i millorar, si cal.

28–Com m'agradaria morir?

–En pau amb mi mateix, amb el respecte dels altres i evitant els drames i la parafernàlia inútil i supèrflua.

29–Estat present del meu esperit?

–Inquiet.

30–Fets que m'inspiren més indulgència?

–En principi, sóc indulgent per naturalessa.

31–El meu lema?

–Ser conseqüent amb mi mateix.

GRAN TEATRE DEL LICEU

TEMPORADA 96 · 97

CONCERT FINAL DEL XXXIV CONCURS INTERNACIONAL DE CANT "FRANCESC VIÑAS"

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR D'ORQUESTRA
JAVIER PÉREZ BATISTA

GENER 1997 — dia 19

PALAU DE LA MÚSICA

CONCERT SIMON ESTES

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTORA D'ORQUESTRA
VERONICA SCULLY

GENER 1997 — dia 29

PALAU DE LA MÚSICA

CONCERT FALLA / GERHARD / PUEYO

PIANO
MARÍA MANUELA CARO
MEZZO SOPRANO
ITXARO MENTXAKA

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR D'ORQUESTRA
CRISTÓBAL HALFFTER

FEBRER 1997 — dia 6

PALAU DE LA MÚSICA

CONCERT JAUME ARAGALL

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR D'ORQUESTRA
JAVIER PÉREZ BATISTA

FEBRER 1997 — dia 12

PALAU DE LA MÚSICA

MACBETH en versió concert
de Giuseppe Verdi 1813-1901

RENATO BRUSON
DOLORA ZAJICK
STEFANO PALATCHI
JOSÉ AZOCAR
CRISTÒFOR VIÑAS
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
NN

FEBRER 1997 — dia 27
MARÇ 1997 — dies 2 i 5

PALAU DE LA MÚSICA

ELEKTRA en versió concert
de Richard Strauss 1864-1949

GWYNETH JONES
RENATE BEHLE
LEONIE RYSANEK
TOM FOX
ARLEY REECE
ANTONI COMAS
FRANCESCA ROIG
MILAGROS POBLADOR
MARIANO VIÑUALES
EVA STEINSKY
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
PETER SCHNEIDER

MARÇ 1997 — dies 13, 16 i 19

PALAU DE LA MÚSICA

LA SONNAMBULA en versió concert
de Vincenzo Bellini 1801-1835

EDITA GRUBEROVA
MILAGROS POBLADOR
STEFANO PALATCHI
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
FRIEDRICH HAIDER

ABRIL 1997 — dies 8 i 12

PALAU DE LA MÚSICA

TOSCA
de Giacomo Puccini 1858-1924

APRILE MILLO/GALINA KALININA
JAUME ARAGALL / NN
JOAN PONS
CRISTÒFOR VIÑAS
CONXITA GARCIA
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
MARCO ARMILIATO
DIRECTOR D'ESCENA
CHRISTOPH MEYER
ESCENOGRAFIA
JOAQUIM ROY
NOVA PRODUCCIÓ
GRAN TEATRE DEL LICEU

ABRIL 1997 — dies 19, 21, 24, 27 i 30
MAIG 1997 — dia 2

TEATRE VICTÒRIA

LE PAUVRE MATELOT
de Darius Milhaud 1892-1974

CLAUDE PIA
CATHERINE DUBOSC
WOLFGANG RAUCH
ERNST GUTSTEIN
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
ALEXANDER DRÇAR
DIRECTOR D'ESCENA i ESCENOGRAFIA
OLIVIER TAMBOSI
NOVA PRODUCCIÓ
GRAN TEATRE DEL LICEU

I PAGLIACCI
de Ruggiero Leoncavallo 1858-1919

VLADIMIR BOGACHOV
CHRISTIANE BOESIGER
VICENÇ SARDINERO
WOLFGANG RAUCH
JOSEP RUIZ
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
ALEXANDER DRÇAR
DIRECTOR D'ESCENA
OLIVIER TAMBOSI
ESCENOGRAFIA
VOLKER MONTAG
PRODUCCIÓ
GRAN TEATRE DEL LICEU,
procedent de l'ÒPERA DE KLAGENFURT

MAIG 1997 — dies 16, 20, 22, 25, 28 i 31

TEATRE VICTÒRIA

IL BARBIERE DI SIVIGLIA
de Gioacchino Rossini 1792-1868

CARMEN OPRISANU
VLADIMIR CHERNOV
BRUCE FORD
ENZO DARA / ENRIC SERRA
ARK MARTIROSSIAN / PAATA BURCHULADZE
ITXARO MENTXAKA
FRANCISCO VAS
I ALTRES

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

DIRECTOR MUSICAL
JOSEP PONS
DIRECTOR D'ESCENA
JONATHAN MILLER
ESCENOGRAFIA
TANYA McCALLIN
PRODUCCIÓ
ENGLISH NATIONAL OPERA (ENO)

JUNY 1997 — dies 16, 19, 22, 25, 28 i 30

TEATRE VICTÒRIA

VENDA DE LOCALITATS

Venda d'entrades les 24 hores

ServiCaixa "la Caixa"

Venda telèfon 24h.
902 33 22 11

INFORMACIÓ
Telèfon: **416 94 94**

Taquilles:

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

TEATRE VICTÒRIA

PALAU DE LA VIRREINA

BRAHMS: *Requiem*
Philippe Herreweghe. Intèrprets. Christiane Oelze, soprano; Gerald Finley, barítion. La Chapelle Royale, Collegium Vocale, Orchestre des Champs Elysées. Harmonia Mundi.

La polèmica, tan viva, que mou gairebé totes les incursions dels grans especialistes en música antiga o preclàssica en el repertori posterior al que els és genuí o específicament atribuït, té en aquest recent CD matèria per a la revifalla.

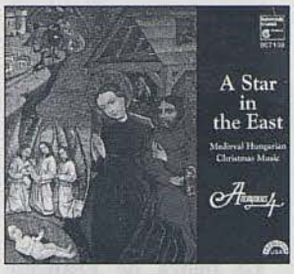
No fa gaire, el mateix Philippe Herreweghe ens confessava, en una entrevista que vam publicar en aquesta Revista, que en el seu primer moment, els avui grans artífexs del *boom* de l'esmentada música antiga van haver de patir un procés d'aprenentatge per tal d'assumir plenament la recuperació dels principis estètics propis d'aquella música.

Fins a quin punt una colla d'anys de dedicació intensiva ha afavorit el salt còmode vers l'ampliació des del seu –aleshores– estricte repertori, és una qüestió que exigiria una altra resposta tan autèntica i sincera com aquella. El cert és que aquest salt és una realitat imparable i avui l'especialització en una tipologia de repertori cada vegada és menys evident. Tanmateix, el que també és cert és que la irrupció d'aquests nous «bàrbars» –es diguin Herreweghe, Harnoncourt o Savall– no pot deixar indiferent, perquè ha significat l'entrada d'uns aires nous i trencadors.

La versió que ens ocupa *Ein deutsches Requiem* de Johannes Brahms, en constitueix una mostra prou eloqüent. El contrast entre els criteris interpretatius de Herreweghe i els corresponents a la tradició romàntica més convencional, són notablement diferents. En aquest sentit, allò que apareix en un primer terme molt clar, és la dimensió mística, ascètica i ensems lluminosa que presideix aquesta versió. Estem lluny, aquí, de la rotunditat pròpia del concepte romàntic, que dóna una imatge tràgica i imposant, a vegades fins i tot feixuga, del discurs de Brahms. Tot el que en aquests tipus d'interpretacions és pesant, corprenedor, rotund, hiperbòlicament tràgic, aquí és lluminós, transparent i místic. Uns *tempi* perceptiblement alentits no impedeixen una imatgeria sonora lleugera i alhora intimista. El cant dels solistes esdevé un lament, però no un crit desesperat; una pregària, però no un clam amarg i crispat. Tot es mou en un context d'una gran rotunditat religiosa i mística, però absent de cap mena de vel·leitat sonora «comminatòria».

Es tracta, en definitiva, d'una versió diferent, probablement no satisfactòria per a tots els gustos, que defuig camins convencionals, però que tanmateix mostra uns criteris molt clars, duts a terme amb una molt exacta conseqüència per Herreweghe i el seu equip vocal propi –La Chapelle Royale-Collegium Vocale– amb l'acompanyament precís i sensible de l'Orquestre des Champs Elysées, una formació simfònica reduïda, que ofereix un suport sonor adequadament consistent.

Destaquem també les veus de Christianne Oleze i de Gerald Finley. El seu és un treball d'alta orfebreria vocal amatent a l'esperit autènticament coral d'aquesta versió, immergint i confonent el seu refinat virtuosisme en un tot molt ben prefigurat. ● **J.C.C.**

La estrella de Oriente
Música nadalenca hongaresa de l'època medieval.
Anonymous 4.
Harmonia Mundi France · HMC 907139S

Continua l'exitosa trajectòria discogràfica d'aquest quartet vocal femení, Anonymous 4, per la monodia i la polifonia medieval. Aquest cop la ruta sonora és per una mostra de repertori medieval hongarès vinculat amb el temps nadalenc. Concretament, es tracta d'obres sorgides entre els segles XII i XVI en l'àmbit del ritu litúrgic d'Esztergom (Strigonium), vila del nord el país on residia l'arquebisbe hongarès. Recordem que en aquestes terres centreuropees apareix la tradició interpretativa del cant pla en el segle XI, en el marc de les escoles monàstiques i de les catedrals. En aquelles primeres mostres es reflecteix una important influència dels models francesos, alemanys i italians. Precisament la barreja de tots aquests elements, especialment en el terreny de la notació, acabarà fent sorgir un sistema específicament hongarès que es caracteritzarà sobretot per l'ús d'intervals llargs, tendència cap a la pentatonia i àmplies cadències. Tota aquesta reflexió estètica ens permet valorar un dels atractius principals d'aquest enregistrament d'Harmonia Mundi: la possibilitat de conèixer un tipus inhabitual de cant sacre medieval amb atributs propis.

L'altre atractiu és la interpretació que en fan Ruth Cunningham, Marsha Genesky, Susan Hellauer i Johanna Maria Rose..., les quatre membres d'Anonymous 4. No és la primera vegada que des d'aquestes mateixes pàgines lloem les virtuts d'aquest conjunt *a capella* americà. La seva forma d'interpretar està en la mateixa línia de les gravacions anteriors: afinació i conjunció impecables, cristal·linitat tímbrica, profunda subtilitat i l'irresistible atractiu de la recerca de repertoris gairebé inèdits. És a dir, que si ja us agradaven, us continuaran agradant.

La gravació es va fer al Campion Center de Boston els dies 20 a 24 de maig de 1996 i el llibret inclou un interessant article que presenta una visió resumida del desenvolupament de la música hongaresa en temps medievals (en castellà... un detall molt poc habitual últimament en el mercat de disc compacte, cosa que representa una comoditat per a molts melòmans). ● **Joan Vives**

Concert de Nadal
Coral Polifònica de Tremp.
Director: Xavier Baulies.

El cicle nadalenc és una de les realitats socials amb més capacitat engrescadora de productes discogràfics. El Tema que es publica en aquest mateix número de CM-RMC s'hi refereix i potser no cal insistir-hi més.

L'enregistrament que comentem s'inscriu en aquesta línia, encara que suposa una aportació d'un interès especial. Un interès que rau en el fet que aquest disc té l'origen en l'àmbit

comarcal, tàcitament allunyat, per raons no sols geogràfiques, del centre neuràlgic barceloní. Per això, escoltar una obra produïda en el si d'una realitat d'aquestes característiques resulta no sols remarcable, sinó també intrínsecament reconfortant. L'esforç de diverses instàncies i institucions de l'àmbit de la coral per fer possible aquest disc li atorga una representativitat definitiva.

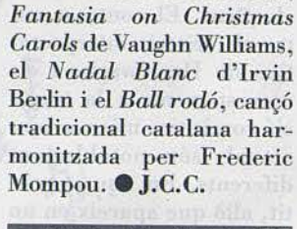
La Coral Polifònica de Tremp és un grup que adopta la forma de cor de cambra –una forma per dir-ho així, moderna–, nascuda l'any 1985 sota el guiatge de qui n'ha estat sempre el seu director, Xavier Baulies, fill de Tremp, com ho són la majoria de la vintena de components de la Coral. Va viure un primer període dedicat a la formació vocal i actuant només en actes litúrgics rellevants a la parròquia de Tremp. Així, no va fer el seu debut fins l'any 1991 a la veïna vila de Salàs de Pallars. Des d'aleshores ha realitzat nombroses actuacions, especialment a l'àmbit comarcal, i els concerts de Nadal a Tremp i els de Sant Esteve a Salàs de Pallars han començat a esdevenir sengles actes tradicionals per al públic de la comarca i també per als visitants.

La Coral Polifònica de Tremp és hereva d'una viva tradició coral d'aquesta vila. Una tradició, que tal com assenyala Jordi Mir en el seu documentat escrit que acompanya el disc, arrenca del 1877 amb la claveriana Societat Coral La Lira, creada per Agustí Roura. Després passa, a partir del 1905, pel Montepio-Orfeó Los Cantaires del Montsech, dirigit per mossèn Josep Sanuy, que naixia com una segona formació al costat de la pionera La Lira.

La figura de Francesc Pujol, que va ser director de l'Orfeó Català, marca una altra fita important en el moviment coral trempolí quan el 1924 guia la transformació de la Lira en cor mixt sota la direcció de Francesc Folguera.

Després de la guerra civil, les caramelles van reiniciar la tradició i el 1958 es va fer la primera temptativa de reorganitzar un orfeó, la qual reeixiria el 1966 amb la constitució de l'Orfeó de Tremp, que oferí el seu primer concert l'any 1967 i que va tenir la seva ànima en la figura del mestre Domènec Cardenyes –tota una institució en la vida musical de la comarca d'aquests anys.

El disc que ens ocupa comprèn un total de setze cançons del gran repertori nadalenc, català i universal, amb títols que van des de l'inicial *Adeste fideles* a *El cant dels ocells*, en una selecció no gens tòpica. Així, hi ha temes tan poc habituals, i per això especialment d'agrair, com *O magnum Mysterium* i *Ave Maria* de Tomás Luis de Victoria, *Un roseret eixia* de Michael Praetorius, *Fantasia on Christmas Carols* de Vaughn Williams, el *Nadal Blanc* d'Irvin Berlin i el *Ball rodó*, cançó tradicional catalana harmonitzada per Frederic Mompou. ● **J.C.C.**

VICTORIA DE LOS ANGELES: *The Early recordings, 1942-1943*

Gerald Moore, piano.
Agrupación de Cámara de Barcelona
Ars Musicae de Barcelona
Testament SBT 1087

Els amants de la música, els qui veritablement saben valorar les subtileses més refinades de l'art estan gaudint durant aquestes últimes cinc dècades del talent, sinceritat, humilitat i amor pel cant de la gran dama Victòria dels Àngels. La seva Madama Butterfly, la Marguerite del *Faust*, l'Elisabeth del *Tannhäuser* que va encarnar a Bayreuth, són fites irrepetibles en la història de l'òpera, compartint una celebritat i records imborrables al costat de les sublims interpretacions de les òperes de Mozart, Strauss o Bizet.

Tot el talent, tot l'encant, tota la grandesa del seu cant, ha estat lloada any rera any, generació rera generació, pels amants de la música, que han sabut mantenir-se al marge d'uns divismes gratuïts i que, en definitiva, estimen la música per sobre de la buidor artificiosa que comporten les produccions grandiloqüents.

Victòria ha sabut compartir la grandesa de l'òpera amb la refinada sensibilitat del lied, sabent que ambdós gèneres es regeixen pel mateix paràmetre: cantar, transmetre amb refinament i respecte les obres d'art que, des del primer barroc de Monteverdi fins al nacionalisme de Mompou, Granados, Turina, Toldrà o Falla, han integrat el seu repertori d'una amplitud espectacular. Però aquesta veu immaculada, aquesta majestuositat i transparència que posseeix el color del seu cant, va anar forjant-se als inicis de la seva carrera amb les àries d'oratoris de Händel, les subtileses de *Dichterliebe* de Heine i Schumann, la música de Brahms, la lluminositat de les melodies de Respighi, el nostre repertori (Vives, Granados, Guridi, Nin, Fusté, Turina, Toldrà...), en definitiva, amb l'elecció acurada de bellíssims *lieder* i cançons tradicionals que paral·lelament anava acompanyant amb les seves primeres incursions en els principals escenaris operístics.

Aquest repertori liederístic esmentat ha estat recollit en un CD editat pel segell Testament, que, integrat amb gravacions procedents dels fons d'EMI i d'enregistraments inèdits realitzats entre 1942-1953, ens presenta la primera Victòria dels Àngels. No es tracta de gravacions que vagin destinades a col·leccionistes, de testimonis fonogràfics que merament tinguin un valor històric, sinó d'unes gravacions transcendents que, per la seva qualitat interpretativa, expliquen per si soles la dimensió artística de la gran soprano catalana.

El piano de Gerald Moore –què més pot dir-se del més gran pianista especialitzat en lied del nostre segle?– i la veu de Victòria dels Àngels, ens traslladen a un món en què triomfa l'art, la màgia, la plenitud de la música, la transcendència i una saviesa interpretativa d'una magnitud inimaginable. Una veu refinada, una expressió sincera, un encant en les versions

---

• El conjunt alemany Cantus Kölln, a partir d'ara gravarà en exclusiva per al segell Harmonia Mundi. Fundat l'any 1987 pel llaütista Konrad Junghänel, basa el seu repertori en la música vocal alemanya i italiana del segle XVII. El primer enregistrament d'aquest conjunt amb Harmonia Mundi apareix aquest mes de desembre i és integrat per l'obra *Vespro della beata Vergine* de Johann Rosenmüller. Per a més endavant és previst l'enregistrament de *Madrigaux* de Giaches de Wert, *Cantates*, a diverses veus de Buxtehude i *Els salms de David* de Schütz.

• Simultàniament a la sortida al mercat de la versió de *Un Rèquiem alemany* –vegeu crítica en aquest mateix número–, Philippe Herreweghe ha publicat un CD integrat per *Cantates de Nadal* de Johan Sebastian Bach. Sota el segell Harmonia Mundi, aquest nou enregistrament compta amb la interpretació del Collegium Vocale i els solistes vocals, Vasilijka Jezovsèk, Sarah Connolly, Mark Padmore i Pertr Kooy. El mateix segell també acaba de produir un altre CD de temàtica nadalenca. Es tracta del que amb el títol *A star in the East* ofereix un recull de temes populars nadalencs hongaresos.

de *lieder* de Schumann (el seu *Nussbaum* justifica per si sol la dimensió d'aquest enregistrament), l'encant de les *Cançons espanyoles* de Falla, de les *Tonadillas escritas en estilo antiguo* de Granados, l'irrepetible *Paño murciano* de Nin –cantat amb plena intenció i atenció al detall–, o la riquesa dels colors que emana de les cançons tradicionals hongareses amb què es clou la gravació, configuren un document destinat a tots aquells que desitgin valorar el talent d'una artista única.

Testimonis discogràfics d'aquesta dimensió poden ajudar a comprendre la bellesa del cant, la intel·ligència artística d'una cantant que, ja des dels seus inicis, va adquirir la saviesa de l'art de la música, d'una expressió mai no eclipsada per aspectes superficials secundaris que semblaven tenir prioritat en el món del cant d'aquests darrers anys. Victòria dels Àngels, des dels seus inicis, ja semblava fidel a un principi: cantar i simplement cantar amb el respecte que mereixen els compositors i els oients. ● **Lluís Trullén**

ASTOR PIAZZOLLA: *Concerto pour bandonéon, Tres movimientos tanguísticos porteños, Tangos*

Pablo Mainetti, bandoneó. Lluís Vidal, piano, Orquestra de Cambra Teatre Lliure. Josep Pons, director. Harmonia Mundi France, 901595.

"Sorgida del tango argentí tradicional, absorbint el jazz, la música de Piazzolla ha sabut realitzar la fusió d'una rítmica popular amb la cultura clàssica. Troba la seva quintaessència en el *Concerto pour bandonéon* (1979). Com a expressió sonora de la solitud de l'individu en el cor de la societat urbana, el tango assoleix en Piazzolla una dimensió poètica extraordinària..." Així se sintetitza el contingut musical d'aquest CD en la contraportada del disc.

Hem de dir que aquest "revival" de la música inspirada en l'esperit del tango argentí –que també ha arribat a la música d'Astor Piazzolla, quatre anys després de la seva mort– potser respongui a una moda, després que alguns grans intèrprets clàssics actuals, com Daniel Baremboim o Gion Kremer, hagin afrontat, també, aquestes músiques, però en tot cas hom no els pot negar una enorme càrrega comunicativa i sentimental, fins i tot al marge de qualsevol consideració estètica.

Quant a la figura de Piazzolla, ens sembla intuir un paral·lelisme –en els camps respectius– amb la del nord-americà George Gershwin: després d'il·lustrar les pel·lícules de Carlos Gardel, va sentir, també, la necessitat de mesurar-se en les tècniques específiques de la música clàssica treballant amb Alberto Ginastera i Nadia Boulanger; d'això, en va resultar un cert neoclassicisme que no aconseguí ofegar les fonts més autèntiques de la seva inspiració.

D'altra banda, l'enregistrament ens presenta tots els estadis de la seva evolució, des de les formes més extenses i elaborades a les mostres més breus, genuïnes i directes, en una seqüència de cinc tangos (presentats en un excel·lent arranjament de Lluís Vidal) que, al seu torn, tradueixen també una evolució musical significativa.

No podríem dedicar res més que elogis a la interpretació d'aquest repertori, tant en allò que fa referència a Pablo Mainetti i Lluís Vidal com a la feina de l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure, d'una solidesa sonora impecable i un

PALAU 100

VI TEMPORADA DE CONCERTS 1996-97
Palau de la Música Catalana

9 DESEMBRE'96
dilluns, 21 h
ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE GRAN CANÀRIA.
ELDAR NEBOLSIN, piano.
Dir.: ADRIAN LEAPER.
Vaughan Williams, Beethoven, Sibelius.

17 DESEMBRE'96
dimarts, 21 h
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE LES BALEARS.
JAUME ARAGALL, tenor
HYEJIN KIM, soprano.
STEFANO PALATCHI, baix.
Dir.: JAVIER PÉREZ BATISTA.
Faust (selecció), de Gounoud.

Pròxims concerts: *FREDERICA VON STADE*, mezzo-soprano. *LAURANA MITCHELMORE*, piano. Scarlatti, Mahler, Debussy, Offenbach, Canteloube. (14 de gener'97, 21 h).

LE CONCERTS DES NATIONS. Dir: JORDI SAVALL. Bach (27 de gener'97, 21 h).

BIBLIOTECA

lliurament expressiu encomanadís, que respon al caràcter imposat per la batuta alhora temps precisa i abocada de Josep Pons. ● **Agustí Montellà**

La Argentinita, duende y figura. Colección de Canciones Populares Españolas

Federico García Lorca, piano; La Argentinita, veu. Edita: Sonifolk.

Comentem en un sol escrit aquests dos discos, atès el seu caràcter fins a cert punt unitari. Es tracta d'una recuperació amb mitjans tècnics moderns, de l'art excepcional d'una artista tan destacada com va ser Encarnación López Julvez, «La Argentinita».

Recordem que es tracta d'una figura de difícil classificació, ja que el seu art comprenia igualment el cant i el ball, facetes en les quals excel·lí a gran nivell i que es confonien en unes actuacions que han esdevingut referències úniques.

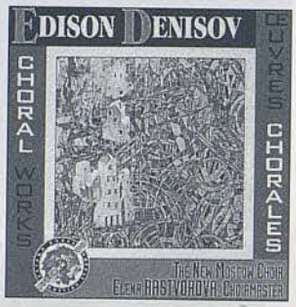
Encarnación López Júlvez va ser una figura imprescindible de la música espanyola a partir dels anys vint, en el sentit que gràcies a ella, en una determinada mesura, es van poder projectar universalment les essències de la música popular andalusa més autèntica i alhora més refinada. Ella esdevé vehicle ideal per transmetre el doll de riquesa que, procedent en última instància de les arrels més primitives del poble andalús, és objecte d'un procés d'elaboració i d'intel·lectualització per part de noms tan valuosos com –per situar dues figures mítiques– Manuel de Falla o García Lorca. Aquell en un vessant més plenament intel·lectual i aquest en una reelaboració de caràcter més genuïnament popular.

La Argentinita copsa amb una sensibilitat especial aquest art i el recrea i l'eleva a la categoria d'obra transcendent, tal com, salvant circumstàncies i distàncies, les grans liederistes catalanes –Conxita Badia, Mercè Plantada o Victòria dels Àngels– faran amb la cançó popular catalana, o en una línia no tan distant, farà Atahualpa Yupanqui amb el món autòcton crioll.

Aquests dos CD apleguen una mostra enormement significativa del món creatiu de La Argentinita. El primer, que conté dotze títols, es basa en la gravació que va realitzar-se l'any 1931 de la col·lecció de Canciones Populares Antiguas de Manuel García Lorca, amb ell mateix acompanyant al piano La Argentinita, que alhora s'acompanyava amb castanyoles. El segon disc està basat en un total de 22 enregistraments fets entre el 1928 i 1933 per al segell Granmófono/La Voz de su Amo, gairebé tots amb acompanyament orquestral. Cal assenyalar que el treball de depuració i neteja del so és realment important i que, consegüentment, aquests dos discos mostren unes condicions tècniques notables, atenent a les dificultats.

I definitivament, constitueixen una oportunitat excepcional per recuperar el goig de l'art únic de La Argentinita. És música amb una noblesa essencial, interpretada amb convicció, amb una musicalitat refinada, una veu transparent i lluminosa, un sentit exacte del ritme i un alè creatiu personal i únic que transcendeix tota mena d'encasellaments classificatoris. Música amb el gust de terra, de sinceritat, d'autenticitat; bella per noble, per senzilla i per lliure. I servida amb una categoria i idoneïtat poc menys que absoluta.

Cal afegir que els llibrets contenen una sèrie d'escrits en els quals se situa des de la peripècia biogràfica de l'artista fins a aspectes musicològics que es refereixen a aquest món i també la història discogràfica precedent. Són articles signats per Pedro Vaquero, Antonio Massisimo, Federico de Onís i Adolfo Salazar, que complementen de la millor manera possible el material sonor. ● **J.C.C.**

EDISON DENISOV: *Obres Corals*

The New Moscow Choir. Elena Rastvorova, directora. Solistes del Conjunt de Música Contemporània de Moscou. Saison russe-Le Chant du Monde, RUS 288 133 (distribuït per Harmonia Mundi)

Edison Denisov forma part (amb Alfred Schnittke i Sofia Gubaidulina) dels clàssics de la nova generació de compositors russos, avui postsoviètics, formats a l'ombra de la figura de Shostakòvitx, que han viscut l'esfondrament dels vells dogmes estètics, en un procés d'obertura progressiva, sense aconseguir, lògicament, desfer-se completament del passat ni abdicar de la seva sensibilitat eslava.

Segurament les peces corals de Denisov ocupen un lloc relativament marginal en la producció del compositor i no sabríem dir fins a quin punt representen realment els trets més personals de la seva obra. En tot cas, les obres d'aquest CD (datades entre 1888 i 1995) fan referència a tres cultures distintes: la Grècia antiga d'Eurípides (*Cors per a Medea*), la tradició ortodoxa russa (*Lumière paisible*) i la poesia francesa (*Légendes des eaux souterraines*).

Els 15 cors de *Medea*, d'una durada total d'una mitja hora i amb uns recursos expressius relativament primaris i reiteratius, semblen més adients per complementar una representació de la tragèdia d'Eurípides que no pas per a una audició concertant. *Lumière paisible* poseeix la genuïnitat de la tradició en què s'inspira; si conté reminiscències de les primeres polifonies religioses russes dels segles XVI i XVII, aquestes li confereixen caràcter, sense barrar el pas als detalls personals. El cicle *Légendes des eaux souterraines*, per a dotze veus solistes, basat en poemes francesos d'Ives Bergeret, és un encàrrec del Groupe Vocal de France i palesa les afinitats del compositor amb la cultura francesa; potser són les peces més interessants de l'enregistrament, ja que presenten una escriptura coral actual, imaginativa i enginyosa i una atmosfera sonora mòrbida i deliqüescent.

El Nou Cor de Moscou, fundat el 1991 i format per una vintena de cantants professionals, garanteix la seguretat pròpia d'aquesta condició i la flexibilitat necessària d'un conjunt habituat a interpretar música actual, si bé les característiques vocals típicament eslaves dels seus components podrien semblar més idònies per a repertoris de textura més massiva i monolítica.

Enregistrament recent, d'una qualitat tècnica plausible però no sofisticada, és recomanable per als melòmans interessats en el gènere coral. ● **A.M.**

L'Administració facilita, a l'abast de tothom, una informació sobre:

- normes, competències, tràmits, permisos, preus, reclamacions
- subvencions, beques, ajuts, préstecs
- concursos, premis, cursos, activitats diverses
- organigrama (titulars, organismes, funcions, adreces, telèfons, fax...)

315 13 13

Telèfon obert

i sobre qualsevol altra qüestió que sigui competència de la Generalitat de Catalunya

Horari: de 9 a 19 h de dilluns a divendres

E.mail: sdginfo@correu.gencat.es
Internet: http://www.gencat.es
Teletext: Teleservei de TV3
Videotex: (nivell 031) *CATALUNYA#

Generalitat de Catalunya

Singular
I PLURAL

La Pedrera ha estat, des de sempre, un edifici singular. Únic. Però des de fa uns anys és un dels

més plurals del món. Perquè és Patrimoni de la Humanitat. De tothom. I a Caixa de Catalunya, que estem treballant per a la seva restauració, això ens omple de

satisfacció. Perquè serà un èxit de tots. Per a tothom.

La Pedrera (1906-1912), obra d'Antoni Gaudí.
Declarada bé del Patrimoni Mundial per la UNESCO (1984).
Propietat de Caixa de Catalunya.

CAIXA DE CATALUNYA